

EVALUARE

"DO NO SIGNIFICANT HARM"

Programul Dezvoltare Durabilă

2021-2027

EVALUARE "DO NO SIGNIFICANT HARM"

PDD 2021-2027

Acest document are drept scop realizarea analizei conform metodologiei recomandate pentru respectarea principiului "Do Not Significant Harm" în cadrul PDD 2021-2027, în concordanță cu articolul 9 alin (4) – Principii orizontale – din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (RDC), conform căruia obiectivele fondurilor trebuie să țină seama de principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”.

Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru de facilitare a investițiilor durabile (Regulamentul privind Taxonomia) , care definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” pentru șase obiective de mediu, respectiv:

1. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **atenuarea schimbărilor climatice** în cazul în care activitatea respectivă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES).
2. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **adaptarea la schimbările climatice** în cazul în care activitatea respectivă duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor.
3. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine** în cazul în care activitatea respectivă este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine.
4. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **economia circulară**, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului.
5. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ **prevenirea și controlul poluării** în cazul în care activitatea respectivă duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol.
6. Se consideră că o activitate economică prejudiciază în mod semnificativ **protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor** în cazul în care activitatea respectivă este nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune.

Obiectivul general al Programului Dezvoltare Durabilă 2021 – 2027 (PDD) este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE și cu obiectivul 2 al politicii de coeziune, "O Europă mai verde", și urmărește în principal îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, precum și îndeplinirea obligațiilor rezultate din directivele europene. Concomitent, PDD urmărește realizarea obiectivelor naționale de dezvoltare în domeniul eficienței energetice, protecției mediului și managementului riscurilor și reducerea decalajului existent între Statele Membre ale Uniunii Europene și România cu privire la infrastructura în aceste domenii, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ.

PDD 2021 - 2027 conține 4 priorități în cadrul cărora au fost selectate obiective specifice după cum urmează:

Prioritatea 1 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

O.S. (v) promovarea accesului la apă și a gestionării durabile a apelor

O.S. (vi) promovarea tranziției la o economie circulară și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor

Prioritatea 2 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate

O.S. (vii) creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Prioritatea 3 – Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor

O.S. (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice

Prioritatea 4 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

O.S. (i) promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

O.S. (ii) promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de durabilitate prevăzute în cadrul acesteia

O.S. (iii) dezvoltarea unor sisteme energetice, rețele și sisteme de stocare inteligente în afara rețelei energetice transeuropene (TEN-E)

Pentru PDD 2021-2027 evaluarea pe principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” se realizează la nivelul acțiunilor pentru fiecare obiectiv specific selectat.

Anexa 1 – Lista de verificare DNSH

Prioritatea 1 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Acțiunile propuse:

- Investiții în sectorul apei și apele uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu
- Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

O.S. (v) promovarea accesului la apă și a gestionării durabile a apelor

Acțiunea 1.1. Investiții în sectorul apei și apele uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

Descrierea măsurii: Investițiile vor viza îndeplinirea obligațiilor ce rezultă din Tratatul de Aderare care răspund DAP și DEAUU, pentru care România a primit perioade de tranziție în vederea conformării și vor fi realizate în baza Master Planurilor Județene reactualizate și a PMBH și reflectate strategic în cadrul Planului Național de Investiții pentru conformare necesare în sectorul apei și cel al apelor uzate. Astfel, se vor finanța sisteme regionale integrate, prin dezvoltarea infrastructurii primare (aducțiuni, capacități de tratare, precum și capacități de epurare pentru aglomerări mai mari de 2000 de locuitori echivalenți).

În ceea ce privește colectarea și epurarea apelor uzate urbane, finanțarea va fi acordată pentru aglomerările cu peste 2000 l.e., acordându-se prioritate finalizării investițiilor în aglomerările peste 10.000 l.e., astfel încât să fie evitate penalitățile generate de infringement și să nu fie afectat procesul de regionalizare care reprezintă pilonul principal de susținere a procesului investițional în sector. Totodată, proiectele vor avea ca obiectiv și asigurarea facilităților de management al nămolului rezultat de la stațiile de epurare.

Referitor la alimentarea cu apă, proiectele vor viza, în principal, asigurarea calității apei și extinderea sistemelor de alimentare cu apă în contextul proiectelor integrate regionale de apă și apă uzată pentru a reduce disparitățile legate de conectarea populației comparativ cu media europeană și a asigura accesul la apă. În plus, se vor sprijini măsurile vizând reducerea pierderilor de apă, astfel cum a fost recomandat atât de Raportul 12/2017 al ECA, cât și studiile efectuate la nivel național cu privire la măsurile necesare pentru eficientizarea și asigurarea sustenabilității proiectelor. În plus se vor avea în vedere prevederile noii DAP care, pe lângă reducerea pierderilor, prevede asigurarea accesului la apă, inclusiv a comunităților vulnerabile, precum și monitorizarea unor parametri suplimentari de monitorizare a calității apei.

Astfel, prin PDD se impune finanțarea următoarelor **intervenții**:

- 1. Investiții integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată care contribuie la conformarea cu DAP și DEAUU, respectiv:**
  - Construirea, reabilitarea și extinderea sistemelor de apă potabilă noi/existente - captare și aducțiune, stații de tratare, măsuri legate de eficiență, rețele de transport și distribuție a apei

destinate consumului uman în așezări umane care au cel puțin 50 locuitori/ sau distribuție de cel puțin 1000 m³ apă/zi,

- Construirea, reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare noi /existente și construirea/reabilitarea/modernizare a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e. (prioritate având aglomerările peste 10.000 l.e.), inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate;
  - Măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, etc.)
  - Operațiuni pentru scăderea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul OR
2. Investiții pentru **modernizarea rețelei naționale de monitorizare a calității apei potabile** astfel încât să se poată răspunde cerințelor de monitorizare și raportare, inclusiv prevederilor noii DAP, prin care se includ noi parametri de calitate și noi cerințe minime pentru materialele în contact cu apa și accesul la apă.
  3. **Pregătirea proiectelor de investiții** de apă și apă uzată;
  4. **consolidarea capacității actorilor și apoliticii** de regionalizare în sectorul de apă și apă uzată prin fuzionarea OR eligibili (de ex. instruire, proceduri, ghiduri, etc.) actorilor implicați în managementul sectorului de apă și apă uzată:

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe care care necesită o evaluare de fond

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	<p>Investițiile integrate de dezvoltare a infrastructurii sistemelor de apă și apă uzată vizează conformarea cu prevederile Directivelor europene privind calitatea apei potabile și epurarea apelor uzate urbane (Directiva nr. 98/83/CE și Directiva nr. 91/271/CEE). În cadrul acestei acțiuni se vor finanța cu prioritate investițiile demarate sau în pregătire în cadrul POIM 2014-2020. Pentru acestea procedura de evaluare a impactului asupra mediului a fost parcursă deja, proiectele fiind în implementare sau în stare avansată de pregătire.</p> <p>Întrucât activitatea nu este vizată de pragurile ETS (Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului), acțiunea nu afectează obiectivul de atingere a țintei de reducere de emisii de</p>

			<p>GES stabilită pentru anul 2030 și nici obiectivul de neutralitate climatică (2050).</p> <p>Realizarea de sisteme noi de furnizare a apei potabile sau extinderea/reabilitarea sistemelor existente în vederea conformării au, prin proiectare și construcție, un nivel redus de pierderi de apă și o optimizare a consumurilor energetice, ceea ce conduce inclusiv la reducere a emisiilor de CO2.</p> <p>Se estimează că investițiile sprijinite prin această acțiune nu va avea un impact semnificativ previzibil asupra obiectivului de mediu privind atenuarea schimbărilor climatice, deoarece construirea și exploatarea acestor infrastructuri nu vor conduce la o creștere semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră.</p> <p>De asemenea, investițiile vor fi realizate cu respectarea principiului de neafectare semnificativă a mediului.</p>
<p>Adaptarea la schimbările climatice</p>		<p>x</p>	<p>Majoritatea investițiilor propuse spre finanțare în infrastructura de apă potabilă și apă uzată au ca obiectiv principal conformarea cu directivele UE privind gradul de conectare la servicii, calitatea serviciilor și securitatea furnizării.</p> <p>Având în vedere că obiectivul principal este legat de conformare și că investițiile sunt selectate pe baza unei analize de opțiuni din care au rezultat cele mai fezabile soluții ținând cont și de particularitățile geografice și operaționale locale, acest tip de investiții au o contribuție substanțială la măsurile de prevenire și adaptare la schimbările climatice.</p> <p>Realizarea de sisteme noi de furnizare a apei potabile conforme (sau extinderea sistemelor existente) au, prin proiectare și construcție, un nivel redus de pierderi de apă și o optimizare a consumurilor energetice iar realizarea de sisteme noi (sau extinderea sistemelor existente) de colectare și epurare conformă a apelor uzate conduc la reducerea semnificativă de emisii de CO2 comparativ cu situația existentă ceea ce le califica, prin modul în care contribuie la asigurarea conformării, ca având o contribuție substanțială la măsurile de prevenire și adaptare la schimbările climatice.</p> <p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului. Astfel, Conform Raportului de Mediu pentru Programul Dezvoltare Durabilă , se precizează faptul că potențialele efecte</p>

			<p>pozitive nesemnificative au fost identificate asupra obiectivului relevant de mediu cu privire la factori climatici.</p> <p>De asemenea, conform Raportului de Mediu pentru PDD, se precizează că realizarea investițiilor se face în baza unor studii de schimbări climatice care asigură integrarea în cadrul proiectelor a măsurilor necesare pentru adaptare la schimbările climatice. Investițiile conduc și la scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul operatorilor de apă.</p>
<p>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine</p>		<p>x</p>	<p>Investițiile propuse nu vor afecta obiectivul de utilizare durabilă și de protejare a resurselor de apă și a celor marine întrucât dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare va fi realizată cu respectarea următoarelor cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lucrările nu vor deteriora starea /potențialul ecologic a /al corpurilor de apă și nu vor împiedica îmbunătățirea potențialului ecologic cu luarea în considerare a efectelor schimbărilor climatice; • Prin excepție de la cerința de mai sus, în cazul în care investițiile propuse în cadrul proiectului pot deteriora starea/potențialul ecologic ca urmare a modificărilor de natură morfologică a corpurilor de apă sau pot conduce la deteriorarea stării/potențialului ecologic, se va demonstra că proiectul de investiții îndeplinește condițiile stabilite la articolul 4.7 din DCA, respectiv articolul 2.7 din Legea Apelor 107/1996 cu modificările și completările ulterioare, prin luarea în considerare a următoarele aspecte: <ul style="list-style-type: none"> - se vor lua toate măsurile posibile pentru a atenua impactul negativ asupra stării corpului de apă; - se va analiza dacă motivele care stau la baza acestor modificări sunt de interes public major și/sau beneficiile aduse mediului și societății de realizare a obiectivelor (stabilite la paragraful 1 al articolului 4 din DCA) sunt depășite de beneficiile noilor modificări sau schimbări pentru sănătatea umană, pentru menținerea securității umane sau pentru dezvoltarea durabilă; - beneficiile care sunt înregistrate ca urmare a acestor modificări sau schimbări aduse corpului de apă nu pot fi atinse, prin alte mijloace (opțiune superioară din punct de vedere al protecției mediului), din motive care țin de fezabilitatea tehnică sau din cauza aspecte de natură financiară. <p>De asemenea, în cadrul analizei de opțiuni la nivel de proiect, pentru opțiunea selectată, se va demonstra că au fost luate în considerare opțiuni alternative care sunt superioare din punct de</p>

			vedere al protecției mediului, precum și impactul cumulat cu alte proiecte din bazinul hidrografic. Lucrările nu vor afecta negativ într-o măsură semnificativă speciile și habitatele direct dependente de apă.
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora	x		
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului	x		
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor		x	Impactul potențial al proiectelor asupra mediului, inclusiv al lucrărilor localizate în vecinătatea sau în siturile Natura 2000, este evaluat în conformitate cu prevederile Directivelor EIA, Directivei Habitate și Directivei Păsări, fiind urmărit în special potențialul impact al proiectului asupra obiectivelor specifice/măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile, precum și evaluarea impactului cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu, inclusiv la nivelul siturilor Natura 2000. Investițiile în infrastructura de apă/apă uzată nu vor fi construite pe una dintre următoarele, fără a avea acordul/avizul instituțiilor responsabile (de ex. Romsilva, autorități de mediu etc.): (a) teren arabil și terenuri cultivabile cu un nivel moderat până la ridicat al fertilității solului și cu biodiversitate subterană, astfel cum se menționează în studiul UE LUCAS; (b) terenuri ecologice cu o valoare recunoscută a biodiversității ridicate și terenuri care servesc drept habitat al speciilor pe cale de dispariție (floră și faună) enumerate pe Lista Roșie Europeană sau pe Lista Roșie IUCN; (c) teren forestier (acoperit sau nu de copaci), alte terenuri împădurite sau terenuri acoperite parțial sau în totalitate sau destinate a fi acoperite de copaci, chiar și atunci când acești copaci nu au atins încă dimensiunea și acoperirea pentru a fi clasificate drept pădure sau alt teren împădurit, definit în conformitate cu definiția FAO a pădurilor.

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora: Se preconizează că măsura:</i></p> <p>(i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau</p> <p>(ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau</p> <p>(iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>	x	<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Astfel, conform Raportului de mediu pentru Programul Dezvoltare Durabilă), se preconizează că investițiile realizate vor produce efecte pozitive nesemnificative asupra economiei circulare, deoarece se va reduce depozitarea deșeurilor (de ex. nămolurile provenite de la epurarea apelor uzate), iar în cazul proiectelor care includ instalații pentru valorificarea energetică a nămolurilor cenușa rezultată poate fi utilizată în componența unor materiale de construcții.</p> <p>De asemenea, investițiile propuse nu vor afecta obiectivul de economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor întrucât dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare va fi realizată cu respectarea următoarelor cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017). • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr.

Întrebări	Nu	Justificare de fond
		<p>249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, lucrările nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase. • În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor, constructorul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare material, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. • Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. În toate etapele proiectului se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin depozitarea separată doar pe suprafețe

Întrebări	Nu	Justificare de fond
		<p>impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul.</p> <ul style="list-style-type: none"> • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p>
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol	x	<p>Implementarea proiectelor se va face cu respectarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu (inclusiv apă, aer și sol) potențial afectați stabilite prin actele de mediu emise în conformitate cu Directiva EIA.</p> <p>Aerul</p> <p>În cea mai mare parte, sursele de emisie a poluanților atmosferici vor fi surse la sol libere, deschise și mobile sau staționare difuze/ dirijate.</p> <p>Activitatea de realizare a lucrărilor de construcții include deopotrivă și surse mobile de emisii, reprezentate de utilajele necesare desfășurării lucrărilor, de vehiculele care vor asigura transportul materialelor de construcții, precum și de aprovizionare cu materiale necesare lucrărilor de construcție, dar și de vehiculele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament. Funcționarea acestora va fi intermitentă, în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor.</p> <p>Cu toate acestea, se estimează că poluarea aerului în timpul perioadei de execuție a lucrărilor nu depășește limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este</p>

Întrebări	Nu	Justificare de fond
		<p>concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile) nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.</p> <p>Pe cât posibil se vor lua măsuri de atenuare, astfel că lucrările aferente proiectului vor fi realizate cu utilaje mai puțin poluante.</p> <p>Apa</p> <p>Investițiile vor avea potențiale efecte pozitive semnificativ asupra obiectivul de mediu relevant apei prin construirea/extinderea/reabilitarea sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare, se reduce numărul presiunilor semnificative de pe corpurile de apă.</p> <p>De asemenea, pe parcursul etapei de execuție, se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate din demontări/demolări, precum și materialele necesare pentru construire, să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață, urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt.</p> <p>Se va asigura formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție sau datorate manevrării defectuoase a autovehiculelor de transport.</p> <p>Funcționarea unor utilaje ce utilizează motoare cu combustie internă în preajma corpurilor de apă conțin un factor de risc inerent în cazul unor accidente, ce pot astfel conduce la contaminarea punctiformă și temporară a corpurilor de apă de suprafață, însă acest risc poate fi adresat în cadrul unui plan de management de mediu (PMM), elaborat înainte de începerea etapei de execuție a proiectului.</p> <p>În etapa de dezafectare a proiectului, potențialele surse de poluare a apei vor fi similare cu cele din etapa</p>

Întrebări	Nu	Justificare de fond
		<p>de construcție, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.</p> <p>Conform raportului de mediu PDD se precizează că investițiile preconizate vor avea efecte semnificative pozitive asupra obiectivului relevant de mediu apă, deoarece prin construirea/extinderea/reabilitarea sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare, se reduce numărul presiunilor semnificative de pe corpurile de apă.</p> <p>Sol</p> <p>De asemenea, conform Raportului de Mediu pentru PDD, se precizează că investițiile preconizate vor produce efecte pozitive nesemnificative asupra obiectivul de mediu legat de sol, deoarece se vor colecta apele uzate și se vor epura corespunzător, excluzându-se astfel deversarea necontrolată a acestora. Utilizarea în agricultură a nămolurilor rezultate de la apele uzate poate conduce la reducerea consumului de îngrășăminte chimice, cu efecte benefice asupra calității solului;</p> <p>Utilizarea substanțelor chimice</p> <p>De asemenea, în ceea ce privește utilizarea și prezența substanțelor chimice, activitatea nu va utiliza:</p> <p>(a) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului , cu excepția cazului în care substanțele sunt prezente ca urme neintenționate de contaminant;</p> <p>(b) mercurul și a compușii mercurului, amestecurile acestora și a produselor cu adaos de mercur, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului;</p> <p>(c) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (CE)</p>

Întrebări	Nu	Justificare de fond
		<p>nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ;</p> <p>(d) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa II la Directiva 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului , cu excepția cazului în care se respectă pe deplin articolul 4 alineatul (1) din directiva respectivă;</p> <p>(e) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa XVII la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, cu excepția cazului în care se respectă pe deplin condițiile specificate în anexa respectivă;</p> <p>(f) unor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006 și sunt identificate în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) din regulamentul respectiv, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate;</p> <p>(g) altor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate.</p> <p>Deșeurile solide, materialul rezultat din decopertări, excavații, combustibilii sau uleiurile nu se vor deversa în albia cursului de apă sau lacul de acumulare; se va proceda la colectarea selectivă a deșeurilor în vederea valorificării și /sau eliminării prin firme autorizate. Pe perioada execuției lucrărilor se va acorda o atenție deosebită scurgerilor de carburanți și se va asigura un management al deșeurilor adecvat – depozitarea deșeurilor se va realiza în locuri bine stabilite, cu asigurarea protecției adecvate pentru a fi evitate infiltrațiile și poluarea acviferelor în caz de ploaie. Se vor utiliza utilaje și mijloace de transport noi, performante, iar transportul materialelor se va realiza cu autovehicule prevăzute cu prelată. Pentru</p>

Întrebări	Nu	Justificare de fond
		reducerea nivelului de zgomot și vibrații, acolo unde va fi cazul, vor fi instalate bariere fonice conforme cu Directiva 2002/49/CE privind evaluarea și gestiunea zgomotului.

O.S. (vi) promovarea tranziției la o economie circulară și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor

Acțiunea 1.2. Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

Descrierea măsurii: Investițiile PDD vizează tranziția spre economia circulară, prin operațiuni de promovare a activităților prioritare din cadrul ierarhiei de gestionare a deșeurilor. PDD răspunde acestor nevoi de dezvoltare prin investiții, noi și continuarea celor demarate, pentru gestionarea deșeurilor municipale, precum și prin sprijinirea îmbunătățirii guvernantei în sectorul de deșeuri. Proiectele de investiții vor fi individuale la nivel de județ și/sau proiecte dezvoltate la nivel regional sau național și vor avea la bază PJGD/PGDDB, PNGD, precum și cadrul instituțional aferent sistemelor de management integrat al deșeurilor.

Astfel, prin PDD se va viza următoarele **tipuri majore de intervenții/măsuri**:

- **Îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară**, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD/PGDDB, prin investiții complete investițiilor finanțate prin PNRR, precum și din alte surse, și anume:
  - **Dezvoltarea colectării separate** a deșeurilor reciclabile, a bio-deșeurilor și textile (echipamente de colectare, stații de transfer), exclusiv infrastructura suport pentru colectare separată (centre de colectare prin aport voluntar, insule ecologice digitalizate, centre integrate de colectare prin aport voluntar);
  - Extinderea/dezvoltarea **capacităților de reciclare** a deșeurilor prin stații de sortare, compostare și instalații de digestie anaerobă;
  - Instalații **integrate de tratare a deșeurilor care asigură tratarea deșeurilor reciclabile colectate separat și a deșeurilor reziduale**. În cazul tratării mecanice, tehnologiile utilizate pentru deșeurile reziduale și, după caz, și a deșeurilor reciclabile colectate separat vor fi automate sau semi-automate pentru asigurarea unui grad cât mai mare de valorificare materială. De asemenea, se va asigura flexibilitate în ceea ce privește trecerea de la tratarea deșeurilor reziduale la tratarea deșeurilor reciclabile, pe măsura creșterii gradului de colectate separată. Tratarea biologică va asigura în principal tratarea bio-deșeurilor colectate separat, dar și tratarea bio-deșeurilor din deșeurile reziduale prin aceeași tehnologie, dar în unități separate. Astfel se asigură costuri de investiție și operare mai reduse, flexibilitatea la variațiile de input odată cu creșterea gradului de colectare separată, conformarea cu prevederile Art. 7(1)(g) al Regulamentului (UE) 2021/105, îndeplinirea obiectivelor de

- pregătire pentru reutilizare și reciclare și a obiectivului de reducere a cantității de deșuri depozitate la 10%, precum și conformarea cu regulile Malagrotta;
- Modernizarea instalațiilor existente de tratare mecano-biologică, fără creșterea capacității existente, prin modernizarea părții de tratare mecanică în vederea creșterii gradului de valorificare materială și i/sau, după caz, modernizarea părții de tratare biologică în vederea tratării și a bio-deșeurilor colectate separat. În vederea încurajării colectării separate la sursă, pentru instalațiile integrate care asigură tratarea deșeurilor reciclabile colectate separat și a deșeurilor reziduale, cheltuielile eligibile se stabilesc în baza unui procent (pro-rata) care corespunde procentului de deșuri colectate separat ce vor fi tratate în instalație. Acest procent se estimează ex-ante pentru fiecare proiect, pe întregul ciclu de viață al instalației și se va verifica după implementarea proiectului.
  - Investiții individuale suplimentare pentru **închiderea și reabilitarea depozitelor de deșuri municipale neconforme**,
  - Campanii de conștientizare privind prevenirea generării de deșuri (inclusiv prin reutilizare), colectarea separată și reutilizarea, ca parte a proiectelor de investiții;
  - **Consolidarea capacității instituționale a MMAP (inclusiv în parteneriat cu alți actori din sector) pentru continuarea implementării măsurilor de guvernanță prevăzute în PNGD și a ANRSC pentru dezvoltarea capacității de reglementare a politicii tarifare la nivel național.**
  - Sprijin pentru pregătirea portofoliului de proiecte aferent perioadei 2021-2027 și post 2027

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	<p>Investițiile sunt încadrate sub codurile de intervenție 067 Gestionarea deșeurilor menajere: măsuri de prevenire, minimizare, sortare, reutilizare și reciclare</p> <p>Investițiile propuse conduc la îndeplinirea obiectivelor, în special a celor referitoare la creșterea gradului de reciclare a deșeurilor municipale, îmbunătățirea calității vieții cetățenilor români și a creșterii oportunităților economice, mai ales în contextul promovării noilor prevederi legislative ale UE vizând economia circulară, eficientizarea utilizării fondurilor europene.</p> <p>Proiectele de investiții sprijinite prin această acțiune vor fi individuale la nivel de județ și/sau proiecte dezvoltate la nivel regional sau național și vor avea la bază Planurile Județene de</p>

			<p>Gestionare a Deșeurilor/ Planul de Gestionare a Deșeurilor a Municipiului București revizuite în perioada 2019 - 2021, Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, precum și cadrul instituțional aferent sistemelor de management integrat al deșeurilor.</p> <p>În cadrul acestei acțiuni se vor finanța cu prioritate, în funcție de disponibilitatea finanțării, implementarea investițiilor demarate sau pregătite în cadrul POIM 2014 – 2020. Infrastructura nouă va fi amplasată în afara ariilor naturale protejate, pentru a evita apariția unor elemente perturbatoare în apropierea zonelor de habitat și de deplasare a speciilor de animale sălbatice și se va realiza în conformitate cu principiul DNSH.</p> <p>Toate Planurile de Gestionare a Deșeurilor Județene (PJGD) au parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>De asemenea, investițiile prevăzute în cadrul acestei acțiuni nu vor aduce prejudicii obiectivului de atenuare a schimbărilor climatice pentru că deșeurile transportate sunt destinate pregătirii pentru operațiuni de reutilizare sau reciclare, în conformitate cu Regulamentul delegat al Comisiei 2021/2139.</p>
Adaptarea la schimbările climatice		x	<p>Investițiile sunt încadrate sub codurile de intervenție 067 Gestionarea deșeurilor menajere: măsuri de prevenire, minimizare, sortare, reutilizare și reciclare, și au o contribuție substanțială la obiectivul de adaptare la schimbările climatice, respectiv 40%.</p> <p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Astfel, conform recomandărilor raportului de mediu pentru Programul Dezvoltare Durabilă, potențiale efecte pozitive semnificative au fost identificate pentru obiectivul relevant de</p>

			<p>mediu cu privire la populație și sănătatea umană prin îmbunătățirea condițiilor de viață, în special în privința închiderii de depozite de deșeuri neconforme și obiectivul relevant de mediu privind apă prin reducerea presiunilor semnificative asupra corpurilor de apă și obiectivul relevant de mediu privind Economie circulară printr-o gestionare mai eficientă a deșeurilor și tranziția către o economie circulară.</p> <p>De asemenea, nu au fost identificate efecte negative semnificative.</p>
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	x		
Economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora	X		
Prevenirea și controlul poluării aerului, apei sau solului	x		
Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor	x		

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru:</p> <p>(i) starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau</p>	x	<p>Investițiile propuse nu va afecta obiectivul de utilizare durabilă și de protejare a resurselor de apă și a celor marine întrucât investițiile vor fi realizate cu respectarea următoarelor cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lucrările nu vor deteriora starea /potențialul ecologic a /al corpurilor de apă și nu vor împiedica îmbunătățirea potențialului ecologic cu luarea în considerare a efectelor schimbărilor climatice; • Prin excepție de la cerința de mai sus, în cazul în care investițiile propuse în cadrul proiectului pot deteriora starea/potențialul ecologic ca urmare a modificărilor de natură morfologică a corpurilor de apă sau pot conduce la deteriorarea stării/potențialului ecologic, se va demonstra că proiectul de investiții îndeplinește condițiile stabilite la

<p>(ii) starea ecologică bună a apelor marine?</p>		<p>articolul 4.7 din DCA, respectiv articolul 2.7 din Legea Apelor 107/1996 cu modificările și completările ulterioare, prin luarea în considerare a următoarele aspecte:</p> <p>- se vor lua toate măsurile posibile pentru a atenua impactul negativ asupra stării corpului de apă;</p> <p>- se va analiza dacă motivele care stau la baza acestor modificări sunt de interes public major și /sau beneficiile aduse mediului și societății de realizare a obiectivelor (stabilite la paragraful 1 al articolului 4 din DCA) sunt depășite de beneficiile noilor modificări sau schimbări pentru sănătatea umană, pentru menținerea securității umane sau pentru dezvoltarea durabilă;</p> <p>- beneficiile care sunt înregistrate ca urmare a acestor modificări sau schimbări aduse corpului de apă nu pot fi atinse, prin alte mijloace (opțiuni superioară din punct de vedere al protecției mediului), din motive care țin de fezabilitatea tehnică sau din cauza aspecte de natură financiară.</p> <p>Lucrările nu vor afecta negativ într-o măsură semnificativă speciile și habitatele direct dependente de apă.</p>
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura:</p> <p>(i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nerecyclabile sau</p> <p>(ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la</p>	<p>x</p>	<p>Investițiile propuse nu vor afecta obiectivul de economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor întrucât acestea se vor realiza cu respectarea următoarelor cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017). • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. • În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, lucrările nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase.

<p>minimum prin măsuri adecvate sau</p> <p>(iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>		<ul style="list-style-type: none"> • În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor, constructorul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare material, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări. • Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. În toate etapele proiectului se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul. • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p>
<p><i>Prevenirea și controlul poluării:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</p>	<p>x</p>	<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p>

	<p>Astfel, conform Raportului de Mediu pentru Programul Dezvoltare Durabilă potențiale efecte pozitive ne semnificative au fost identificate pentru obiectivele relevante de mediu cu privire sol, aer, factori climatici, prin rezultatele indirecte asupra aspectelor de mediu în urma gestionării eficiente a deșeurilor municipale, tranziția către economia circulară și închiderea depozitelor de deșeuri municipale neconforme.</p> <p>Implementarea proiectelor se va face cu respectarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu (inclusiv apă, aer și sol) potențial afectați stabilite prin actele de mediu emise în conformitate cu Directiva EIA.</p> <p>Aerul</p> <p>În cea mai mare parte, sursele de emisie a poluanților atmosferici vor fi surse la sol libere, deschise și mobile sau staționare difuze/dirijate.</p> <p>Activitatea de realizare a lucrărilor de construcții include deopotrivă și surse mobile de emisii, reprezentate de utilajele necesare desfășurării lucrărilor, de vehiculele care vor asigura transportul materialelor de construcții, precum și de aprovizionare cu materiale necesare lucrărilor de construcție, dar și de vehiculele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament. Funcționarea acestora va fi intermitentă, în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor.</p> <p>Cu toate acestea, se estimează că poluarea aerului în timpul perioadei de execuție a lucrărilor nu depășește limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile) nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.</p> <p>Pe cât posibil se vor lua măsuri de atenuare, astfel că lucrările aferente proiectului vor fi realizate cu utilaje mai puțin poluante.</p> <p>Apă</p> <p>Pe parcursul etapei de execuție, se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate din demontări/demolări, precum și materialele necesare pentru construire, să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de</p>
--	--

	<p>suprafață, urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt.</p> <p>Se va asigura formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție sau datorate manevrării defectuoase a autovehiculelor de transport.</p> <p>Funcționarea unor utilaje ce utilizează motoare cu combustie internă în preajma corpurilor de apă conțin un factor de risc inerent în cazul unor accidente, ce pot astfel conduce la contaminarea punctiformă și temporară a corpurilor de apă de suprafață, însă acest risc poate fi adresat în cadrul unui plan de management de mediu (PMM), elaborat înainte de începerea etapei de execuție a proiectului.</p> <p>În etapa de dezafectare a proiectului, potențialele surse de poluare a apei vor fi similare cu cele din etapa de construcție, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.</p> <p>Utilizarea substanțelor chimice</p> <p>De asemenea, în ceea ce privește utilizarea și prezența substanțelor chimice, activitatea nu va utiliza:</p> <p>(a) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului, cu excepția cazului în care substanțele sunt prezente ca urme neintenționate de contaminant;</p> <p>(b) mercurul și a compușii mercurului, amestecurile acestora și a produselor cu adaos de mercur, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului;</p> <p>(c) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului;</p> <p>(d) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa II la Directiva 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului, cu excepția cazului în care se respectă pe deplin articolul 4 alineatul (1) din directiva respectivă;</p> <p>(e) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa XVII la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului</p>
--	--

		<p>European și al Consiliului, cu excepția cazului în care se respectă pe deplin condițiile specificate în anexa respectivă;</p> <p>(f) unor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006 și sunt identificate în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) din regulamentul respectiv, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate;</p> <p>(g) altor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate.</p> <p>Deșeurile solide, materialul rezultat din decopertări, excavații, combustibilii sau uleiurile nu se vor deversa în albia cursului de apă sau lacul de acumulare; se va proceda la colectarea selectivă a deșeurilor în vederea valorificării și /sau eliminării prin firme autorizate. Pe perioada execuției lucrărilor se va acorda o atenție deosebită scurgerilor de carburanți și se va asigura un management al deșeurilor adecvat – depozitarea deșeurilor se va realiza în locuri bine stabilite, cu asigurarea protecției adecvate pentru a fi evitate infiltrațiile și poluarea acviferelor în caz de ploaie. Se vor utiliza utilaje și mijloace de transport noi, performante, iar transportul materialelor se va realiza cu autovehicule prevăzute cu prelată. Pentru reducerea nivelului de zgomot și vibrații, acolo unde va fi cazul, vor fi instalate bariere fonice conforme cu Directiva 2002/49/CE privind evaluarea și gestiunea zgomotului.</p>
<p><i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi:</p> <p>(i) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau</p> <p>(ii) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a</p>	x	<p>Impactul potențial al proiectelor asupra mediului, inclusiv al lucrărilor localizate în vecinătatea sau în siturile Natura 2000, este evaluat în conformitate cu prevederile Directivelor EIA, Directivei Habitate și Directivei Păsări, fiind urmărit în special potențialul impact al proiectului asupra obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile, precum și evaluarea impactului cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu, inclusiv la nivelul siturilor Natura 2000.</p> <p>Investițiile preconizate în cadrul acestei acțiuni nu vor fi construite pe, fără a avea acordul/avizul instituțiilor responsabile (de ex. Romsilva, autorități de mediu etc.):</p>

celor de interes pentru Uniune?	<p>(a) teren arabil și terenuri cultivabile cu un nivel moderat până la ridicat al fertilității solului și cu biodiversitate subterană, astfel cum se menționează în studiul UE LUCAS;</p> <p>(b) terenuri ecologice cu o valoare recunoscută a biodiversității ridicate și terenuri care servesc drept habitat al speciilor pe cale de dispariție (floră și faună) enumerate pe Lista Roșie Europeană sau pe Lista Roșie IUCN;</p> <p>(c) teren forestier (acoperit sau nu de copaci), alte terenuri împădurite sau terenuri acoperite parțial sau în totalitate sau destinate a fi acoperite de copaci, chiar și atunci când acești copaci nu au atins încă dimensiunea și acoperirea pentru a fi clasificate drept pădure sau alt teren împădurit, definit în conformitate cu definiția FAO a pădurilor.</p> <p>Infrastructura nouă va fi amplasată în afara ariilor naturale protejate, pentru a evita apariția unor elemente perturbatoare în apropierea zonelor de habitat și de deplasare a speciilor de animale sălbatice și se va realiza în conformitate cu principiul DNSH.</p>
---------------------------------	--

Prioritatea 2 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate

O.S. (vii) intensificarea acțiunilor de protecției și conservarea naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare;

Acțiuni indicative propuse sunt:

- Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu
- Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor rezultate din directive
- Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate

Acțiunea 2.1 Conservarea biodiversității pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu

Descrierea măsură: În scopul asigurării unui management eficient al Rețelei Natura 2000 și ținând seama de măsurile necesare și nevoile de finanțare pentru punerea în aplicare a rețelei Natura 2000 la nivel național și a infrastructurii ecologice asociate identificate în Cadrul prioritar de acțiune (CPA), prin PDD se au în vedere următoarele **tipuri de intervenții/măsuri:**

- elaborarea Planurilor de management a siturilor Natura 2000 și a Planurilor de acțiune pentru specii, ținându-se cont de ordinea cronologică a declarării acestora, prioritate având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură aflate în pregătire
- menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii, și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate, precum și asigurarea conectivității ecologice;
- îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice, documente strategice, baze de date cu asigurarea calității acestora) și consolidarea capacității de management a autorităților/instituții publice și administratorilor rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate de interes național

Măsura 1 elaborarea Planurilor de management a siturilor Natura 2000 și a Planurilor de acțiune pentru specii

Descriere măsura: Aceasta vizează elaborarea Planurilor de management a siturilor Natura 2000 și a Planurilor de acțiune pentru specii, ținându-se cont de ordinea cronologică a declarării acestora, prioritate având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură aflate în pregătire.

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	Măsura de investiții vizează elaborarea planurilor de management pentru siturile Natura 2000 și a planurilor de acțiune pentru specii, respectiv elaborarea unor documente strategice prin investigații detaliate a situației existente a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate. Această activitate științifică poate avea doar un impact extrem de limitat și de foarte scurtă durată asupra mediului și nu poate conduce la o creștere a emisiilor de GES.
Adaptarea la schimbările climatice		x	Măsura de investiții vizează elaborarea unor documente strategice prin investigații detaliate a situației existente a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate. Măsura de investiții are o contribuție substanțială (40%) la adaptarea la schimbările climatice.

Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	Cercetarea științifică a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate nu poate afecta obiectivul de utilizare durabilă și protecție a resurselor de apă și marine
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor		x	Cercetarea științifică a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate nu poate afecta obiectivul de tranziție la economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor.
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	Investigațiile științifice nu vor conduce la creșterea semnificativă de poluanți în aer, apă sau sol având ca rezultat final reducerea poluării. Investiția are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte.
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	Investițiile propuse au scop creșterea gradului de protecție și a conservării habitatelor și speciilor. În plus, prin creșterea și menținerea gradului de conservare a biodiversității habitatelor și speciilor contribuie la refacerea biodiversității. Se are în vedere respectarea procedurii aplicării Directivei nr. 52/2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului

Măsura 2 Menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor

Descriere măsură: Aceasta se va realiza prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii, și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate, precum și asigurarea conectivității ecologice.

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	Prin această măsură se vor realiza acțiuni cu privire la menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii, și după caz a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate, precum și asigurarea conectivității ecologice.

			<p>Investițiile propuse în cadrul acestei măsurii nu generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră.</p> <p>Investiția are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.</p> <p>Investițiile efectuate prezintă potențial impact pozitiv asupra speciilor și habitatelor prezente în siturile Natura 2000, Patrimoniul UNESCO sau alte zone protejate, în conformitate cu O.U.G nr. 57/2007 (modificată și completată de Legea nr. 158/2018 și Legea nr. 74/2020), care compatibilizează legislația națională cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției naturii ținând cont de prevederile Directivei 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice.</p>
Adaptarea la schimbările climatice		x	<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Proiectele de investiții aferente măsurii au un impact previzibil pozitiv semnificativ asupra obiectivului de mediu privind adaptarea la schimbările climatice, luând în considerare atât efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.</p> <p>Totodată, soluțiile de adaptare vor afecta în mod pozitiv eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și vor fi în concordanță cu eforturile de adaptare de la nivel local.</p> <p>Prin intervențiile propuse se are în vedere conservarea suprafețelor unor arii restaurate sau create în vederea îmbunătățirii stării de conservare a unei specii amenințate. Operațiunile pot fi derulate atât în interiorul, cât și în exteriorul ariilor Natura 2000, ducând la îmbunătățirea stării de conservare a speciei vizate, habitatelor sau ecosistemelor pentru biodiversitate, precum și furnizarea de servicii ecosistemice.</p>

			Totodată, investițiile propuse au o contribuție substanțială (40%) la adaptarea la schimbările climatice.
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	<p>Menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor în ariile naturale protejate nu va afecta obiectivul de utilizare durabilă și protecția resurselor de apă și marine.</p> <p>În etapa de execuție a lucrărilor, constructorilor le vor fi impuse condiții astfel încât să se excludă orice posibilitate de apariție a unor efecte negative asupra factorilor de mediu și, în special, asupra apei, solului și subsolului, aerului. O bună gestionare a lucrărilor, furnizarea unor măsuri clare de gestionare pentru toate materialele, echipamentele și instalațiile utilizate, depozitarea corectă, în conformitate cu normele specifice, formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului vor asigura eliminarea efectelor negative.</p> <p>În situația respectării tuturor condițiilor ce vor fi stabilite de autoritatea competentă pentru protecția mediului, după caz, se apreciază că implementarea și operarea măsurii nu implică riscuri de degradare a mediului legate de păstrarea calității apei sau de accentuarea deficitului de apă, în concordanță cu prevederile Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, nefiind afectate starea bună a apelor de suprafață și subterane, precum și nici potențialul ecologic bun al acestora, așa cum sunt definite în Articolul 2, punctele (22) și (23) din Regulamentul (UE) 2020/852 („Taxonomy Regulation”).</p>
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor		x	<p>Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017).</p> <p>În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu</p>

			<p>modificările și completările ulterioare, lucrările nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase.</p> <p>Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. În toate etapele proiectului se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul.</p> <p>În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, se estimează că proiectele de investiții aferente măsurii nu vor afecta în mod semnificativ obiectivul de mediu privind tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea, întrucât deșeurile generate vor fi în mare măsură sortate, reciclate și reutilizate, iar resursele naturale vor fi utilizate în mod eficient, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.</p>
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	<p>Investițiile vor avea impact pozitiv și nu vor conduce la creșterea semnificativă de poluanți în aer, apă sau sol având ca rezultat final reducerea poluării. Investiția are un impact previzibil pozitiv asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte.</p> <p>Implementarea proiectelor se va face cu respectarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu (inclusiv apă, aer și sol)</p>

			potențial afectați stabilite prin actele de mediu emise în conformitate cu Directiva EIA.
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	<p>Măsura va avea un impact pozitiv semnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, luând în considerare atât efectele directe, cât și pe cele primare indirecte, de pe parcursul duratei de viață a investițiilor.</p> <p>Investițiile propuse au scop creșterea gradului de protecție și a conservării habitatelor și speciilor. În plus, prin creșterea și menținerea gradului de conservare a biodiversității habitatelor și speciilor contribuie la refacerea biodiversității cu respectarea Directivei nr. 52/2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului.</p> <p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Astfel, conform raportului de mediu pentru PDD, se preconizează că intervențiile propuse pot genera potențiale efecte pozitive semnificative asupra obiectivului relevant de mediu, respectiv biodiversitate, deoarece se propune menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor, precum și efecte pozitive semnificative și asupra obiectivului relevant de mediu cu privire la populația și sănătatea umană prin îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor.</p>

Acțiunea 2.2 Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducere a emisiilor rezultate din directive

Descrierea măsurii: Rețeau Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA are 148 stații de monitorizare continuă a calității aerului, dotate cu echipamente automate pentru măsurarea concentrațiilor principalilor poluanți atmosferici. RNMCA cuprinde 41 de centre locale (aflate la Agențiile locale pentru Protecția Mediului) care colectează și transmit panourilor de informare a publicului datele

furnizate de stații, iar după validarea primară le transmit spre certificare Centrului de Evaluare a Calității Aerului (CECA) din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului (ANPM).

Astfel, prin PDD vor fi vizate să fie finanțate măsuri cu privire la **dotarea Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) cu echipamente noi, prin înlocuirea sau modernizarea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate** din punct de vedere moral și tehnic, cu asigurarea complementarității investițiilor cu cele realizate prin POIM, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE.

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	<p>Acțiunea vizează dotarea RNMCA cu echipamente noi, prin înlocuirea sau modernizarea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate și nu va conduce la o creștere semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră.</p> <p>Întrucât activitatea nu este vizată de pragurile ETS (Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului), acțiunea nu afectează obiectivul de atingere a țintei de reducere de emisii de GES stabilită pentru anul 2030 și nici obiectivul de neutralitate climatică (2050).</p>
Adaptarea la schimbările climatice		x	<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Conform raportului de mediu pentru PDD, se precizează că tipurile de acțiuni pentru îmbunătățirea monitorizării calității aerului pot genera doar potențialele efecte pozitive nesemnificative asupra obiectivelor de mediu relevante asupra</p>

			populației și sănătății umane, deoarece vor oferi informații de o mai bună calitate privind aerul ambiental, informații care pot fundamenta corect intervențiile/măsurile menite să asigure menținerea/îmbunătățirea calității aerului.
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	Echipamentele nu vor deteriora starea/potențialul ecologic a/al corpurilor de apă și nu vor împiedica îmbunătățirea potențialului ecologic cu luarea în considerare a efectelor schimbărilor climatice.
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor		x	<p>Investiția nu va afecta obiectivul de economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor întrucât investițiile se vor realiza cu respectarea următoarelor cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017). • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. • În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, lucrările nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase. • În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor, constructorul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia

			<p>2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare material, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. În toate etapele proiectului se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul. • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p>
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol			<p>Implementarea proiectelor se va face cu respectarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu (inclusiv apă, aer și sol) potențial afectați stabilite prin actele de mediu emise în conformitate cu Directiva EIA.</p> <p>Aerul</p> <p>În cea mai mare parte, sursele de emisie a poluanților atmosferici vor fi surse la sol libere, deschise și mobile sau staționare difuze/dirijate.</p>

		<p>Activitatea de realizare a lucrărilor de construcții include deopotrivă și surse mobile de emisii, reprezentate de utilajele necesare desfășurării lucrărilor, de vehiculele care vor asigura transportul materialelor de construcții, precum și de aprovizionare cu materiale necesare lucrărilor de construcție, dar și de vehiculele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament. Funcționarea acestora va fi intermitentă, în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor.</p> <p>Cu toate acestea, se estimează că poluarea aerului în timpul perioadei de execuție a lucrărilor nu depășește limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile) nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.</p> <p>Pe cât posibil se vor lua măsuri de atenuare, astfel că lucrările aferente proiectului vor fi realizate cu utilaje mai puțin poluante.</p> <p>Apa</p> <p>Pe parcursul etapei de execuție, se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate din demontări/demolări, precum și materialele necesare pentru construire, să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață, urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt.</p> <p>Se va asigura formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție sau datorate manevrării defectuoase a autovehiculelor de transport.</p> <p>Funcționarea unor utilaje ce utilizează motoare cu combustie internă în preajma corpurilor de apă conțin un factor de risc inerent în cazul unor accidente, ce pot astfel conduce la contaminarea punctiformă și temporară a corpurilor de apă de suprafață, însă acest risc poate fi adresat în cadrul unui plan de management de mediu (PMM), elaborat înainte de începerea etapei de execuție a proiectului.</p> <p>În etapa de dezafectare a proiectului, potențialele surse de poluare a apei vor fi similare cu cele din etapa de construcție, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.</p> <p>Utilizarea substanțelor chimice</p>
--	--	--

		<p>De asemenea, în ceea ce privește utilizarea și prezența substanțelor chimice, activitatea nu va utiliza:</p> <p>(a) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului, cu excepția cazului în care substanțele sunt prezente ca urme neintenționate de contaminant;</p> <p>(b) mercurul și a compușii mercurului, amestecurile acestora și a produselor cu adaos de mercur, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului;</p> <p>(c) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului;</p> <p>(d) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa II la Directiva 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului, cu excepția cazului în care se respectă pe deplin articolul 4 alineatul (1) din directiva respectivă;</p> <p>(e) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa XVII la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, cu excepția cazului în care se respectă pe deplin condițiile specificate în anexa respectivă;</p> <p>(f) unor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006 și sunt identificate în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) din regulamentul respectiv, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate;</p> <p>(g) altor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate.</p> <p>Deșeurile solide, materialul rezultat din decopertări, excavații, combustibilii sau uleiurile nu se vor deversa în albia cursului de apă sau lacul de acumulare; se va proceda la colectarea selectivă a deșeurilor în vederea valorificării și /sau eliminării prin firme autorizate. Pe perioada execuției lucrărilor se va acorda o atenție deosebită scurgerilor de carburanți și se va asigura un management al deșeurilor adecvat – depozitarea deșeurilor se va realiza în locuri bine stabilite, cu asigurarea protecției adecvate pentru a fi evitate infiltrațiile și poluarea acviferelor în caz de ploaie. Se vor utiliza utilaje și mijloace de transport noi, performante, iar transportul materialelor se va realiza cu autovehicule prevăzute cu prelată. Pentru reducerea nivelului de zgomot și vibrații, acolo unde va fi cazul, vor fi instalate bariere</p>
--	--	--

			fonice conforme cu Directiva 2002/49/CE privind evaluarea și gestiunea zgomotului.
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	Impactul potențial al proiectelor asupra mediului, inclusiv al lucrărilor localizate în vecinătatea sau în siturile Natura 2000, este evaluat în conformitate cu prevederile Directivelor EIA, Directivei Habitatare și Directivei Păsări, fiind urmărit în special potențialul impact al proiectului asupra obiectivelor specifice/măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile, precum și evaluarea impactului cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu, inclusiv la nivelul siturilor Natura 2000. Proiectele vor pune obligatoriu în aplicare toate măsurile de atenuare fezabile din punct de vedere tehnic și relevante din punct de vedere ecologic pentru a reduce impactul negativ asupra apei, precum și asupra habitatelor și a speciilor protejate care depind direct de apă.

Acțiunea 2.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate

Descrierea măsurii: Conform Legii 74/2019, gestionarea siturilor contaminate din România reprezintă un proces care se desfășoară în mai multe etape, astfel:

- Etapa I este etapa de identificare în care se realizează un prim inventar al siturilor potențial contaminate la nivel Județean și național;
- Etapa II compusa din două faze.
  - Faza 1 – investigarea preliminară în care se colectează date și informații disponibile privind siturile potențial contaminate și care oferă posibilitatea identificării surselor potențiale de contaminare, căi și receptori;
  - Faza 2 - investigare detaliată în care se desfășoară lucrări în scopul confirmării prezenței, tipului și concentrației poluanților având rolul de a determina necesitatea și potențialul remedierii.

Informațiile rezultate în urma aplicării legislației naționale în domeniul gestionării siturilor contaminate, în etapele I și II este necesar **a fi cumulate într-o bază de date la nivel național în sistem GIS** care va reprezenta instrumentul de lucru al autorității publice centrale și locale pentru protecția mediului care să stea la baza alegerii celor mai potrivite soluții în vederea remedierii acestora.

În urma parcurgerii acestor etape se poate stabili care dintre siturile potențial contaminate identificate în Etapa I se confirmă ca fiind contaminate. La finalul acestei etape autoritățile de mediu definitivează inventarul (județean și național) și prioritizează siturilor contaminate prin acordarea unui scor de risc pentru fiecare sit contaminat.

- Etapa III o reprezintă remedierea siturilor declarate contaminate.

Astfel, **scopul măsurilor din PDD** este de a realiza, primele două etape din procesul de gestionare a siturilor contaminate din România și să ofere autorităților informațiile necesare pentru a lua deciziile de remediere prevăzute în etapa III. Totodată, vor fi sprijinite și **măsuri de dezvoltare a capacității administrative a MMAP**.

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	<p>Acțiunea vizează investiții în realizarea în identificarea și investigarea detaliată a siturilor, precum și în realizarea unei baze de date la nivel național și a unei platforme GIS. Această investiție se va realiza prin colectarea de date, vizite în teren, elaborarea modelelor conceptuale ale siturilor potențial contaminate, precum și elaborarea rapoartelor de investigare preliminară.</p> <p>Informațiile rezultate în urma aplicării legislației naționale în domeniul gestionării siturilor contaminate, în etapele de inventariere și investigare este necesar a fi cumulate într-o bază de date la nivel național în sistem GIS care va reprezenta un instrument de lucru util autorității publice centrale și locale pentru protecția mediului care să stea la baza alegerii celor mai potrivite soluții în vederea remedierii acestora.</p> <p>În cadrul acestei investiții echipamentele utilizate vor îndeplini cerințele legate de energie stabilite în conformitate cu Directiva (EC) 2009/125 pentru servere și stocare de date, sau computere și servere de calculatoare. Investiția va fi realizată având în vedere cele mai bune practici cu privire la eficiența energetică a echipamentelor utilizate și managementul energiei.</p> <p>În funcție de proiect, această investiție poate avea un impact previzibil nesemnificativ sau niciun impact previzibil asupra acestui obiectiv de mediu.</p>
Adaptarea la schimbările climatice		x	Activitățile propuse în cadrul acestei intervenții au un impact previzionat nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu.

Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	Acțiunea nu are impact și nu este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine.
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor		x	Acțiunea nu are impact și nu duce la ineficiențe în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului. Se va urmări, pe cât posibil, utilizarea documentelor în format electronic, iar în situația în care corespondența electronică nu este posibilă se va promova o politică atentă de utilizare a hârtiei reciclate.
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	<p>Acțiunea propusă nu duce la creșterea emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol.</p> <p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Conform Raportului de Mediu pentru PDD se preconizează că acțiunea privind investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate generează un potențial efect pozitiv nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de sol, deoarece printr-o cunoaștere precisă a stării actuale a mediului pot fi adoptate măsuri adecvate pentru diminuarea impactului negativ asupra solului, iar prin dobândirea noilor cunoștințe despre siturile contaminate se generează un potențial efect pozitiv nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de Populație și sănătate umană.</p>
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	Acțiunea propusă nu este nocivă pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor.

Acțiunea 2.4 Continuarea proiectelor de biodiversitate etapizate din POIM în PDD

Descrierea măsura: Prin această acțiune vor fi finanțate proiectele etapizate din cadrul POIM, privind planurile de management/seturile de măsuri de conservare / planurile de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin) și implementarea planurilor de management / seturilor

de măsuri de conservare/ planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate (inclusiv cele situate în mediul marin).

Măsura 1 Planurile de management/seturile de măsuri de conservare / planurile de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin)

Descriere măsura: Aceasta vizează elaborarea/revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/seturile de măsuri de conservare / planurile de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin).

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	Măsura de investiții vizează elaborarea/revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/seturilor de măsuri de conservare / planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate (inclusiv cele situate în mediul marin) Natura 2000. Această activitate științifică poate avea doar un impact extrem de limitat și de foarte scurtă durată asupra mediului și nu poate conduce la o creștere a emisiilor de GES.
Adaptarea la schimbările climatice		x	Măsura de investiții vizează elaborarea unor documente strategice prin investigații detaliate a situației existente a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate. Măsura de investiții are o contribuție substanțială (40%) la adaptarea la schimbările climatice.
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	Cercetarea științifică a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate nu poate afecta obiectivul de utilizare durabilă și protecție a resurselor de apă și marine
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor		x	Cercetarea științifică a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate nu poate afecta obiectivul de tranziție la economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor.
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	Investigațiile științifice nu vor conduce la creșterea semnificativă de poluanți în aer, apă sau sol având ca rezultat final reducerea poluării. Investiția are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte.

Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	Investițiile propuse au scop creșterea gradului de protecție și a conservării habitatelor și speciilor. În plus, prin creșterea și menținerea gradului de conservare a biodiversității habitatelor și speciilor contribuie la refacerea biodiversității. Se are în vedere respectarea procedurii aplicării Directivei nr. 52/2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului
---	--	---	--

Măsura 2 implementarea planurilor de management / seturilor de măsuri de conservare/ planurilor de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate (inclusiv cele situate în mediul marin)

Descriere măsură: Aceasta se va realiza prin implementarea măsurilor specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/ seturile de măsuri de conservare/ planurile de acțiune pentru ariile naturale protejate și pentru speciile de interes comunitar aprobate (inclusiv cele situate în mediul marin).

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	<p>Prin această măsură se vor realiza acțiuni cu privire la menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii, precum și asigurarea conectivității ecologice.</p> <p>Investițiile propuse în cadrul acestei măsurii nu generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră.</p> <p>Investiția are un impact previzibil nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.</p> <p>Investițiile efectuate prezintă potențial impact pozitiv asupra speciilor și habitatelor prezente în siturile Natura 2000, Patrimoniul UNESCO sau alte zone protejate, în conformitate cu O.U.G nr. 57/2007 (modificată și completată de Legea nr. 158/2018 și Legea nr. 74/2020), care compatibilizează legislația națională cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției naturii ținând cont de prevederile Directivei 2009/147/CE privind</p>

			conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice.
Adaptarea la schimbările climatice		x	<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură, fiind proiecte etapizate, a fost parcursă procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului la momentul aprobării POIM 2014-2020.</p> <p>Proiectele de investiții aferente măsurii au un impact previzibil pozitiv semnificativ asupra obiectivului de mediu privind adaptarea la schimbările climatice, luând în considerare atât efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.</p> <p>Totodată, soluțiile de adaptare vor afecta în mod pozitiv eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și vor fi în concordanță cu eforturile de adaptare de la nivel local.</p> <p>Prin intervențiile propuse se are în vedere conservarea suprafețelor unor arii restaurate sau create în vederea îmbunătățirii stării de conservare a unei specii amenințate. Operațiunile sunt derulate atât în interiorul ariilor Natura 2000, ducând la îmbunătățirea stării de conservare a speciei vizate, habitatelor sau ecosistemelor pentru biodiversitate, precum și furnizarea de servicii ecosistemice.</p> <p>Totodată, investițiile propuse au o contribuție substanțială (40%) la adaptarea la schimbările climatice.</p>
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	<p>Menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor în ariile naturale protejate nu va afecta obiectivul de utilizare durabilă și protecția resurselor de apă și marine.</p> <p>În etapa de execuție a lucrărilor, constructorilor le sunt impuse condiții astfel încât să se excludă orice posibilitate de apariție a unor efecte negative asupra factorilor de mediu și, în special, asupra apei, solului și subsolului, aerului. O bună gestionare a lucrărilor, furnizarea unor măsuri clare de gestionare pentru toate materialele, echipamentele și instalațiile utilizate, depozitarea corectă, în conformitate cu normele specifice,</p>

			<p>formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului vor asigura eliminarea efectelor negative.</p> <p>În situația respectării tuturor condițiilor ce vor fi stabilite de autoritatea competentă pentru protecția mediului, după caz, se apreciază că implementarea și operarea măsurii nu implică riscuri de degradare a mediului legate de păstrarea calității apei sau de accentuarea deficitului de apă, în concordanță cu prevederile Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, nefiind afectate starea bună a apelor de suprafață și subterane, precum și nici potențialul ecologic bun al acestora, așa cum sunt definite în Articolul 2, punctele (22) și (23) din Regulamentul (UE) 2020/852 („Taxonomy Regulation”).</p>
<p>Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor</p>		<p>x</p>	<p>Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017).</p> <p>În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, lucrările nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase.</p> <p>Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. În toate etapele proiectului se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin</p>

			<p>depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul.</p> <p>În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, se estimează că proiectele de investiții aferente măsurii nu vor afecta în mod semnificativ obiectivul de mediu privind tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea, întrucât deșeurile generate vor fi în mare măsură sortate, reciclate și reutilizate, iar resursele naturale vor fi utilizate în mod eficient, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.</p>
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	<p>Investițiile vor avea impact pozitiv și nu vor conduce la creșterea semnificativă de poluanți în aer, apă sau sol având ca rezultat final reducerea poluării. Investiția are un impact previzibil pozitiv asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte.</p> <p>Implementarea proiectelor se va face cu respectarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu (inclusiv apă, aer și sol) potențial afectați stabilite prin actele de mediu emise în conformitate cu Directiva EIA.</p>
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	<p>Măsura va avea un impact pozitiv semnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, luând în considerare atât efectele directe, cât și pe cele primare indirecte, de pe parcursul duratei de viață a investițiilor.</p> <p>Investițiile propuse au scop creșterea gradului de protecție și a conservării habitatelor și speciilor. În plus, prin creșterea și menținerea gradului de conservare a biodiversității habitatelor și speciilor contribuie la refacerea biodiversității cu respectarea Directivei nr. 52/2014 de modificare a Directivei 2011/92/UE</p>

		<p>privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului.</p> <p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură, fiind aferente proiectelor etapizate din cadrul POIM 2014-2020, a fost parcursă procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului, la nivelul aprobării POIM 2014-2020.</p> <p>Astfel, conform raportului de mediu pentru POIM, se preconizează că intervențiile propuse pot genera potențiale efecte pozitive semnificative asupra obiectivului relevant de mediu, respectiv biodiversitate, deoarece se propune menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor, precum și efecte pozitive semnificative și asupra obiectivului relevant de mediu cu privire la populația și sănătatea umană prin îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor.</p>
--	--	---

Prioritatea 3 – Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor

O.S. (iv) promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței, ținând seama de abordările ecosistemice;

Ațiuni indicative propuse sunt:

- Managementul principalelor tipuri de risc identificate în Planul Național Management Riscurilor la Dezastre (PNMRD) (inundații, secetă, eroziune costieră)
- Îmbunătățirea sistemului de răspuns la risc

Ațiunea 3.1 - Managementul principalelor tipuri de risc identificate în Planul Național Management Riscurilor la Dezastre (inundații, secetă, eroziune costieră)

Descrierea măsurii: Proiectele finanțate prin PDD vor viza gestionarea **inundațiilor** și vor fi identificate și prioritizate pe baza PMBH și PMRI. În același timp, investițiile propuse pentru măsurile de prevenire a riscului la inundații vor contribui la limitarea efectelor altor fenomene specifice schimbărilor climatice, de exemplu, seceta hidrologică și pedologică sau alunecările de teren.

Conform PNMRD, un aspect punctual identificat în contextul riscului la inundații este **eroziunea costieră**. Astfel, estimările pentru următorii 50 de ani, în condițiile schimbărilor climatice care presupun o creștere

a nivelului mediu al Mării Negre cu o medie anuală de 2-3 mm/an vor conduce la amplificarea fenomenului erozional și implicit la eventuale creșteri ale impactului negativ asupra litoralului. În acest sens, este importantă continuarea lucrărilor cu finanțare europeană aflate în desfășurare.

Seceta este un alt risc natural major determinat de un complex de condiții climatice, pedologice, fiziologice, caracterizat prin existența apei sub valorile optime.

Astfel, investițiile din PDD vor viza managementul riscurilor **generate de inundații, eroziune costieră și secetă** și reducerea impactului acestora asupra populației, proprietății și mediului, prin următoarele **tipuri majore de intervenții/măsuri**:

- amenajarea integrată a bazinelor hidrografice (acțiuni de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare) prin utilizarea/aplicarea măsurilor nestructurale (ex. reducerea scurgerilor de suprafață, remeandrare, crearea de zone de inundare naturală), cu preponderență a realizării de **infrastructură verde** (inundații și secetă) și prin adaptarea infrastructurii verzi existente, conforme cu practicile UE și cele promovate pentru atingerea obiectivelor Pactului Verde European, inclusiv asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului, care pot contribui la refacerea rezervelor de apă subterană și, totodată, la reducerea gazelor cu efect de seră prin stocarea carbonului în sol și vegetație;
- implementarea de măsuri nestructurale, în principal “soluții bazate pe natură” (măsuri verzi - ex. plantarea de perdele forestiere de protecție, stabilizarea dunelor de nisip, a terenurilor/solurilor afectate de secetă cu ajutorul plantațiilor) ca factor complementar pentru menținerea funcțiilor ecosistemelor și întărirea rezilienței acestora la manifestarea fenomenului de secetă, respectiv deșertificare
- continuarea acțiunilor specifice de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere aflate în derulare (reînnoșare plajă; îndepărtare/realizare structuri costiere; îndepărtare/realizare protecții de mal; amenajare faleză);;
- dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidrometeorologice severe (inundații și secetă), inclusiv sisteme și infrastructuri de comunicații și tehnologia informației, pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, precum și activități în scopul conștientizării publice;
- consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene aplicabile în domeniu.

În implementarea măsurilor menționate, se vor utiliza soluții bazate pe infrastructura verde pentru prevenirea inundațiilor și reducerea impactului secetei.

Măsura privind amenajarea integrată a bazinelor hidrografice (acțiuni de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare) prin utilizarea/aplicarea măsurilor nestructurale (ex. reducerea scurgerilor de suprafață, remeandrare, crearea de zone de inundare naturală), cu preponderență a realizării de infrastructură verde (inundații și secetă) și prin adaptarea infrastructurii verzi existente, conforme cu practicile UE și cele promovate pentru atingerea obiectivelor Pactului Verde European, inclusiv asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului, care pot contribui la refacerea rezervelor de apă subterană și, totodată, la reducerea gazelor cu efect de seră prin stocarea carbonului în sol și vegetație;

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	<p>Măsura de investiții nu afectează obiectivul de atenuare a schimbărilor climatice. Acțiunea este încadrată sub codul de intervenție 058 <i>Măsuri de adaptare la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor legate de climă: inundații și alunecări de teren (inclusiv sensibilizare, sisteme și infrastructuri de protecție civilă și de gestionare a dezastrelor, abordări ecosistemice)</i> care contribuie substanțial la calcularea sprijinului acordat obiectivelor privind schimbările climatice, respectiv 100%.</p> <p>În cadrul acestei măsuri se va avea în vedere utilizarea/aplicarea măsurilor nestructurale cu preponderență infrastructura verde, inclusiv prin modernizarea și adaptarea infrastructurii verzi existente, conforme cu practicile UE și cele promovate pentru atingerea obiectivelor Pactului Verde European, în vederea gestionării riscului de inundații cu scopul protejării persoanelor, infrastructurii și obiectivelor socio-economice localizate în zonele de risc, precum și pentru protejarea mediului și biodiversității prin măsuri ecologice relevante, și prin măsuri pentru asigurarea debitului ecologic.</p> <p>De asemenea, în cadrul acestei acțiuni se va regăsi și implementarea de măsuri nestructurale care includ măsuri verzi în principal “soluții bazate pe natură” (ex. plantarea de perdele forestiere de protecție, împădurirea bazinelor hidrografice torențiale/bazine hidrografice, stabilizarea dunelor de nisip, a terenurilor/solurilor afectate de secetă cu ajutorul plantațiilor) ca factor complementar pentru menținerea funcțiilor ecosistemelor și întărirea rezilienței acestora la manifestarea fenomenului de secetă, respectiv deșertificare, precum și alte măsuri cu privire la dezvoltarea și/sau adaptarea cerințelor legale naționale existente (ex. interdicții de construire în zonele inundabile, refacerea și crearea de zone umede și refacerea râurilor).</p> <p>Prin urmare, în implementarea măsurilor menționate se vor utiliza soluții verzi pentru prevenirea inundațiilor și reducerea</p>

			impactului secetei. Totodată, investițiile din cadrul acestei acțiunii vor fi realizate cu respectarea principiului de neafectare semnificativă a mediului, precum și cu respectarea legislației naționale în domeniul protecției mediului.
Adaptarea la schimbările climatice		x	<p>Măsura de investiții nu afectează obiectivul de adaptarea la schimbările climatice. Acțiunea este încadrată sub codul de intervenție 058 <i>Măsuri de adaptare la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor legate de climă: inundații și alunecări de teren (inclusiv sensibilizare, sisteme și infrastructuri de protecție civilă și de gestionare a dezastrelor, abordări ecosistemice)</i> care contribuie substanțial la calcularea sprijinului acordat obiectivelor privind schimbările climatice, respectiv 100%.</p> <p>De asemenea, pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Conform Raportului de Mediu PDD se precizează că potențialele efecte pozitive nesemnificative s-au identificat asupra obiectivelor relevante de mediu privind populația, sănătatea umană, apă, sol, economie circulară (resurse naturale), deoarece aceste efecte au fost atribuite luând în considerare următoarele aspecte: pentru gestionarea durabilă a resurselor naturale, utilizarea cu preponderență a infrastructurii verzi, crearea condițiilor pentru valorificarea peisajului și patrimoniului cultural din zona programului, adaptarea la efectele schimbărilor climatice etc.</p>
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		X	Acțiunea nu are impact și nu este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine.
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor		x	Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor (elaborat în

		<p>baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017).</p> <p>În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, lucrările nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase.</p> <p>În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor, constructorul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare material, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.</p> <p>Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. În toate etapele proiectului se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin</p>
--	--	---

			<p>depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul.</p> <p>În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p>
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	Acțiunea propusă nu duce la creșterea emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol.
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	Având în vedere că investițiile se vor realiza cu preponderență în infrastructura verde, inclusiv prin modernizarea și adaptarea infrastructurii verzi existente, se estimează că acțiunea propusă nu este nocivă pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor.

Măsura privind continuarea acțiunilor specifice de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere aflate în derulare (reînvisipare plajă; îndepărtare/realizare structuri costiere; îndepărtare/realizare protecții de mal; amenajare faleză)

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	Având în vedere că prin PDD se va finanța continuarea acțiunilor specifice de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere aflate în derulare, este relevant faptul că evaluarea impactului asupra mediului s-a realizat din faza de pregătire a proiectului aflat în prezent în implementare, măsurile de

			<p>evitare/prevenire/reducere a impactului și condițiile stabilite prin Acordul de Mediu, Avizul de gospodărire a apelor și Studiul privind impactul asupra corpurilor de apă fiind integrate în soluțiile alese pentru implementare.</p> <p>Proiectul va avea ca rezultat atât reducerea daunelor economice cauzate de producerea riscurilor accentuate de schimbările climatice, în principal a celor provocate de fenomenul de eroziune costieră, cât și atenuarea impactului efectelor negative generate de schimbările climatice.</p> <p>Amprenta de carbon a fost calculată în conformitate cu metodologia BEI pentru evaluarea GES și variațiilor acestora, obținându-se o medie anuală mult sub limita impusă de metodologie.</p> <p>La realizarea proiectului s-au avut în vedere investiții care să conducă la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în conformitate cu Planul de acțiune aferent Strategiei privind schimbările climatice.</p> <p>Lucrările vor avea efect pozitiv împotriva efectelor schimbărilor climatice prin asigurarea stabilității terenurilor, plajelor, habitatelor și a liniei țărmului. Prin implementarea soluțiilor și a măsurilor de prevenire/diminuare a impactului, nivelul de risc climatic pentru fiecare componentă se încadrează în categoriile de risc redus și moderat.</p> <p>Opțiunile cu emisiile reduse au fost analizate și ținând cont de caracteristicile specifice ale proiectului nu au fost identificate alte alternative.</p>
Adaptarea la schimbările climatice	x		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	x		
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	x		
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol	x		

Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor	x		
---	---	--	--

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Adaptarea la schimbările climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</p>	x	<p>Strategia UE 2020 este implementată în România prin Strategia Națională privind Schimbările Climatice și Creșterea Economică bazată pe emisii de carbon reduse 2016-2020, aprobată prin HG 739/20.10.2016. Strategia acoperă adaptarea la schimbările climatice.</p> <p>Prezentul proiect contribuie la obiectivele legate de schimbări climatice în conformitate cu Strategia UE 2020 oferind prin investițiile vizate reziliența în fața eroziunii costiere a țărmului românesc cauzată de schimbările climatice și de factorii antropici. Astfel prin proiect se asigură protecția mediului, biodiversității, siturilor Natura 2000, habitatelor și speciilor protejate, infrastructurii sociale și de transport, construcțiilor etc. în fața schimbărilor climatice ce cauzează eroziunea costieră.</p> <p>Scopul investițiilor este să asigure adaptare la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscului prin protecția la eroziune a liniei țărmului în condiții medii anuale și în timpul evenimentelor cu perioada de recurență de până la 1/100 ani, pentru o durată de viață proiectată de 50 ani.</p> <p>Investițiile urmăresc limitarea efectelor negative ale fenomenelor de eroziune a plajelor și falezelor de-a lungul litoralului Marii Negre, contribuind semnificativ la menținerea ecosistemelor marine litorale, asigurarea stabilității în timp a zonei, menținerea valorilor socio-economice și de mediu ale zonei.</p> <p>Impactul riscurilor schimbărilor climatice s-a efectuat pentru toate fazele de dezvoltare a proiectului și pentru fiecare opțiune analizată în cadrul analizei de opțiuni, conform Metodologiei de evaluare a riscurilor "Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient" și Ghidului DG Clima "Schimbări Climatice și Proiectele Majore".</p> <p>A fost realizată Analiza privind vulnerabilitatea și riscurile aferente schimbărilor climatice în cadrul căreia s-au avut în vedere schimbările climatice curente și prognozate, conform Studiului "Scenarii de schimbare a regimului climatic în România în perioada 2001-2030", întocmit de Administrația Națională de Meteorologie,</p>

		<p>European Climate Adaptation Platform pentru zona costieră și Climate Change Knowledge Portal (2020-2099).</p> <p>Riscurile climatice au fost identificate pentru fiecare din opțiunile analizate, fiind propusă spre implementare opțiunea cu riscurile climatice cele mai reduse.</p> <p>În scopul dezvoltării unui proiect cât mai rezilient la schimbările climatice pentru fiecare risc identificat s-a decis identificarea măsurilor de adaptare în scopul reducerii acestora la un nivel acceptabil sau eliminarea lor. Măsurile propuse asigură conformarea cu obiectivele de adaptare la schimbările climatice și cu măsurile pentru prevenirea riscurilor climatice și măsurile non-structurale prevăzute în Avizul de mediu pentru POIM menite să întărească reziliența la dezastre naturale.</p>
<p><i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru:</p> <p>(iii) starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau</p> <p>(iv) starea ecologică bună a apelor marine?</p>	x	<p>Având în vedere că prin PDD se va finanța continuarea acțiunilor specifice de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere aflate în derulare, se consideră relevant faptul că pentru proiectul finanțat din POIM, în vederea identificării impactului potențial asupra mediului, au fost elaborate raportul privind impactul asupra mediului și studiul de evaluare adecvată, în cadrul procedurii de mediu, respectiv studiul privind impactul asupra corpurilor de apă (SEICA).</p> <p>Proiectul include soluții tehnice care protejează mediul marin, prin acestea conformându-se cu Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”).</p> <p>Impactul proiectului asupra mediului marin este unul minim și limitat în timp doar pe perioada de construcție. În proiect sunt incluse investiții special menite pentru menținerea stării ecologice bune ale mediului marin, respectiv pentru creșterea valorii conservative a habitatelor marine.</p> <p>În perioada de construcție, impactul lucrărilor din faza de execuție va fi determinat de modul de organizare și desfășurare al acestora, precum și de realizarea lucrărilor efective (ex: construcția digurilor de larg). Realizarea construcțiilor va conduce la creșterea temporară a suspensiilor în apa mării.</p> <p>După finalizarea lucrărilor, se estimează că nu va exista niciun impact asupra calității apelor de suprafață.</p>
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de</i></p>	x	<p>Toate deșeurile rezultate în urma lucrărilor, vor fi colectate și eliminate conform cu prevederilor legale. Zona șantierelor și a organizărilor de șantier vor fi menținute permanent în condiții</p>

<p><i>deșeuri și reciclarea acestora:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura:</p> <p>(iv) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau</p> <p>(v) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau</p> <p>(vi) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>	<p>stricte de curățenie. După finalizarea lucrărilor, constructorii vor fi responsabili pentru operațiunile de dezafectare a organizărilor de șantier și de refacere a amplasamentelor care includ colectarea deșeurilor rezultate, transportul, valorificarea/ eliminarea acestora prin intermediul operatorilor de salubritate autorizați.</p> <p>În cazul materialelor rezultate din dezafectarea/înlăturarea structurilor costiere vechi se vor avea în vedere următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deșeurile din construcție rezultate din demolarea structurilor costiere și a apărărilor de mal existente vor fi transportate și depozitate pe terenuri/platforme puse la dispoziție de autoritățile locale, în vederea valorificării/reutilizării, în măsura în care este posibil (deșeurile de pământ și piatră pot fi valorificate) sau vor fi transportate la depozitul de deșeuri inerte de la Ovidiu. Fiecare constructor va întocmi, înainte de începerea activității un Plan de management al deșeurilor. - deșeurile rezultate din decolmatarea canalelor stăvilarelor vor fi transportate pe un teren/platformă specială identificată de Beneficiar împreună cu Constructorul în vederea depozitării și reutilizării. Constructorul va întocmi un Plan de transport și gestionare a acestor deșeuri. <p>Având în vedere activitățile turistice ce se vor dezvolta ca urmare a înnisipării plajelor, în scopul prevenirii poluării solului, în faza de exploatare a investițiilor se vor lua următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pe plajă sau în proximitatea acestora se vor amplasa coșuri de gunoi și containere pentru colectarea selectivă a deșeurilor similare deșeurilor menajere; Beneficiarul va asigura colectarea deșeurilor de pe plaje și transportul lor la depozitele de deșeuri conforme cu utilaje proprii sau va încheia contracte pentru preluarea deșeurilor colectate de pe plajă cu firmele de salubritate care operează în zonă. - deșeurile rezultate din operațiile de curățare a plajelor cu utilaje vor rezulta deșeuri cu conținut de nisip și deșeuri similare deșeurilor menajere. Deșeurile colectate vor fi transportate la depozitele de deșeuri conforme din zona de către Beneficiar sau de firmele specializate care se vor ocupa de întreținerea plajelor. <p>Măsurile referitoare la organizarea de șantier și derularea activităților de construire, valabile atât pentru zona marină, cât și pentru zona terestră includ interzicerea depozitării surplusului de material excavat, de materiale sau deșeuri în afara suprafețelor din incinta organizării de șantier și în nici un caz depozitarea acestora în zona de plajă și faleză din vecinătatea amplasamentului</p> <p>Transportul materialelor și deșeurilor se va face numai cu mijloace de transport corespunzătoare.</p>
---	--

	<p>În cadrul executării lucrărilor de construcții, gestionarea deșeurilor se va face în strictă concordanță cu normele de mediu în vigoare și aceasta va fi responsabilitatea clară fie a beneficiarului lucrării, fie a constructorului general și va trebui specificată clar în cadrul contractului încheiat între cele două părți.</p>
<p><i>Prevenirea și controlul poluării:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</p>	<p>În timpul lucrărilor de construcție poate apărea un impact temporar datorat emisiilor rezultate din traficul vehiculelor și funcționării diferitelor utilaje (monoxid de carbon, oxizi de azot, hidrocarburi volatile ușoare, prafuri conținând metale grele și compuși sulfurați) precum și emisiilor de praf emis în atmosferă în timpul activităților de manipulare a nisipului, a pietrei brute în depozite, precum și în timpul transportului și dispunerii acestora la locul amplasamentului. Impactul gazelor toxice se poate înregistra asupra populației din localitățile limitrofe, asupra vegetației psamofile sau controlată și asupra solului/nisipului de plajă, dar efectele nu vor fi semnificative, urmărindu-se în același timp diminuarea emisiilor la transport și execuția lucrărilor de șantier.</p> <p>După finalizarea lucrărilor, în timpul operațiunilor de întreținere a lucrărilor, va exista un impact suplimentar asupra aerului cauzat de utilajele de manevrare a blocurilor de piatră și a nisipului, dar acesta va fi minim și de scurtă durată datorită măsurilor de diminuare.</p> <p>Impactul asupra factorului de mediu apă în timpul lucrărilor de construcție poate fi cauzat de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - măsurile de protecție și reabilitare propuse prin proiect, care vor determina în unele cazuri modificări morfologice ale structurilor existente, producând un impact asupra corpurilor de apă costieră - efectele asupra calității apei Mării Negre vor fi limitate la creșteri temporare a nivelurilor localizate de sedimente suspendate sau turbiditate, provenind din excavațiile realizate pentru a pune în operă structurile de piatră și de la depunerea materialului pentru reîncărcarea plajelor; aceste modificări au potențialul de a afecta temporar calitatea și estetica apei atât din punct de vedere al folosinței recreaționale (înot), cât și din punct de vedere al biodiversității. - există un impact potențial asupra calității apei marine în perioada de construcție care rezultă din scurgeri accidentale de combustibili, uleiuri sau alte materiale de construcție în apa Mării Negre în timpul construcției de structuri marine și reînnisipării plajelor, precum și de la transportul materialelor de construcție pe mare; manipularea necorespunzătoare a diferitelor tipuri de vehicule sau nave maritime care transportă materiale sau echipament poate duce la scurgeri accidentale.

	<p>- există riscul unor poluări rezultate în urma unor potențiale accidente între nave.</p> <p>- alimentarea vehiculelor și a echipamentelor de lucru sunt surse potențiale de poluare a apelor de suprafață și subterane, fiind interzise a se efectua pe amplasament.</p> <p>În perioada de exploatare este puțin probabil să existe alte surse de poluare a apelor decât cele existente în prezent în zonele în care se va desfășura proiectul, cu excepția creșterii turbidității în perioadele de fenomene meteorologice extreme, prin spălarea plajelor și transferul nisipului în mare. În perioada de exploatare este puțin probabil să existe un impact asupra resurselor de apă, astfel se estimează că impactul va fi nesemnificativ.</p> <p>Nu se estimează un impact semnificativ asupra solului. În condiții normale de realizare a proiectului nu va avea loc un impact semnificativ asupra zonelor de substrat reprezentate de plajele din cadrul proiectului și a solului. Un posibil impact poate apărea în condițiile poluărilor accidentale cu produse petroliere de la utilajele și autovehiculele utilizate, cu deșeuri menajere sau materiale de construcție (pietriș, nisip, beton, bitum, etc). Aceasta poluare poate fi strict accidentală, de mici dimensiuni și pe o perioadă limitată.</p> <p>Se poate manifesta un impact pozitiv asupra plajelor care constă în faptul că prin utilizarea unui nisip cu o granulometrie mai mare decât cea existentă în prezent pe plaje, se va mări gradul de stabilitate al sedimentelor din zonă. De asemenea, lucrările de construcție de diguri vor duce și ele la stabilizarea plajelor, se va realiza o reducere a eroziunii costiere pe litoralul românesc.</p> <p>Prin lucrările ce vor fi executate vor fi reduse presiunile asupra falezelor prezente de-a lungul zonei costiere, care în prezent sunt afectate de atacurile valurilor. Astfel se va elimina pericolul de instabilitate și pierderi potențiale de faleză, va fi realizată o remodelare a pantei falezelor într-un gradient mai mic decât cel actual, abrupt, și furnizarea de sisteme de drenaj eficiente.</p>
<p><i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi:</p> <p>(iii) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau</p>	<p>Nu se estimează generarea unui impact asupra biodiversității și asupra celorlalți factori de mediu, acesta fiind nesemnificativ, temporar și reversibil. Impactul asupra habitatelor naturale de interes conservativ din vecinătatea organizărilor de șantier se preconizează a fi nesemnificativ, fără pierderi de suprafețe și fără apariția de fragmentări ale habitatelor.</p> <p>Traficul greu din punctele de lucru, activitatea utilajelor vor constitui un factor temporar de stres pentru avifaună, fără efecte semnificative asupra efectivelor populațiilor. Se va avea în vedere ca intervențiile din proiect să se desfășoare în afara perioadelor de migrație și iernare a speciilor de păsări.</p>

<p>(iv) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?</p>	<p>Habitatele de pe plajă vor fi afectate doar pe timpul de desfășurare a lucrărilor. După încetarea activității, asociațiile de organisme din zona supralitorală se vor reface fără dificultate.</p> <p>Nu este anticipat un impact semnificativ asupra florei, ca urmare a folosirii utilajelor în zonele de lucru sau pe rutele de acces spre acestea.</p> <p>Măsurile propuse de reducere/eliminarea impactului asigură o reducere la minim până la eliminarea impactului vizat. Pe perioadă scurtă, medie și lungă impactul rezidual va avea valori ne semnificative.</p> <p>La evaluarea impactului asupra biodiversității și asigurarea conservării speciilor și habitatelor au fost analizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amplasarea lucrărilor față de siturile Natura 2000 și habitatele speciilor de interes conservativ și alegerea unor amplasamente alternative - perioada de desfășurare a lucrărilor, etapizarea, dimensionarea componentelor (structuri, plaje, protecții mal), alegerea soluțiilor tehnice de implementare - selectarea mineralogiei și granulației adecvate a materialelor de înnisipare a plajelor - transportul materialelor utilizate în lucrări - capacitatea de autoregenerare a habitatelor și speciilor în contextul unor condiții de mediu dinamice, așa cum este mediul acvatic marin - impactul asupra corpurilor de apă - măsurile de creștere a valorii conservative a habitatelor marine din zona de implementare a proiectului. <p>Criteriile de mediu considerate în analiza opțiunilor au avut în vedere impactul minim generat prin implementarea proiectului asupra factorilor de mediu, inclusiv asupra corpurilor de apă și reducerea riscurilor de afectare a mediului și ecosistemelor. Au fost alese opțiunile care prezintă impactul cel mai redus, reversibil în special în cazul componentei benthice a biodiversității și ne semnificativ pentru restul factorilor de mediu, care asigură protecția, integritatea și atingerea obiectivelor de conservare a habitatelor și speciilor din siturile Natura 2000 cu valoarea conservativă mare, creșterea valorii conservative a habitatelor marine și reducerea semnificativă a impactului potențial negativ al proiectului identificat doar în perioada de implementare asupra factorilor de mediu și corpurilor de apă.</p> <p>În cadrul procedurii de evaluare adecvată au fost propuse soluții alternative și măsuri de creștere a valorii conservative a habitatelor acvatice marine și implantarea speciilor marine, soluții tehnice cu impactul cel mai redus asupra biodiversității și a mediului, doar pe perioada execuției lucrărilor, fiind integrate în proiect.</p>
--	--

		Soluțiile asigură atingerea obiectivelor de conservare a habitatelor și speciilor din siturile Natura 2000, măsuri de creștere a valorii conservative care constau în: construcția de recifi artificiali pentru speciile pe cale de dispariție, popularea cu speciile marine specifice zonei și construcția de bio-structuri de protecție a speciilor menționate.
--	--	---

Măsura privind dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă)

Descrierea măsurii: În ceea ce privește monitorizarea secetei, Administrația Națională de Meteorologie (ANM) derulează un program special de agrometeorologie la 66 stații la nivel național, din totalul de 166 stații din rețeaua națională de stații meteorologice de suprafață. Pentru a se asigura o monitorizare eficientă a fenomenului de secetă și un grad de acuratețe crescut al alertelor privind dinamica, extinderea și intensitatea secetei în România, se impune creșterea numărului de observații și măsurători agrometeorologice la nivel național/regional **cu cel puțin 98 de stații** noi de măsurare a umidității solului, precum și elaborarea de produse tematice și aplicații software privind intensitatea și dinamica fenomenului de secetă la nivel național/regional.

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	Activitatea contribuie la atenuarea efectelor schimbărilor climatice prin creșterea numărului de observații și măsurători agrometeorologice la nivel național/regional cu stații noi de măsurare a umidității solului, precum și elaborarea de produse tematice și aplicații software privind intensitatea și dinamica fenomenului de secetă la nivel național/regional. Astfel, prin intermediul acestei măsurii se va contribui la dezvoltarea rețelei naționale de observații meteorologice preponderent pentru monitorizarea riscului de secetă.
Adaptarea la schimbările climatice		x	Activitatea este încadrată sub codul 060 <i>Măsuri de adaptare la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscurilor legate de climă: altele, de exemplu furtuni și secetă (inclusiv sensibilizare, sisteme și infrastructuri de protecție civilă și de gestionare a dezastrelor, abordări ecosistemice, care contribuie substanțial la calcularea sprijinului acordat obiectivelor privind</i>

			schimbările climatice, respectiv 100%. Prin urmare activitatea sprijină obiectivul de adaptare la schimbările climatice,
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	Lucrările de instalare a stațiilor meteorologice și agrometeorologice nu vor deteriora starea /potențialul ecologic a/al corpurilor de apă și nu vor împiedica îmbunătățirea potențialului ecologic cu luarea în considerare a efectelor schimbărilor climatice.
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor		x	<p>Investiția nu va afecta obiectivul de economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor întrucât va fi realizată cu respectarea următoarelor cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017). • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. • În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, lucrările nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase. • În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor, constructorul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05

			<p>03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare material, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. În toate etapele proiectului se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul. • În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare. <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p>
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	<p>Implementarea proiectelor se va face cu respectarea condițiilor de protecție a factorilor de mediu (inclusiv apă, aer și sol) potențial afectați stabilite prin actele de mediu emise în conformitate cu Directiva EIA.</p> <p>Aerul</p> <p>În cea mai mare parte, sursele de emisie a poluanților atmosferici vor fi surse la sol libere, deschise și mobile sau staționare difuze/dirijate.</p>

		<p>Activitatea de realizare a lucrărilor de construcții include deopotrivă și surse mobile de emisii, reprezentate de utilajele necesare desfășurării lucrărilor, de vehiculele care vor asigura transportul materialelor de construcții, precum și de aprovizionare cu materiale necesare lucrărilor de construcție, dar și de vehiculele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament. Funcționarea acestora va fi intermitentă, în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor.</p> <p>Cu toate acestea, se estimează că poluarea aerului în timpul perioadei de execuție a lucrărilor nu depășește limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile) nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.</p> <p>Pe cât posibil se vor lua măsuri de atenuare, astfel că lucrările aferente proiectului vor fi realizate cu utilaje mai puțin poluante.</p> <p>Apa</p> <p>Pe parcursul etapei de execuție, se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate din demontări/demolări, precum și materialele necesare pentru construire, să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață, urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt.</p> <p>Se va asigura formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție sau datorate manevrării defectuoase a autovehiculelor de transport.</p> <p>Funcționarea unor utilaje ce utilizează motoare cu combustie internă în preajma corpurilor de apă conțin un factor de risc inerent în cazul unor accidente, ce pot astfel conduce la contaminarea punctiformă și temporară a corpurilor de apă de suprafață, însă acest risc poate fi adresat în cadrul unui plan de management de mediu (PMM), elaborat înainte de începerea etapei de execuție a proiectului.</p> <p>În etapa de dezafectare a proiectului, potențialele surse de poluare a apei vor fi similare cu cele din etapa de construcție, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.</p> <p>Utilizarea substanțelor chimice</p> <p>De asemenea, în ceea ce privește utilizarea și prezența substanțelor chimice, activitatea nu va utiliza:</p>
--	--	---

		<p>(a) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului , cu excepția cazului în care substanțele sunt prezente ca urme neintenționate de contaminant;</p> <p>(b) mercurul și a compușii mercurului, amestecurile acestora și a produselor cu adaos de mercur, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului;</p> <p>(c) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1005/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ;</p> <p>(d) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa II la Directiva 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului , cu excepția cazului în care se respectă pe deplin articolul 4 alineatul (1) din directiva respectivă;</p> <p>(e) ca atare, în amestecuri sau în articole, substanțele enumerate în anexa XVII la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, cu excepția cazului în care se respectă pe deplin condițiile specificate în anexa respectivă;</p> <p>(f) unor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006 și sunt identificate în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) din regulamentul respectiv, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate;</p> <p>(g) altor substanțe care, fie singure, fie în amestecuri, fie ca parte dintr-un articol, îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate.</p> <p>Deșeurile solide, materialul rezultat din decopertări, excavații, combustibilii sau uleiurile nu se vor deversa în albia cursului de apă sau lacul de acumulare; se va proceda la colectarea selectivă a deșeurilor în vederea valorificării și /sau eliminării prin firme autorizate. Pe perioada execuției lucrărilor se va acorda o atenție deosebită scurgerilor de carburanți și se va asigura un management al deșeurilor adecvat – depozitarea deșeurilor se va realiza în locuri bine stabilite, cu asigurarea protecției adecvate pentru a fi evitate infiltrațiile și poluarea acviferelor în caz de ploaie. Se vor utiliza utilaje și mijloace de transport noi, performante, iar transportul materialelor se va realiza cu autovehicule prevăzute cu prelată. Pentru reducerea nivelului de zgomot și vibrații, acolo unde va fi cazul, vor fi instalate bariere</p>
--	--	---

			fonice conforme cu Directiva 2002/49/CE privind evaluarea și gestiunea zgomotului.
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	<p>Impactul potențial al proiectelor asupra mediului, inclusiv al lucrărilor localizate în vecinătatea sau în siturile Natura 2000, este evaluat în conformitate cu prevederile Directivelor EIA, Directivei Habitate și Directivei Păsări, fiind urmărit în special potențialul impact al proiectului asupra obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile, precum și evaluarea impactului cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu, inclusiv la nivelul siturilor Natura 2000.</p> <p>Proiectele vor pune obligatoriu în aplicare toate măsurile de atenuare fezabile din punct de vedere tehnic și relevante din punct de vedere ecologic pentru a reduce impactul negativ asupra apei, precum și asupra habitatelor și a speciilor protejate care depind direct de apă.</p>

Acțiunea 3.2 Îmbunătățirea sistemului de răspuns la risc

Descrierea măsurii: Cadrul strategic și evoluțiile recente în materie de climă evidențiază creșterea intensității și frecvenței riscurilor naturale cauzate de schimbările climatice, acestea reprezentând o amenințare constantă care depășește capacitatea de răspuns disponibilă. În ultimii ani s-au produs efecte majore ale schimbărilor climatice (furtuni și inundații violente, valuri de căldură, secetă, incendii devastatoare) cu amplori și consecințe grave, ceea ce impune continuarea investițiilor pentru combaterea acestora și eficientizarea răspunsului în situații de urgență. Astfel, investițiile sunt prioritizate în PNMRD și vizează prevenirea, pregătirea și gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile naturale accentuate de schimbările climatice, prin:

- investiții în **infrastructură** (ex. subunități locale, centre regionale, centre de training, baze aeriene, rețele de comunicații și informatice pentru Sistemul național de management al situațiilor de urgență și Sistemul național unic pentru apeluri de urgență, dezvoltarea infrastructurii de comunicații de fibră optică, care va procesa sau colecta date care au ca rezultat reduceri substanțiale demonstrate ale emisiilor de gaze cu efect de seră pe ciclul de viață)
- în **mijloace tehnice** (ex. mașini de coordonare a intervențiilor în caz de risc major, mașini de coordonare a intervențiilor medicale, ambulanțe, autospeciale transport apă)

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cale care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	X		
Adaptarea la schimbările climatice	X		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	X		
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	x		
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol	x		
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor	x		

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Atenuarea schimbărilor climatice:</i></p> <p>- Se așteaptă ca măsura să conducă la emisii semnificative de GES?</p>	x	<p>Investițiile propuse în cadrul acestei acțiuni sunt prioritizate în PNMRD și vizează prevenirea, pregătirea și gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile naturale accentuate de schimbările climatice, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> investiții în infrastructură (ex. subunități locale, centre regionale, centre de training, baze aeriene, rețele de comunicații și informatice pentru Sistemul național de management al situațiilor de urgență și Sistemul național unic pentru apeluri de urgență, dezvoltarea infrastructurii de comunicații de fibră optică, care va procesa sau

colecta date care au ca rezultat reduceri substanțiale demonstrate ale emisiilor de gaze cu efect de seră pe ciclul de viață)

- în **mijloace tehnice** (ex. mașini de coordonare a intervențiilor în caz de risc major, mașini de coordonare a intervențiilor medicale, ambulanțe, autospeciale transport apă)

La sfârșitul perioadei de programare 2014-2020, ca urmare a implementării proiectelor în cadrul POIM, gradul de dotare cu mijloace tehnice și echipamente va fi de aproximativ 80% (conform *Analizei instituționale privind capacitatea de răspuns a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și necesitățile operative de perspectivă*). Astfel, la nivelul anului 2019, aproximativ 20% din tehnica de intervenție avea durata normată de viață consumată la finalul anului 2020, ajungând uzate din punct de vedere fizic și moral.

Investițiile propuse contribuie la atingerea obiectivelor privind **schimbările climatice**, prin:

- Reducerea cantității de noxe eliberate în atmosferă datorită filtrelor și catalizatorilor cu care sunt echipate mijloacele tehnice;
- Consum redus de combustibil al mijloacelor tehnice achiziționate față de cele aflate în uz curent;

Reducerea timpului de răspuns și eficiența intervenției în situații de urgență, contribuind astfel la reducerea emisiilor nocive rezultate în urma incendiilor, în special a incendiilor forestiere.

Astfel, prin investițiile propuse în cadrul acestei acțiuni se preconizează un **impact pozitiv asupra generării emisiilor de GES**, prin înlocuirea mijloacelor tehnice și echipamentelor cu durată de viață depășită cu mijloace și echipamente mai eficiente din punct de vedere al reducerii emisiilor de GES.

În tabelul prezentat mai jos se regăsește o simulare asupra cantității de CO2 redusă ca urmare a reducerii distanțelor parcurse cu 10.000 km, la un consum mediu de 45l/100 km:

Tipul de combustibil	Litri de motorină economisiți/ 10000 km	Densitate (kg/l)	Consum redus de CO2 (KG)	Emisii de CO2 (CO2/KG combustibil)	Emisii reduse (TO) / 10.000 KM
	900 l			3,15	

		Motorin ă	0,846	761,40		2.398,41
<p><i>Adaptarea la schimbările climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</p>	x	<p>Mai mult, amprenta de carbon va fi calculată la nivelul proiectelor propuse spre finanțare, în conformitate cu metodologia BEI pentru evaluarea GES și variațiilor acestora.</p> <p>Totodată, investițiile în infrastructură prevăzute în cadrul acestei acțiuni nu vor aduce prejudicii obiectivului de atenuare a schimbărilor, deoarece vor respecta standardele moderne utilizate în întreaga UE și vor fi echipate cu sisteme inteligente de utilizare a energiei, cu eficiență energetică ridicată și speranță de viață lungă. Astfel, elementele care fac parte din anvelopa construcției vor asigura o izolare termică performantă pentru a menține consumul de energie cât mai scăzut. Totodată, se va avea în vedere și instalarea de sisteme de exploatare a surselor regenerabile de energie.</p> <p>Investițiile cu privire la construcția infrastructurii vor respecta legislația europeană în ceea ce privește cerințele privind imunizarea la schimbările climatice (climate proofing).</p> <p>De asemenea, mijloacele tehnice de transport vor fi dotate cu sisteme de filtrare a particulelor (EURO 6 sau mai mari în funcție de legislația europeană) și vor contribui la adaptarea la schimbările climatice, atât prin eficientizarea consumului de combustibil, cât și prin reducerea timpului de intervenție.</p> <p>Principalele beneficii în ceea ce privește adaptarea la schimbările climatice pentru investițiile privind achiziția de mijloace tehnice sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reducerea poluării ca urmare a eficientizării intervențiilor ca urmare a reducerii timpului de răspuns. • Reducerea poluării rezultate din folosirea unor autospeciale noi care respectă normele de poluare actuale; <p>Conform standardelor europene de emisie pentru poluare, definite într-o serie de directive ale UE, <i>Particulare Matter</i> (PM) pentru camioane este de 0,01 pentru EURO VI, față de Euro I 0,612, așa cum este prezentat în figura de mai jos.</p>				

European emission standards for heavy-duty diesel engines, g/kWh

Tier	Date	Test cycle	CO	HC	NO _x	NH ₃ [ppm]	PM	PN [#kWh]	Smoke [m ⁻¹]
Euro I	1992, < 85 kW	ECE R49	4.5	1.1	8.0		0.612		
	1992, > 85 kW		4.5	1.1	8.0		0.36		
Euro II	October 1995		4.0	1.1	7.0		0.25		
	October 1997		4.0	1.1	7.0		0.15		
Euro III	October 1999 EEVs ^[a] only	ESC & ELR	1.5	0.25	2.0		0.02		0.15
	October 2000		2.1	0.66	5.0		0.10 0.13 ^[b]		0.8
Euro IV	October 2005		1.5	0.46	3.5		0.02		0.5
Euro V	October 2008		1.5	0.46	2.0		0.02		0.5
Euro VI	31 December 2012 ^[27]	WHSC	1.5	0.13	0.4	10	0.01	8 × 10 ¹¹	
		WHTC	4.0	0.16	0.46	10	0.01	6 × 10 ¹¹	

a. ^ enhanced environmentally friendly vehicle
b. ^ for engines of less than 0.75 dm³ swept volume per cylinder and a rated power speed of more than 3,000 per minute.

Prin investițiile preconizate în cadrul acestei acțiuni, emisiile vor fi reduse atât datorită scăderii distanțelor parcurse, cât și a noului tip de motoare cu care vor fi dotate mijloacele tehnice propuse și care respectă legislația europeană în domeniu.

Investițiile propuse în cadrul acestei acțiuni **nu au un impact previzibil sau au un impact previzibil nesemnificativ asupra adaptării la schimbările climatice** al climatului preconizat asupra activității în sine sau asupra persoanelor, naturii sau activelor; astfel se considerată că sunt în concordanță cu principiul DNSH.

În cadrul fiecărui proiect ce propune realizarea unei infrastructuri, în cadrul studiului de fezabilitate vor fi evaluate riscurile legate de inundații, secetă, precipitații, incendii naturale, alunecări de teren etc. în cadrul analizei riscurilor. În cazul în care sunt identificate posibile riscuri, vor fi puse propuse soluții specifice de adaptare.

Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost **parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA)** în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.

Conform raportului de mediu pentru PDD, **potențiale efecte pozitive semnificative** au fost identificate asupra obiectivului relevant de mediu privind **Populația și sănătatea umană**, populației fiind beneficiară acțiunii, precum și asupra obiectivului relevant de mediu privind managementul riscurilor, deoarece se minimizează efectele generate de dezastrele naturale.

Utilizarea durabilă și protejarea

x

Investițiile propuse în cadrul acestei acțiuni nu au un impact previzibil sau au un impact previzibil nesemnificativ asupra utilizării durabile e resurselor de

<p><i>resurselor de apă și a celor marine:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru:</p> <p>(v) starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau</p> <p>(vi) starea ecologică bună a apelor marine?</p>		<p>apă și a celor marine; astfel se considerată că sunt în concordanță cu principiul DNSH.</p> <p>În acest sens, în etapa de construcției/reabilitare a infrastructurii, se va respecta protejarea obiectivului, prin asigurarea unei organizări de șantier în conformitate cu legislația în vigoare. De asemenea vor fi luate măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață (urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt), precum și asigurarea evitării scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor.</p> <p>De asemenea, în faza de operare, alimentarea cu apă potabilă a infrastructurii, se va asigura din rețeaua publică de alimentare cu apă, iar apa uzată menajeră va fi colectată în rețeaua publică de canalizare.</p> <p>Acțiunea indicativă nu presupune riscuri de degradare a calității resurselor de apă și nu contribuie la creșterea stresului hidric în regiune, în conformitate cu cerințele Directivei-cadru privind apa (Directiva 2000/60/CE) transpusă în legislația națională prin Legea 310/ 2004 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996. Conform aceleiași Directive, nu afectează habitatele și speciile protejate care depind în mod direct de apă.</p> <p>De asemenea, se vor respecta condițiile impuse în actul de reglementare de mediu emis pentru fiecare proiect în parte</p>
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura:</p> <p>(vii) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase</p>	<p>x</p>	<p>Investițiile propuse în cadrul acestei acțiuni nu au impact previzibil sau au impact previzibil nesemnificativ asupra economiei circulare, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, astfel se considerată că sunt în concordanță cu principiul DNSH.</p> <p>Gestionarea deșeurilor rezultate în etapa de construcție/reabilitare a infrastructurii se va face cu respectarea legislației în vigoare, inclusiv respectarea obiectivelor de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, în linie cu obiectivele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017).</p> <p>Pentru etapa de operare, se estimează că activitățile nu vor conduce la o creștere semnificativă în ceea ce privește generarea, incinerarea sau eliminarea deșeurilor, precum și nici în ceea ce privește utilizarea durabilă a resurselor naturale și economia circulară.</p> <p>Deșeurile rezultate în etapa de construcție și de operare vor fi gestionate în baza contractelor cu operatorii de salubritate.</p> <p>Deșeurile rezultate (din înlocuirea echipamentelor) vor fi gestionate în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu planul de management aplicabil, inclusiv prin reutilizarea și reciclarea bateriilor și a echipamentelor electronice, în special a materiilor prime critice pe care acestea le conțin.</p>

<p>nereciclabile sau (viii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau (ix) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>		<p>De asemenea, se vor respecta condițiile impuse în actul de reglementare de mediu emis pentru fiecare proiect în parte.</p>
<p><i>Prevenirea și controlul poluării:</i> - Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</p>	<p>x</p>	<p>Investițiile propuse în cadrul acestei acțiuni nu au impact previzibil sau au impact previzibil nesemnificativ asupra economiei circulare, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, astfel se considerată că sunt în concordanță cu principiul DNSH.</p> <p>În timpul lucrărilor de construcție/reabilitare se vor lua măsuri pentru reducerea zgomotului, a prafului și a emisiilor poluante (umezirea suprafețelor care pot genera praf, reducerea vitezei vehiculelor, utilizarea unor utilaje eficiente și fiabile cu nivel redus de emisii), în conformitate cu legislația în valoare.</p> <p>În timpul perioadei de execuție a lucrărilor, poluarea (produsă de vehiculele pentru transportul materialelor de construcții, precum și cele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament) nu va depăși limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile), nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.</p>

		<p>De asemenea se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață (urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt), precum și asigurarea evitării scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor.</p> <p>De asemenea, se vor respecta condițiile impuse în actul de reglementare de mediu emis pentru fiecare proiect în parte.</p>
<p><i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi:</p> <p>(v) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau</p> <p>(vi) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?</p>		<p>Investițiile propuse în cadrul acțiunii nu au un impact previzibil sau au un impact previzibil nesemnificativ asupra protecției și refacerii biodiversității și a ecosistemelor, astfel se consideră că sunt în concordanță cu principiul DNSH.</p> <p>Se consideră că investițiile propuse nu vor constitui un potențial impact asupra speciilor și habitatelor din siturile Natura 2000, infrastructura propusă urmând a fi amplasate în afara siturilor Natura 2000. În cazul în care lucrărilor vor fi localizate în vecinătatea siturilor Natura 2000 și se constată un posibil impact asupra acestora, la nivelul fiecărui proiect se va face evaluarea potențialului impact în conformitate cu prevederile Directivelor EIA, Directivei Habitate și Directivei Păsări, fiind urmărit în special potențialul impact al proiectului asupra obiectivelor specifice / măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile.</p> <p>De asemenea, se vor respecta condițiile impuse în actul de reglementare de mediu emis pentru fiecare proiect în parte, precum și cele prevăzute în avizele emise de custozii ariilor naturale protejate intersectate de proiectele propuse.</p>

Prioritatea 4 – Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

O.S. (i) promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Acțiuni indicative:

1. Îmbunătățirea eficienței energetice
2. Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele de distribuție și transport a energiei termice

3. Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele de producere a energiei termice

Acțiunea 4.1 Îmbunătățirea eficienței energetice

Descrierea măsurii: PDD vizează finanțarea unor proiecte ce au drept obiectiv creșterea eficienței energetice în IMM-uri și în întreprinderile mari prin intermediul producției de energie din surse regenerabile exclusiv pentru consumul propriu. Astfel, acțiunile sprijinite vor contribui atât la realizarea țintelor privind eficiența energetică în industrie, cât și la creșterea ponderii energiei din surse regenerabile prin dezvoltarea facilităților de producție a energiei electrice de către consumatorii industriali (cu un consum mai mare de 1.000 tep/an). Totodată, utilizarea SER la nivelul întreprinderii duce la scăderea dependenței de SEN, creșterea siguranței în alimentare precum și diversificarea mixului energetic la nivelul întreprinderii. De asemenea, crește competitivitatea întreprinderii prin extinderea componentei de energie verde în cadrul produsului finit. Prin replicabilitate, acest tip de proiect duce la creșterea stabilității SEN prin reducerea presiunii pe rețea, creșterea ponderii RES în mixul energetic național precum și reducerea utilizării combustibililor fosili.

În acest sens, **intervențiile/măsurile propuse** privind sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM-urilor, în acțiunile de îmbunătățire a eficienței lor energetice contribuind la atingerea țintei de economii de energie menționată mai sus. Acestea vor fi realizate prin intermediul instrumentelor financiare (instrument financiar cu parte de grant,) și se referă la creșterea eficienței energetice prin proiecte demonstrative și măsuri de sprijin, inclusiv prin utilizarea surselor regenerabile de energie.

Proiectele vor avea în vedere respectarea principiului „Eficiența energetică pe primul loc” și a regulilor privind ajutorul de stat.

Partea 1 - Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice		x	<p>Activitățile măsurii sunt eligibile în cadrul domeniilor de intervenție 048 - Energie din surse regenerabile: energia solară 052 - Alte forme de energie din surse regenerabile (inclusiv energia geotermică), 038 - Eficiență energetică și proiecte demonstrative în IMM-uri și măsuri de sprijin, 039- Eficiență energetică și proiecte demonstrative în întreprinderi mari și măsuri de sprijin.</p> <p>Investițiile vor avea în vedere eficientizarea proceselor tehnologice și realizarea unor economii de energie la nivel de întreprindere prin înlocuirea echipamentelor, re tehnologizare/modernizare, monitorizare și optimizarea consumului de energie la nivelul operatorilor economici,</p>

		<p>precum și utilizarea energiei produse din surse regenerabile care să asigure consumul propriu al întreprinderilor. Astfel, investițiile vor avea ca efect reducerea intensității energetice și a emisiilor de gaze cu efect de seră.</p> <p>Având în vedere faptul că măsura privind investițiile în noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile (solar și geotermică) sprijină cu un coeficient de 100% obiectivul privind atenuarea schimbărilor climatice, se consideră îndeplinit principiul DNSH pentru acest obiectiv de mediu.</p> <p>Activitățile măsurii de creștere a eficienței energetice în industrie sunt complementare cu investițiile care susțin creșterea ponderii energiei provenite din surse regenerabile, inclusiv cu cele prevăzute în cadrul componentei Energie din PNRR și atingerea obiectivului prevăzut în acest sens în cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC).</p> <p>Implementarea acțiunii va avea ca rezultat reducerea consumului de energie (combustibili fosili, energie electrică și termică) de către operatorii economici industriali, cu impact asupra reducerii emisiilor de GES și combaterii sărăciei energetice.</p> <p>Totodată, utilizarea SER la nivelul întreprinderii duce la scăderea dependenței de SEN, creșterea siguranței în alimentare precum și diversificarea mixului energetic la nivelul întreprinderii.</p> <p>De asemenea, crește competitivitatea întreprinderii prin extinderea componentei de energie verde în cadrul produsului finit. Prin replicabilitate, acest tip de proiect duce la creșterea stabilității SEN prin reducerea presiunii pe rețea, creșterea ponderii RES în mixul energetic național precum și reducerea utilizării combustibili fosili.</p> <p>Investițiile preconizate din cadrul acestei acțiuni își propune să susțină proiecte de care vizează eficiența energetică în industrie, inclusiv prin producerea descentralizată a energiei electrice din surse regenerabile (e.g. montarea de panouri solare pe acoperișurile clădirilor comerciale sau industriale) pentru consumul propriu al IMM-urilor, dar și a întreprinderilor mari. Aceste investiții vor contribui concomitent la atingerea țintelor privind energia regenerabilă (SRE) asumate la orizontul 2030.</p>
--	--	---

			<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Conform raportului de mediu pentru PDD, se precizează că acțiunea de îmbunătățire a eficienței energetice generează un potențial efect pozitiv semnificativ asupra obiectivului de mediu legat de eficiență energetică datorită creșterii eficienței energetice a IMM-urilor contribuind astfel la țintei naționale și un potențial efect pozitiv nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de factori climatici (atenuare) datorită contribuției la reducerea emisiilor GES.</p>
Adaptarea la schimbările climatice	x		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	x		
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	x		
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol	x		
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor	x		

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Adaptarea la schimbările climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului</p>	x	<p>Schimbările climatice pot genera o serie de modificări ale condițiilor meteorologice care ar putea afecta atât activitățile de proiectare, dar și de construire/instalare/montaj în cazul investițiilor în noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile (solar), iar neadaptarea la schimbările climatice ar determina reducerea siguranței și creșterea costurilor de exploatare. Astfel, efectele schimbărilor climatice viitoare reprezintă o provocare</p>

<p>actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</p>		<p>semnificativă pentru proiectanții și administratorii investițiilor în noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile (solar) aferente măsurii, care se pot confrunta în viitor cu situații dificile din cauza precipitațiilor extreme, a creșterii vitezei vântului, a inundațiilor, a creșterii numărului de zile cu temperaturi extreme și a altor vulnerabilități (de ex. riscul seismic, în funcție de localizare) etc.</p> <p>Întrucât măsura se referă și la construirea de noi capacități pentru producția de energie electrică din surse regenerabile pentru IMM-uri și întreprinderi mari, exclusiv pentru consumul propriu, localizate în diferite zone ale țării predispuse influențelor creșterii incidenței precipitațiilor abundente, a inundațiilor, a vitezei vântului, a riscului seismic etc., în cadrul documentațiilor tehnico-economice, se va realiza o evaluare a riscurilor climatice și altor vulnerabilități identificate, utilizându-se proiecții climatice în cadrul unei serii de scenarii viitoare, ținând seama de durata de viață preconizată a investițiilor. Aceste riscuri climatice și vulnerabilități identificate vor fi evaluate și structurate în funcție de probabilitatea și intensitatea impactului asupra oricărei componente a proiectelor de investiții aferente măsurii.</p> <p>În mod concret, în cadrul documentațiilor tehnico-economice, pe baza evaluărilor privind influența investițiilor asupra fenomenului schimbărilor climatice și, mai ales, a influenței efectelor schimbărilor climatice asupra proiectelor de investiții, se vor avea în vedere măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale proiectelor de investiții aferente măsurii la schimbările climatice și la alte vulnerabilități, după caz. Aceste măsuri de adaptare vor contribui la sporirea rezistenței la schimbările climatice, la condițiile meteorologice extreme și la alte dezastre naturale.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, proiectele de investiții aferente măsurii nu au un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind adaptarea la schimbările climatice, luând în considerare atât efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării. Totodată, soluțiile de adaptare nu vor afecta în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și vor fi în concordanță cu eforturile de adaptare de la nivel local.</p>
<p><i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine:</i></p>	<p>x</p>	<p>Dacă este cazul, evaluarea impactului asupra resurselor de apă se va realiza în conformitate cu prevederile <i>Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei</i>, cu modificările ulterioare și ale <i>Directivei 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării</i>,</p>

<p>- Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru:</p> <p>(vii) starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau</p> <p>(viii) starea ecologică bună a apelor marine?</p>		<p>transpuse în legislația națională prin <i>HG nr. 449/2013 privind modificarea și completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 53/2009 pentru aprobarea Planului național de protecție a apelor subterane împotriva poluării și deteriorării și Ordinul nr. 621 din 7 iulie 2014 privind aprobarea valorilor de prag pentru apele subterane din România.</i></p> <p>În etapa de execuție a lucrărilor de construire/montaj, constructorilor le vor fi impuse condiții astfel încât să se excludă orice posibilitate de apariție a unor efecte negative asupra factorilor de mediu și, în special, asupra apei, solului și subsolului, aerului. O bună gestionare a lucrărilor, furnizarea unor măsuri clare de gestionare pentru toate materialele, echipamentele și instalațiile utilizate, depozitarea corectă, în conformitate cu normele specifice, formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului vor asigura eliminarea efectelor negative menționate.</p> <p>În situația respectării tuturor condițiilor ce vor fi stabilite de autoritatea competentă pentru protecția mediului, <i>după caz</i>, se apreciază că implementarea și operarea măsurii nu implică riscuri de degradare a mediului legate de păstrarea calității apei sau de accentuarea deficitului de apă, în concordanță cu prevederile <i>Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei</i>, nefiind afectate starea bună a apelor de suprafață și subterane, precum și nici potențialul ecologic bun al acestora, așa cum sunt definite în Articolul 2, punctele (22) și (23) din Regulamentul (UE) 2020/852 („Taxonomy Regulation”).</p>
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura:</p> <p>(x) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau</p> <p>(xi) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau</p>	<p>x</p>	<p>În cazul acestei acțiuni, se estimează că deșeurile vor proveni în principal urmare a lucrărilor de construcție/montaj și din etapa de dezafectare (la finalul perioadei de viață a acestor investiții).</p> <p>În ceea ce privește echipamentele/instalațiile utilizate în noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile (solar), se va evalua disponibilitatea și, acolo unde este posibil, se vor utiliza echipamente și componente cu durabilitate și reciclabilitate ridicate, care pot fi demontate și pregătite pentru reciclare în mod facil.</p> <p>Gestionarea deșeurilor rezultate se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - <i>Planul național de gestionare a deșeurilor</i> (elaborat în baza art. 28 al <i>Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017</i>).</p>

<p>indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau</p> <p>(xii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>	<p>Se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform <i>Legii privind regimul deșeurilor</i>, cu modificările și completările ulterioare, <i>HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare</i> și respectiv <i>Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje</i>, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>În conformitate cu prevederile <i>Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei</i>, preluată în legislația națională prin <i>HG nr. 856/2002</i>, cu modificările și completările ulterioare, se consideră că lucrările de execuție, nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase.</p> <p>În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor de construire/montaj/dezafectare, constructorii se vor asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții/montaj și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin <i>Decizia 2000/532/CE a Comisiei</i>, preluată în <i>HG nr. 856/2002</i>, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu <i>Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări</i>.</p> <p>Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. Se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce vor asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectelor de investiții, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul.</p> <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorilor. Constructorii vor limita generarea de deșeuri în procesele legate de construire și dezafectare, în conformitate cu <i>Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări</i>, vor lua în considerare cele mai bune tehnici disponibile și vor</p>
--	---

	<p>dezafecta /sorta deșeurile în mod selectiv, pentru a permite îndepărtarea și manipularea în condiții de siguranță a substanțelor și pentru a facilita reutilizarea și reciclarea de înaltă calitate prin eliminarea selectivă a materialelor, utilizând sisteme de sortare disponibile pentru deșeurile rezultate din activități de construcție/montaj și, după caz, demolare/dezafectare.</p> <p>De asemenea, toți angajații care realizează lucrările aferente vor fi instruiți cu privire la manipularea deșeurilor, precum și la modul de sortare a acestora pe categorii, în containerele special prevăzute pentru fiecare categorie de deșeu.</p> <p>Deșeurile de echipamente electrice și electronice vor fi gestionate în conformitate cu <i>Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE)</i>, transpusă în legislația națională prin <i>OUG 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice</i>.</p> <p>Deșeurile rezultate din activitățile de întreținere vor fi cele legate în primul rând de reparațiile curente, care vor fi gestionate similar cu deșeurile generate în perioada de construcție/montaj.</p> <p>Raportarea la autoritățile de mediu se va face în conformitate cu prevederile legislației specifice.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, se estimează că proiectele de investiții aferente măsurii nu vor afecta în mod semnificativ obiectivul de mediu privind tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea, întrucât deșeurile generate vor fi în mare măsură sortate, reciclate și reutilizate, iar resursele naturale vor fi utilizate în mod eficient, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.</p>
<p><i>Prevenirea și controlul poluării:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</p>	<p>Aer</p> <p>Măsura privind investițiile în noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile (solar) se încadrează în domeniul de intervenție 048 - Energie din surse regenerabile: energia solară și codului de intervenție 052 Alte forme de energie din surse regenerabile (inclusiv energia geotermică) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 2021/1060, cu un coeficient de 100% pentru obiectivul privind schimbările climatice, sprijinind trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic. În etapa de operare,</p>

	<p>aceste capacități nu doar că nu emit CO₂ ci vor contribui la decarbonarea producției de energie electrică.</p> <p>În perioada de construcție/montaj a capacităților/instalațiilor, se estimează că emisiile de poluanți atmosferici vor fi generate urmare a realizării lucrărilor propriu-zise de construire/ montaj.</p> <p>Pe lângă emisiile din frontul de lucru, activitatea de realizare a lucrărilor de construcții /montaj include deopotrivă și surse mobile de emisii, reprezentate de utilajele necesare desfășurării lucrărilor, de vehiculele care vor asigura transportul materialelor/echipamentelor/instalațiilor, precum și de aprovizionare cu materiale necesare lucrărilor de construcție/echipamentelor/instalațiilor, dar și de vehiculele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament. Funcționarea acestora va fi intermitentă, în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor. Cu toate acestea, se estimează că poluarea aerului în timpul perioadei de execuție a lucrărilor nu depășește limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile), nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.</p> <p>Pentru întreținerea și dezafectarea capacităților/instalațiilor, sursele de impurificare a aerului vor fi similare cu cele din etapa de construcție/montaj, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje, iar impactul acestora va fi nesemnificativ.</p> <p><i>Apă</i></p> <p>Pe parcursul etapei de execuție, se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate, precum și materialele necesare pentru construire/montaj, să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață, urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt.</p> <p>Se va asigura formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție/ montaj sau datorate manevrării defectuoase a autovehiculelor de transport.</p> <p>Funcționarea unor utilaje ce utilizează motoare cu combustie internă în preajma corpurilor de apă conțin un factor de risc inherent în cazul unor accidente, ce pot astfel conduce la contaminarea punctiformă și temporară a corpurilor de apă de suprafață, însă</p>
--	---

	<p>acest risc poate fi adresat în mod corespunzător înainte de începerea etapei de execuție a proiectului.</p> <p>În mod concret, măsurile ce vor fi avute în vedere pentru reducerea/eliminarea poluării apelor în perioada de construcție sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utilajele să nu aibă pierderi (scurgeri) de carburanți sau lubrefianți; • în cazul intervenției la utilaje pentru reparare, acestea vor fi retrase în zona organizării de șantier unde se vor lua toate măsurile de protecție a mediului în timpul reparațiilor; • se interzice depozitarea deșeurilor rezultate din activitate și a celor menajere la întâmplare. Acestea vor fi colectate și transportate la organizarea de șantier a antreprenorului, unde vor fi depozitate în locurile special amenajate și preluate de către societăți autorizate. <p>În etapa de operare și de dezafectare a capacităților/instalațiilor, potențialele surse de poluare a apei vor fi similare cu cele din etapa de construcție/montaj, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.</p> <p>Se estimează că măsura nu va conduce la o creștere semnificativă a poluanților în apele de suprafață și nici în cele subterane.</p> <p><i>Protecția solului și subsolului</i></p> <p>În perioada de construire/montaj, condițiile de contractare a lucrărilor vor include măsuri specifice pentru gestionarea deșeurilor generate la fața locului, pentru a evita poluarea solului.</p> <p>Materiile prime/echipamentele/instalațiile vor fi depozitate pe amplasamentul organizărilor de șantier în cantități reduse, prin gestiunea clară a necesităților pentru fiecare etapă. Acestea vor fi transportate etapizat și puse imediat în operă, reducând la minim efectele negative cauzate de transportul acestora.</p> <p>În mod concret, în etapa de construcție se vor lua următoarele măsuri;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se va evita/interzice poluarea solului cu carburanți, uleiuri uzate de la utilajele și mijloacele de transport utilizate pentru executarea lucrărilor; • Pe durata lucrărilor nu se vor arunca, incinera, depozita pe sol și nici nu se vor îngropa deșeuri menajere. Deșeurile se vor depozita separate pe categorii (hârtie, ambalaje din polietilenă, metale etc) în recipiente sau containere destinate colectării acestora;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • În cazul unei poluări accidentale (eventuale scurgeri de carburanți, lubrifianți) în vederea limitării și înlăturării pagubelor, se vor lua măsuri imediate prin utilizarea de materiale absorbante, strângerea în saci, transportul și depozitarea temporară în organizarea de șantier, după care se vor preda unităților specializate pentru eliminare; <p>În etapa de operare și de dezafectare a capacităților/instalațiilor, potențialele surse de poluare a solului/subsolului vor fi similare cu cele din etapa de construcție/montaj, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.</p> <p>Se estimează că măsura nu va conduce la o creștere semnificativă a poluanților în sol/subsol.</p> <p>Zgomot și vibrații</p> <p>În perioada de execuție a lucrărilor proiectate, sursele de zgomot vor avea caracter și durată temporare, se vor manifesta local și intermitent și vor fi reprezentate în principal de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • traficul auto din zona organizărilor de șantier și de pe drumurile de acces către fronturile de lucru; • activitățile din fronturile de lucru, de excavare, de manevrare a materialelor/echipamentelor/instalațiilor, respectiv de încărcare și descărcare a acestora; • funcționarea utilajelor antrenate în procesul de construcție/montaj. <p>Având în vedere specificul lucrărilor, nu sunt așteptate efecte semnificative asupra receptorilor sensibili, în plus, în etapa de execuție toate lucrările se realizează pe timp de zi când limitele maxim admisibile sunt mai permissive față de cele pe timp de noapte. Prin urmare, nu sunt prevăzute amenajări sau dotări speciale pentru protecția împotriva zgomotului sau a vibrațiilor, deoarece nivelul produs de acestea nu este semnificativ.</p> <p>În etapa de operare și de dezafectare a capacităților/instalațiilor, potențialele surse de poluare - de zgomot și vibrații nu le vor depăși pe cele din etapa de construcție/ montaj.</p> <p>Se estimează că măsura nu va conduce la o creștere semnificativă a nivelului poluării fonice.</p>
<p><i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor:</i></p>	<p>Investițiile aferente prezentei măsuri nu vor afecta: terenuri arabile și terenuri cultivate cu un nivel moderat până la ridicat al fertilității solului și al biodiversității sub pământ, terenuri care să fie recunoscute că au o valoare ridicată a biodiversității și terenuri care</p>

<p>- Se preconizează că măsura va fi:</p> <p>(vii) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau</p> <p>(viii) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?</p>	<p>servesc drept habitat al speciilor pe cale de dispariție (floră și faună) și nici terenuri forestiere (acoperite sau nu de arbori), alte terenuri împădurite sau terenuri care sunt acoperite parțial sau integral sau destinate să fie acoperite de arbori.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, se apreciază că măsura nu va avea un impact semnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, luând în considerare atât efectele directe, cât și pe cele primare indirecte, de pe parcursul duratei de viață a investițiilor.</p>
---	---

Acțiunea 4.2 Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele de producere a energiei termice

Acțiunea 4.3 Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele de distribuție și transport a energiei termice

Descrierea măsurii: Măsura vizează investiții în modernizarea termoficării urbane, în scopul înlocuirii sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi cu gazul natural, precum și modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele de alimentare cu energie termică, inclusiv a punctelor termice, în vederea creșterii eficienței energetice.

Infrastructura Sistemelor de Alimentare Centralizată cu Energie Termică (SACET) reprezintă un ansamblu tehnologic și funcțional ce cuprinde totalitatea construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor, dotărilor specifice precum și mijloacele de măsurare din sistem prin care se realizează serviciul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice (căldură și apă caldă) către consumatori, în condiții de eficiență și standarde de calitate, inclusiv conformare la cerințele privind protecția mediului.

SACET-urile înregistrează importante pierderi energetice determinate de o serie de factori, printre care vechimea și ineficiența surselor de producere energie și a conductelor cu un număr mare de avarii/an, care generează în consecință emisii crescute de CO₂.

Raportul anual al ANRE pentru anul 2020 constată mai multe probleme la nivel național în ceea ce privește sistemele de producere a energiei termice în sistem centralizat printre care cele mai importante sunt pierderile substanțiale din rețelele de transport și distribuție a energiei termice (energia produsă în 2020 este de 14.080.217 MWh, iar energia termică vândută este de 9.887.516 MWh), pierderi suportate de consumatorul final prin prețul de furnizare mare, volumul redus de investiții în infrastructura SACET care conduce de asemenea la lipsa continuității în furnizarea energiei termice și la nerespectarea parametrilor de calitate a agentului termic furnizat.

Municipalitatea Motru este în prezent furnizor de agent termic și apă caldă menajeră, a cărei producție este bazată pe cărbune, pentru aproape 4.400 de apartamente, 124 de agenți economici și 14 instituții

publice. Societatea se află într-o stare economică precară datorată, în primul rând, includerii acesteia în schema de comercializare a certificatelor de carbon. Societatea a primit avizul ANRE pentru montarea unei instalații de evacuare a zgurii și cenușii care, deși va reduce emisiile de carbon ale centralei, nu va contribui la realizarea tranziției către un alt tip de combustibil mai puțin poluant. Situația UAT Motru, menționată și în PNRR, arată necesitatea municipiului MOTRU de a investi în cazane și sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaze naturale pentru locuințe și clădiri, care înlocuiesc instalațiile pe bază de cărbune, turbă, lignit sau șisturi bituminoase.

Astfel, în cadrul PDD, vor fi finanțate investiții în realizarea unei capacități de producere energie în cogenerare de înaltă eficiență, la nivelul sistemului de alimentare cu energie termică în sistem centralizat din municipiul Motru, având următoarele caracteristici principale:

- această acțiune indicativă a rezultat din selectarea codului de intervenție 056 - *Înlocuirea sistemelor de încălzire pe bază de cărbune cu sisteme de încălzire pe bază de gaz, în scopul atenuării schimbărilor climatice;*
- contribuie la reducerea emisiilor rezultate prin eliminarea arderii cărbunelui și înlocuirea acestuia cu gazul natural, care emite mai puțin CO₂ pe unitatea de energie generată, decât cărbunele;
- reprezintă o modalitate rapidă de reducere a emisiilor;
- producerea energiei în cogenerare de înaltă eficiență - sistem cu o eficiență energetică ridicată, permițând economii de energie primară și reducerea emisiilor poluante;
- capacitate de producție pregătită pentru preluarea hidrogenului verde sau a altor surse alternative, în sectorul încălzirii centralizate;
- capacitatea de producție nu trebuie să depășească, pe durata de viață a investiției, pragul de 250g CO₂ eq/kWh;
- investițiile se realizează în cadrul unui sistem deja eficient de termoficare și răcire centralizată - la nivelul sistemului centralizat de încălzire energia este produsă 80% în cogenerare (astfel cum este definit la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE), iar centrala de producere energie în cogenerare de înaltă eficiență pe gaz natural se va realiza în condițiile respectării criteriilor de eficiență prevăzute de Directiva 2012/27/UE;
- vor asigura conformitatea cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2017/1369 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică

Totodată, în cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite și investițiile în modernizarea/extinderea rețelelor de termoficare din sectorul încălzirii centralizate, inclusiv punctele termice, aferente unităților administrativ-teritoriale din centrele urbane pentru care sunt necesare investiții în eficiența energetică. Prioritate la finanțare vor avea proiectele începute în perioada de programare 2014-2020, în cadrul Axei prioritare 7 din POIM și continuate în PDD. Investițiile au următoarele caracteristici:

- această acțiune indicativă a rezultat din selectarea codului de intervenție: *055- Cogenerare de înaltă eficiență, termoficare și răcire centralizate eficiente, cu emisii reduse pe durata ciclului de viață;*
- contribuie la scăderea emisiilor GES, prin reducerea pierderilor energetice, ca urmare a reducerii consumului de energie primară;

- rețelele sunt parte din „sisteme eficiente de termoficare și răcire centralizată” (astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE) sau investițiile de eficientizare (conform articolului 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE) încep în termen de trei ani de la modernizarea rețelei.

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	x		
Adaptarea la schimbările climatice	x		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	x		
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	x		
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol	x		
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor	x		

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<i>Atenuarea schimbărilor climatice:</i>	x	Măsura este eligibilă pentru finanțare conform Anexei I la RDC. In Strategia Națională privind Schimbările Climatice, din punctul de vedere al sistemelor de încălzire urbana/SACET, măsurile de reducere a impactului

<p>- Se așteaptă ca măsura să conducă la emisii semnificative de GES?</p>	<p>asupra mediului constau în conformarea la Directivele UE privind reducerea emisiilor provenite din instalații mari de ardere (surse de producere a energiei BAT), respectiv utilizarea rațională a resurselor energetice neregenerabile, prin consumul acestora în surse de producere a energiei cu eficiență/rendament crescut, coroborat cu pierderi reduse în rețelele de transport și distribuție a căldurii. Rezultatele preconizate sunt cantități reduse de emisii de gaze și alți poluanți, deci un impact redus asupra mediului.</p> <p>Acțiunile propuse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - înlocuirea centralei de producere a energiei termice pe bază de cărbune de la nivelul SACET Motru, cu o centrală în cogenerare de înaltă eficiență, orientată spre viitor, flexibilă și eficientă, pe bază de gaz natural, cu emisii mai mici de 250 g CO₂eq/kWh, pe durata de viață a instalațiilor, pregătită pentru preluarea hidrogenului verde sau a altor surse alternative, <p>precum și</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele de alimentare cu energie termică, inclusiv a punctelor termice, <p>nu conduc la emisii semnificative de GES, având în vedere următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investițiile propuse în producerea de energie pe bază de gaz natural, ca urmare a înlocuirii cărbunelui, cu cod de intervenție 056 - <i>Înlocuirea sistemelor de încălzire pe bază de cărbune cu sisteme de încălzire pe bază de gaz în scopul atenuării schimbărilor climatice</i>, se califică drept o activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice, întrucât sprijină tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic, având în vedere traiectoria preconizată de eliminare treptată a emisiilor de gaze cu efect de seră, în special a emisiilor provenite din combustibilii fosili solizi și dezvoltarea rapidă a capacității de preluare a combustibililor cu emisii zero (de ex. hidrogen verde). <p>Conform Raportului anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (2020) - https://www.anre.ro/ro/despre-anre/rapoarte-anuale, valorile specifice medii ale emisiilor de CO₂ asociate energiei electrice produse la nivel național, pe tipuri de surse primare de energie, sunt următoarele:</p> <table border="1" data-bbox="651 1759 1427 1845"> <thead> <tr> <th data-bbox="651 1759 1031 1845">Sursă primară de energie</th> <th data-bbox="1031 1759 1427 1845">Emisii specifice CO₂ [g/kWh]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 30px;"></td> <td style="height: 30px;"></td> </tr> </tbody> </table>	Sursă primară de energie	Emisii specifice CO ₂ [g/kWh]		
Sursă primară de energie	Emisii specifice CO ₂ [g/kWh]				

Cărbune	853,76
Gaze naturale	388,78
Păcură	728,84
Alte surse convenționale	498,07
Surse regenerabile	0

Conform tabelului de mai sus, pentru aceeași cantitate de energie produsă (kWh), cărbunele generează cele mai mari emisii specifice de CO₂ (853,76 g/kWh), în raport cu celelalte categorii de combustibili, inclusiv în raport cu gazele naturale (388,78 g/kWh), astfel că înlocuirea capacităților pe bază de cărbune duce la o **reducere semnificativă a emisiilor de CO₂, cu impact pozitiv asupra obiectivului de mediu privind schimbările climatice.**

Valorile de mai sus referitoare la producția de energie electrică, își păstrează proporțiile și în cazul emisiilor de CO₂ g/kWh generate de combustibili pentru cogenerarea de energie termică și electrică (CHP), conform studiilor realizate (de ex. "Greenhouse Gas Emissions from Fossil Fuel Fired Power Generation Systems" (DG JRC - European Commission)).

Pentru respectarea condițiilor specifice de conformare cu obiectivul privind atenuarea schimbărilor climatice al DNSH din Anexa III la Ghidul tehnic al Comisiei Europene privind DNSH (2021/C58/01), investițiile trebuie să vizeze o capacitate de producție combinată a energiei electrice și termice (CHP) de înaltă eficiență, pe bază de gaz, flexibilă și eficientă, cu obiectivul de a nu depăși pragul de emisii de 250 gCO₂eq/kWh pe durata de viață a acesteia.

Procesul de cogenerare implică producerea simultană de energie termică și electrică din aceeași sursă primară de combustibil. Conform Directivei 2012/27/UE, cogenerarea de înaltă eficiență și termoficarea și răcirea centralizată dețin un potențial semnificativ de economisire a energiei primare.

Potrivit art. 2 pct. 34 din Directiva 2012/27/UE, „cogenerarea de înaltă eficiență” înseamnă cogenerarea care îndeplinește criteriile stabilite în anexa II la Directivă, respectiv:

— producția în sistem de cogenerare de la unitățile de cogenerare asigură economii de energie primară calculate în conformitate cu litera (b) din Anexa II a Directivei de cel puțin 10 %, comparativ cu valorile de referință pentru producerea separată de energie electrică și termică;

	<p>— producția unităților de mică putere și a unităților de microcogenerare care asigură economii de energie primară poate fi considerată drept cogenerare de înaltă eficiență (definite la art. 2, pct. 38 și 39 din Directivă);</p> <p>Sistemele CHP realizează, de regulă, o eficiență totală a sistemului de 60% până la 80%, putând atinge și eficiențe mai mari. Conform studiului “Greenhouse Gas Emissions from Fossil Fuel Fired Power Generation Systems” al Joint Research Centre (DG JRC - European Commission) – Anexa 1, în cazul unei eficiențe de peste 82-85% a centralelor CHP pe bază de gaz, emisiile de CO₂ per kWh scad sub pragul de 250 g CO₂eq/kWh, chiar și în cazul utilizării de 100% gaz natural (figura 18, pag. 24). În schimb, pentru a nu atinge pragul de 250 g CO₂eq /kWh, în cazul unei unități de cogenerare CHP care are o eficiență de 76% (emisiile de aproximativ 270 CO₂eq /kWh, tot conform figurii 18 din studiul anterior indicat), este necesar un amestec de hidrogen.</p> <p>Totodată, având în vedere provocările existente la acest moment, printre care menționăm furnizarea de energie la prețuri accesibile, siguranță în aprovizionare, calitatea serviciului precum și îmbunătățirea sustenabilității procesului de producere de energie, cel mai echilibrat mod de adresare a acestora este utilizarea tranzitorie a unui mix de resurse (cu excepția combustibililor fosili solizi), inclusiv surse alternative.</p> <p>În scopul reducerii emisiilor de CO₂ echivalent, s-a stabilit o intensitate maximă a emisiilor de GES (standard de performanță a emisiilor), de 250 gCO₂eq/kWh, drept criteriu pentru acordarea finanțărilor pentru proiectele de producție de energie.</p> <p>Totodată, investițiile prevăzute vor respecta prevederile articolului 7 alineatul (2) din <u>Regulamentul (UE) 2017/1369 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică, fiind de asemenea, criteriu de finanțare.</u></p> <p>Astfel, prin implementarea capacității de producere a energiei pe bază de gaz natural, la nivelul sistemului centralizat de alimentare cu energie termică din Municipiul Motru, cu un randament crescut, pregătită pentru utilizarea surselor alternative de energie (de ex. hidrogen verde) și care nu va depăși pragul de emisii de 250 gCO₂eq/kWh pe durata de viață a acesteia, se pot obține reduceri substanțiale ale emisiilor de CO₂ într-o perioadă relativ scurtă, contribuind la obiectivele UE de decarbonizare pentru anii 2030 și 2050.</p> <ul style="list-style-type: none"> - investițiile propuse privind modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele centralizate de alimentare cu energie termică din centrele urbane, inclusiv a punctelor termice, cu cod de <i>intervenție 055- Cogenerare de înaltă eficiență, încălzire și răcire centralizate</i>, contribuie la eficiența energetică a sistemelor de
--	---

		<p>termoficare și răcire centralizată și implicit la reducerea emisiilor de GES.</p> <p>Având în vedere vechimea rețelelor de termoficare de la nivelul sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică din cadrul centrelor urbane din România, anual se înregistrează un număr mare de avarii și pierderi energetice substanțiale (energia produsă în 2020 este de 14.080.217 MWh, iar energia termică vândută este de 9.887.516 MWh, https://www.anre.ro/ro/despre-anre/rapoarte-aniuale), cu impact asupra creșterii poluării în zonele rezidențiale.</p> <p>Investițiile în modernizarea rețelelor de termoficare aferente sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică din cadrul centrelor urbane din România, prin optimizarea rețelelor de distribuție/transport a agentului termic, precum și prin implementarea de conducte dotate cu sistem de detectare, semnalizare și localizare a pierderilor de căldură și apă caldă, se califică drept o activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice, întrucât vor conduce la reducerea pierderilor energetice de la nivelul sistemelor centralizate de încălzire.</p> <p>Reducerea acestor pierderi va duce la scăderea consumului de combustibili fosili solizi și implicit la scăderea emisiilor de GES.</p> <p>De asemenea, pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Astfel, conform raportului de mediu pentru PDD se precizează că investițiile cu privire la reducerea emisiilor GES și creșterea eficienței energetice în sistemele de producere a energiei termice, prin modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare generează un potențial efect pozitiv nesemnificativ asupra obiectivului relevant de mediu privind factori climatici (atenuare) datorită reducerii concentrațiilor de poluanți și a emisiilor GES.</p>
<p><i>Adaptarea la schimbările climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce</p>	<p>x</p>	<p>Acțiunea nu va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor.</p> <p>Reducerea consumului/producției de energie termica ca efect al schimbărilor climatice (creșterea temperaturii mediului) duce la reducerea</p>

<p>la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</p>	<p>impactului asupra mediului și a schimbărilor climatice, deoarece scade cantitatea de combustibil fosil ars și implicit cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră.</p> <p><i>Analiza privind vulnerabilitatea și riscurile aferente schimbărilor climatice se realizează pentru fiecare obiectiv prevăzut și se au în vedere schimbările climatice curente și prognozate. Impactul riscurilor schimbărilor climatice se efectuează pentru toate fazele de dezvoltare a proiectelor și pentru fiecare opțiune analizată în cadrul analizei de opțiuni, fiind propuse spre implementare opțiunile cu riscurile climatice cele mai reduse. Analiza vulnerabilităților se realizează la mai multe niveluri de risc, respectiv: riscuri din categoria dezastre naturale, riscuri din categoria evenimentelor non-criminale, riscuri de infraționalitate și riscuri din categoria evenimentelor informaționale.</i></p> <p>Schimbările climatice pot genera o serie de schimbări ale condițiilor meteorologice care ar putea afecta atât activitățile de modernizare a capacității de producție energie și a rețelelor de termoficare urbană, cât și activitățile de exploatare a acestora, iar neadaptarea la schimbările climatice ar determina reducerea siguranței și creșterea costurilor de exploatare. Astfel, efectele schimbărilor climatice viitoare reprezintă o provocare semnificativă pentru proiectanții și administratorii capacității de producție și ai rețelelor de termoficare urbană, care se pot confrunta în viitor cu situații dificile din cauza precipitațiilor extreme, a creșterii vitezei vântului, a inundațiilor, a creșterii numărului de zile cu temperaturi extreme, seisme etc.</p> <p>Astfel, în cadrul documentațiilor tehnico-economice, pe baza evaluărilor privind influența investițiilor asupra fenomenului schimbărilor climatice și, mai ales, a influenței efectelor schimbărilor climatice asupra proiectelor de investiții, se vor avea în vedere măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale proiectelor de investiții aferente măsurii la schimbările climatice și la alte vulnerabilități, după caz. Aceste măsuri de adaptare vor contribui la sporirea rezistenței la schimbările climatice, la condițiile meteorologice extreme și la alte dezastre naturale.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, proiectele de investiții aferente acestei măsuri nu au un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind adaptarea la schimbările climatice, luând în considerare atât efectele directe, cât și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării și a duratei de viață a acestora. Totodată, soluțiile de adaptare nu vor afecta în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și vor fi în concordanță cu eforturile de adaptare de la nivel local.</p>
---	--

<p><i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru:</p> <p>(ix) starea bună sau potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau</p> <p>(x) starea ecologică bună a apelor marine?</p>	<p>x</p>	<p>Autoritatea competentă pentru protecția mediului va stabili dacă este necesară derularea procedurii de emitere a avizului de gospodărire a apelor, care include evaluarea impactului asupra corpurilor de apă, atât în ceea ce privește sursa apei industriale necesare în perioada de construire a obiectivelor de investiție propuse prin această măsură, dar mai ales de funcționare a acestora, cât și colectarea și evacuarea apelor uzate tehnologice, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. 3 din <i>Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului</i>.</p> <p>În situația respectării tuturor condițiilor stabilite de autoritatea competentă pentru protecția mediului, se apreciază că implementarea și operarea acestei măsuri nu implică riscuri de degradare a mediului, legate de păstrarea calității apei sau de accentuarea deficitului de apă, în concordanță cu prevederile <i>Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei</i>, nefiind afectate starea bună a apelor de suprafață și subterane, precum și nici potențialul ecologic bun al acestora, așa cum sunt definite în Articolul 2, punctele (22) și (23) din <i>Regulamentul (UE) 2020/852 („Taxonomy Regulation”)</i>.</p>
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura:</p> <p>(xiii) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau</p>	<p>x</p>	<p>În ceea ce privește economia circulară, aceasta este parte componentă a dezvoltării durabile, aducând în prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa și a se promova reutilizarea. Acțiunea propusă este conformă cu principiile produselor durabile și cu ierarhia deșeurilor, acordând prioritate prevenirii generării de deșeuri.</p> <p>Deșeurile generate în timpul activităților de înlocuire a centralei de producere a energiei termice pe bază de cărbune cu o capacitate de producere energie în cogenerare de înaltă eficiență pe gaz natural, precum și de modernizare/extindere a rețelelor de termoficare urbană, vor fi gestionate în toate etapele, în conformitate cu <i>Protocolul UE de gestionare a deșeurilor</i>, cu obiectivele <i>Planului National de Gestionare a Deșeurilor aprobat prin HG nr. 942/20.12.2017</i> și cu articolul 28 din <i>Directiva 2008/98/CE, modificată prin Directiva (UE) 2018/851 (colectare selectivă, reutilizare și depozitare finală)</i>.</p> <p>În toate etapele proiectelor de investiții se va menține evidenta gestiunii deșeurilor conform <i>HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015</i></p>

<p>(xiv) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau</p> <p>(xv) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>	<p><i>privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</i></p> <p>Totodată, în conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, se consideră că lucrările de execuție aferente acestei măsuri, nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase. De asemenea, în timpul perioadei de execuție nu vor fi utilizate substanțe toxice și periculoase care să necesite un tratament și un regim speciale.</p> <p>În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor de construire/retehnologizare/modernizare/dezafectare, constructorii se vor asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin <i>Decizia 2000/532/CE a Comisiei</i>, preluată în <i>HG nr. 856/2002</i>, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu <i>Protocolul UE de gestionare a deșeurilor</i> din construcții și demolări.</p> <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorilor. Constructorii au obligația, conform <i>HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare</i>, să țină evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate. Constructorii vor limita generarea de deșeuri în procesele legate de construire și demolare, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări, vor lua în considerare cele mai bune tehnici disponibile și vor demola /sorta deșeurile în mod selectiv, pentru a permite îndepărtarea și manipularea în condiții de siguranță a substanțelor periculoase și pentru a facilita reutilizarea și reciclarea de înaltă calitate prin eliminarea selectivă a materialelor, utilizând sisteme de sortare disponibile pentru deșeurile rezultate din activități de construcție/retehnologizare/modernizare și, după caz, demolare/dezafectare.</p> <p>De asemenea, toți angajații care realizează lucrările vor fi instruiți cu privire la manipularea deșeurilor, precum și la modul de sortare a acestora pe categorii, în containerele special prevăzute pentru fiecare categorie de deșeu.</p> <p>Pentru etapa de operare a centralei și a rețelelor de termoficare urbană, se estimează că activitățile nu vor conduce la o creștere semnificativă în ceea</p>
--	---

		<p>ce privește generarea, incinerarea sau eliminarea deșeurilor, precum și nici în ceea ce privește eventuale efecte negative privind utilizarea durabilă a resurselor naturale și economia circulară.</p> <p>Prin urmare, acțiunea propusă este în concordanță cu acest obiectiv de mediu.</p>
<p><i>Prevenirea și controlul poluării:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</p>	<p>x</p>	<p>Nu se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol, întrucât:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aer: Măsura va conduce la o scădere semnificativă a emisiilor de GES, întrucât pentru aceeași cantitate de energie produsă (kWh), cărbunile generează cele mai mari emisii specifice de CO₂, în raport cu celelalte categorii de combustibili, inclusiv cu gazele naturale, iar capacitatea de producție care se realizează prin această măsură înlocuiește cel puțin aceeași capacitate a centralei existente pe cărbune, cu emisii de dioxid de carbon semnificativ mai mari, ceea ce duce la o scădere semnificativă a emisiilor de GES. În ceea ce privește amestecul cu alte gaze, combustibilii utilizați din surse regenerabile, cum este hidrogenul (H₂), nu conțin carbon în primul rând și, prin urmare, nu vor emite CO₂ atunci când sunt folosiți în procesul de ardere, având 0 g CO₂/kWh. De asemenea, pe lângă reducerea emisiilor de GES, prin înlocuirea capacităților de producție energie pe bază de cărbune nu se mai produc emisiile de substanțele poluante, precum dioxidul de sulf (SO₂) și particulele fine în suspensie (PM₁₀, PM_{2,5}). <p>În ceea ce privește investițiile în rețelele de termoficare, modernizarea acestora va reduce pierderile de agent termic, ceea ce va duce la scăderea cantității de energie primară și implicit la scăderea emisiilor poluante..</p> <ul style="list-style-type: none"> - În perioada de execuție, se estimează că emisiile de poluanți atmosferici vor fi generate urmare a realizării lucrărilor propriu-zise de construire/retehnologizare/modernizare. Pe lângă emisiile din frontul de lucru, activitatea de realizare a lucrărilor de construcții/modernizare include deopotrivă și surse mobile de emisii, reprezentate de utilajele necesare desfășurării lucrărilor, de vehiculele care vor asigura transportul materialelor/echipamentelor/instalațiilor, precum și de aprovizionarea cu materiale necesare lucrărilor de construcție/echipamentelor/instalațiilor, dar și de vehiculele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament. Funcționarea acestora va fi intermitentă, în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor. Cu toate acestea, se estimează că poluarea aerului în timpul perioadei de execuție a lucrărilor nu depășește limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de

	<p>programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile), nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.</p> <p>Pentru întreținerea și dezafectarea investițiilor, sursele de impurificare a aerului vor fi similare cu cele din etapa de construcție/ modernizare, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje, iar impactul acestora va fi nesemnificativ.</p> <p>Realizarea investițiilor va diminua riscul amenințărilor la adresa sănătății publice și a calității mediului, prin efectele acestuia de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, utilizării eficiente a resurselor naturale și a pierderilor reduse.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apă: Pe parcursul etapei de investiții/operare/dezafectare se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate, precum și materialele necesare pentru construire/retehnologizare/modernizare, să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață, urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt. <p>Se va asigura formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție/modernizare sau datorate manevrării defectuoase a autovehiculelor de transport.</p> <p>Funcționarea unor utilaje ce utilizează motoare cu combustie internă în preajma corpurilor de apă conțin un factor de risc inerent în cazul unor accidente, ce pot astfel conduce la contaminarea punctiformă și temporară a corpurilor de apă de suprafață, însă acest risc poate fi adresat în mod corespunzător înainte de începerea etapei de execuție a proiectului.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sol și subsol: În perioada de construire/modernizare/operare/dezafectare condițiile de contractare a lucrărilor de construire/ modernizare vor include măsuri specifice pentru gestionarea deșeurilor generate la fața locului, pentru a evita poluarea solului. Materiile prime/echipamentele/instalațiile vor fi depozitate pe amplasamentul organizărilor de șantier în cantități reduse, prin gestiunea clară a necesităților pentru fiecare etapă. Acestea vor fi transportate etapizat și puse imediat în operă, reducând la minim efectele negative cauzate de transportul acestora.
--	--

		Zgomot și vibrații: În perioada de execuție a lucrărilor/operare/dezafectare, sursele de zgomot vor avea caracter și durată temporare, se vor manifesta local și intermitent. Având în vedere specificul lucrărilor, nu sunt așteptate efecte semnificative asupra receptorilor sensibili. Prin urmare, nu sunt prevăzute amenajări sau dotări speciale pentru protecția împotriva zgomotului sau a vibrațiilor, deoarece nivelul produs de acestea nu este semnificativ.
<p><i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi:</p> <p>(ix) nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau</p> <p>(x) nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune?</p>	x	<p>Se estimează că investițiile ce cuprind lucrări de modernizare și/sau de construire capacitate de producere energie, precum și lucrări de modernizare /extindere rețele de termoficare nu se vor suprapune cu zone sensibile din punctul de vedere al biodiversității sau în apropierea acestora (rețeaua de arii protejate Natura 2000, siturile naturale înscrise pe Lista patrimoniului mondial UNESCO și principalele zone de biodiversitate, precum și alte zone protejate etc).</p> <p>Autoritatea competentă pentru protecția mediului va stabili dacă se preconizează vreun efect semnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, în conformitate cu prevederile <i>Directivei 92/43/CEE a Consiliului privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică și</i> dacă proiectele se supun sau nu evaluării adecvate.</p> <p>De asemenea, realizarea lucrărilor prezentei măsuri nu vor afecta: terenuri arabile și terenuri cultivate cu un nivel moderat până la ridicat al fertilității solului și al biodiversității sub pământ, terenuri care să fie recunoscute că au o valoare ridicată a biodiversității și terenuri care servesc drept habitat al speciilor pe cale de dispariție (floră și faună) și nici terenuri forestiere (acoperite sau nu de arbori), alte terenuri împădurite sau terenuri care sunt acoperite parțial sau integral sau destinate să fie acoperite de arbori.</p> <p>În ceea ce privește spațiile verzi din zona șantierului lucrărilor, acestea vor fi refăcute imediat după finalizarea lucrărilor, indiferent de locul în care au fost afectate.</p> <p>Cu toate acestea, investițiile se vor realiza în principal pe traseele existente de infrastructură de utilități (în cazul rețelelor), în zone locuite, fără a avea impact semnificativ previzibil asupra biodiversității și a ecosistemelor naturale.</p> <p>Se apreciază că măsura nu va avea un impact semnificativ asupra acestui obiectiv, luând în considerare atât efectele directe, cât și pe cele primare indirecte, de pe parcursul duratei de viață a investițiilor.</p>

O.S. (ii) promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de durabilitate prevăzute în cadrul acesteia

Acțiunea 4.4 - Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă

Descrierea măsurii: Potrivit PNIESC, cantitatea de energie regenerabilă utilizată în termoficarea centralizată, având ca sursă energia geotermală, este proiectată să crească de la 360 MWh în 2018 la 523 MWh la nivelul anului 2030 și este subliniat de asemenea potențialul biogazului în restructurarea sistemelor termice în zonele în care există potențial agricol.

Mai mult, în sectorul de încălzire și răcire consumul final de energie din surse regenerabile este reprezentat aproape în totalitate, în prezent, de consum de biomasă (lemne de foc, deșeuri agricole).

Totodată, în contextul strategiilor de tip „Smart City” în curs de elaborare, autoritățile locale au planificate o serie de proiecte orientate către producerea de energie electrică și termică din surse regenerabile, utilizând panouri fotovoltaice, panouri solare termice sau biomasă

Prin PDD se are în vedere **continuarea măsurilor POIM** care au în vedere investiții în capacități noi sau în modernizarea capacităților existente de producție a energiei electrice/termice din biomasă/biogaz și în capacități noi sau în modernizarea capacităților de producție a energiei termice din apă geotermală precum și utilizarea energiei solare. De asemenea se are în vedere finanțarea în cadrul acestei acțiuni inclusiv a proiectelor etapizate din cadrul POIM privind utilizarea surselor de energie regenerabilă.

Partea 1 - Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	x		
Adaptarea la schimbările climatice	x		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	Acțiunea indicativă nu are niciun impact previzibil sau are un impact previzibil nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de efectele directe și indirecte primare ale măsurii pe parcursul întregului său ciclu de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant. Alimentarea cu apă se va realiza de la rețelele existente, iar evacuarea apei uzate menajere va fi făcută în rețeaua publică de canalizare. Va fi promovată utilizarea sustenabilă a apei, precum

			<p>și protejarea mediului acvatic, în conformitate cu Directiva - cadru a UE privind apa (Directive 2000/60/EC).</p> <p>În exploatarea resurselor geotermale, sursele de apă nu sunt afectate cât timp extracția din resursă este cuplată cu reinjecția de apă.</p>
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	x		
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	<p>Acțiunea indicativă nu are niciun impact previzibil sau are un impact previzibil nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de efectele directe și indirecte primare ale măsurii pe parcursul întregului său ciclu de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.</p> <p>Energie geotermală, în conformitate cu prevederile art.2, lit c) din Directiva 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, înseamnă energia stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre. Extragerea apei geotermale să fie însoțită de reinjecția acesteia după utilizarea potențialului termic, contribuind la reducerea emisiilor de CO₂ generate de obținerea aceleiași cantități de energie termică din combustibili fosili.</p> <p>Energia rezultată din geotermal este curată pentru mediul înconjurător și regenerabilă - centralele geotermale nu sunt afectate de condițiile meteorologice pe durata procesului (ciclul noaptea/zi) și nepoluante deoarece nu există nici o ardere în proces, prin urmare nu se produce CO₂, și nu apar alte forme de particule fine. Pentru pompele de căldură folosite în geotermal se vor avea în vedere prevederile Directivei 2009/28/EC pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile de energie (anexa VII).</p> <p>Biomasa, în conformitate cu prevederile art.2, lit e) din Directiva 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură (inclusiv substanțe vegetale și animale), silvicultură și industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale. Se va avea în vedere că tipurile de biomasă sunt cele prevăzute în Articolul 12, Grupa 1 și 2 din Decizia Comisiei din 18 iulie 2007</p>

		<p>de stabilire a unor orientări privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului.</p> <p>Biomasa din silvicultură este exclusiv cea prezentată la art. 1, alin (1) lit. a) și b) din Anexa la Ordinul Ministrului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 1534/2016 privind aprobarea Procedurii de emitere a certificatelor de origine pentru biomasa provenită din silvicultură și industriile conexe și utilizată în producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie.</p> <p>Biogaz înseamnă energia conținută în produse secundare gazoase, obținute prin fermentare din materii reziduale organice, formând categoria de combustibil gazos. Producția și transportul trebuie să respecte criteriile de durabilitate din Directiva 2018/2001 (certificat de origine emis în conformitate cu prevederile legale, biomasa agricolă să fie recoltată astfel încât să nu prejudicieze regenerarea terenurilor și siguranța alimentară).</p> <p>Operatorii care efectuează lucrările (construcție/renovare/reabilitare) au obligația de a se asigura că atât componentele cât și materialele de construcție utilizate la renovarea clădirilor nu conțin azbest și nici substanțe care prezintă motive de îngrijorare deosebită, astfel cum au fost identificate pe baza listei substanțelor supuse autorizării prevăzute în anexa XIV la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006.</p> <p>Producția de biogaz contribuie la reducerea emisiilor de CO₂ generate de obținerea aceleiași cantități de energie termică din combustibili fosili.</p> <p>Energie solară, în conformitate cu prevederile art.2, lit 1. din Directiva UE 2018/2001/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, înseamnă înseamnă energie din surse regenerabile nefosile, respectiv solară (solară termică și solară fotovoltaică).</p> <p>Energia rezultată din sursa solară este curată pentru mediul înconjurător și regenerabilă și nepoluantă deoarece nu există nici o ardere în proces, prin urmare nu se produce CO₂, și nu apar alte forme de particule fine.</p> <p>Energia din surse regenerabile ar trebui să fie neutră în ce privește gazele cu efect de seră și să înlocuiască producția de energie care nu este din surse regenerabile.</p> <p>Nu se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a poluării apei.</p>
--	--	---

			Se vor lua măsuri pentru reducerea zgomotului, a prafului și a emisiilor poluante în timpul lucrărilor de construcție și reabilitare/renovare (umezirea suprafețelor care pot genera praf, reducerea vitezei vehiculelor, utilizarea unor utilaje eficiente și fiabile cu nivel redus de emisii).
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	<p>Acțiunea indicativă nu are niciun impact previzibil sau are un impact previzibil nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de efectele directe și indirecte primare ale măsurii pe parcursul întregului său ciclu de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.</p> <p>Investițiile efectuate nu prezintă potențial impact negativ asupra speciilor și habitatelor prezente în siturile Natura 2000, Patrimoniul UNESCO sau alte zone protejate, în conformitate cu O.U.G nr. 57/2007 (modificată și completată de Legea nr. 158/2018 și Legea nr. 74/2020), prin care se transpune în legislația națională cu legislația Uniunii Europene în domeniul protecției naturii ținând cont de prevederile Directivei 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice.</p> <p>Instalațiile utilizează biomasă forestieră care îndeplinește criteriile menționate la articolul 29 alineatul (6) din Directiva (UE) 2018/2001. Legalitatea operațiunilor de recoltare a biomasei forestiere va fi demonstrată prin: certificare a conformității recoltării cu legislația aplicabilă, astfel cum se prevede la articolul 2 litera (h) din Regulamentul (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a obligațiilor operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn; dovada faptului că recoltarea pădurilor se realizează într-un mod care minimizează impactul negativ asupra calității solului și a biodiversității</p> <p>Examinarea activității va fi finalizată în conformitate cu Directiva 2011/92/UE și vor fi puse în aplicare măsurile de atenuare necesare pentru protecția mediului.</p> <p>De asemenea, pentru a asigura sustenabilitatea biomasei provenite din păduri, investițiile vor fi condiționate de finalizarea reformelor legate de Strategia Națională Forestieră și de regulile obligatorii aferente din componenta 2 a PNRR, așa cum sunt detaliate în jaloanele 22 și 23.</p>

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Atenuarea schimbărilor climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?</p>	x	<p>În prezent, producția și utilizarea energiei generează peste 75 % din emisiile de gaze cu efect de seră din UE, decarbonizarea sistemului energetic la nivelul UE fiind, prin urmare, esențială pentru atingerea obiectivelor climatice pentru 2030 (cu cel puțin 55 % comparativ cu nivelurile din 1990) și pentru realizarea strategiei pe termen lung a Uniunii vizând atingerea neutralității emisiilor de dioxid de carbon până în 2050.</p> <p>Potrivit PNIESC, cantitatea de energie regenerabilă utilizată în termoficarea centralizată, având ca sursă energia geotermală, este proiectată să crească de la 360 MWh în 2018 la 523 MWh la nivelul anului 2030 și este subliniat de asemenea potențialul biogazului în restructurarea sistemelor termice în zonele în care există potențial agricol.</p> <p>Mai mult, în sectorul de încălzire și răcire consumul final de energie din surse regenerabile este reprezentat aproape în totalitate, în prezent, de consum de biomasă (lemne de foc, deșeuri agricole).</p> <p>Investițiile în capacități noi sau în modernizarea capacităților existente de producție a energiei electrice/termice din biomasă/biogaz și în capacități noi sau în modernizarea capacităților de producție a energiei termice din apă geotermală, precum și utilizarea energiei solare și finanțarea proiectelor etapizate din cadrul POIM 2014-2020 sunt eligibile în cadrul domeniilor de intervenție 048 - Energie din surse regenerabile: energia solară, 049 - Energie din surse regenerabile și 052 - Alte forme de energie din surse regenerabile (inclusiv energia geotermală) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1060/2021, cu un coeficient de 100%, 40%, respectiv 100% pentru obiectivul privind schimbările climatice. Aceste investiții pot contribui la reducerea deficitului de capacitate instalată în aceste domenii și vor fi realizate cu respectarea principiului de neafectare semnificativă a mediului.</p> <p>Se estimează că investiția sprijinită prin această măsură nu va avea un impact semnificativ previzibil asupra obiectivului de mediu privind atenuarea schimbărilor climatice, deoarece toate investițiile vor fi realizate în conformitate cu legislația de mediu și cu definiția biomasei din Directiva 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (art. 2, punctul 24).</p> <p>De asemenea, aceste intervenții pot contribui la reducerea deficitului de capacitate instalată în aceste domenii și vor fi realizate cu respectarea principiului de neafectare semnificativă a mediului.</p> <p>În ceea ce privește efectele directe, în cadrul procesului de construcție se va avea în vedere utilizarea de tehnologii și materiale de construcții eco-eficiente în condițiile optimizării costului pe ciclu de viață, care să nu</p>

		<p>conducă la o creștere semnificativă de poluanți în aer, conform principiilor dezvoltării durabile.</p> <p>Echipamentele tehnice specifice utilizate vor îndeplini cerințele legate de energie stabilite în conformitate cu Directiva 2009/125/CE pentru produsele cu impact energetic, inclusiv servere și stocare de date sau computere și servere de calculatoare sau afișaje electronice.</p> <p>Biogazul contribuie la reducerea emisiilor de CO2 generate de obținerea aceleiași cantități de energie termică din combustibili fosili.</p> <p>Biomasa este considerată neutră din punct de vedere al emisiilor de CO2, iar instalațiile de valorificare energetică a biomasei vor respecta limitele de emisii impuse de legislația în domeniu.</p> <p>Investițiile vor fi realizate având în vedere cele mai bune practici cu privire la eficiența energetică a echipamentelor utilizate și managementul energiei.</p> <p><u>Investițiile vor fi în conformitate cu Directiva pentru energia regenerabilă și condiționate de finalizarea Reformei 6, în cadrul Componentei 6 a PNRR</u> privind punerea în aplicare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire, așa cum este detaliat în jalonul 128</p> <p>În ceea ce privește producția de biogaz, aceasta se va baza pe deșeuri și reziduuri organice, și nu pe culturi, pentru a evita problemele legate de schimbarea utilizării terenurilor.</p> <p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Conform raportului de mediu se pot genera efecte pozitive nesemnificative asupra obiectivului relevant de mediu privind aer și obiectivului relevant de mediu cu privire la factori climatici (atenuare) datorită diminuării emisiilor GES și poluanților atmosferici ca urmare a reducerii utilizării resurselor energetice convenționale (cărbune sau gaz natural).</p>
<p><i>Adaptarea la schimbările climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra</p>	<p>x</p>	<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p>

<p>măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</p>		<p>Conform Raportului de Mediu pentru PDD , pot genera efecte pozitive semnificative asupra obiectivului relevant de mediu privind economiei circulare fiind utilizate surse de energie regenerabilă.</p> <p>Acțiunea nu va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor.</p> <p>Investițiile se vor realiza în conformitate cu legislația de mediu, iar utilizarea biomasei va avea la bază deșeuri și reziduuri de biomasă care pot fi extrase într-o manieră durabilă, fără impact negativ asupra mediului.</p> <p>Operatorii instalațiilor vor avea obligația de a elabora un plan de punere în aplicare a soluțiilor de adaptare pentru a reduce riscurile climatice fizice materiale pentru arderea biomasei.</p> <p>Obligația include faptul că soluțiile de adaptare nu afectează în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile climatice fizice ale altor persoane, ale naturii, ale activelor și ale altor activități economice și să fie coerente în ceea ce privește eforturile de adaptare la nivel local, sectorial, regional și național.</p> <p>În ceea ce privește energia geotermală o problemă ar fi creșterea instabilității solului din zona, putând fi cauzate chiar și cutremure de intensitate redusă, dar acest risc poate fi evitat prin reinjectarea de apă în zona de extracție.</p> <p>De asemenea, se va urmări ca soluțiile de adaptare să nu afecteze în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și să fie în concordanță cu eforturile de adaptare la nivel local.</p>
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura:</p> <p>(xvi) va duce la o creștere semnificativă a generării, a</p>	<p>x</p>	<p>Nu se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a generării, incinerării sau eliminării deșeurilor.</p> <p>Constructorii se vor asigura că o parte din deșeurile nepericuloase generate pe șantier din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș, altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, transpusă în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) va fi pregătită pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale.</p> <p>Gestionarea deșeurilor rezultate în etapa dezvoltării infrastructurii proprii va respecta obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, în linie cu obiectivele Planului Național</p>

<p>incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau</p> <p>(xvii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricăror resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau</p> <p>(xviii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>	<p>de Gestionare a Deșeurilor aprobat prin HG nr. 942/20.12.2017 și cu articolul 28 din Directiva 2008/98/CE, modificată prin Directiva (UE) 2018/851.</p> <p>Cenușa rezultată din arderea biomasei forestiere ar putea fi folosită ca îngrășământ în agricultură, astfel încât funcționarea instalației nu va crește cantitatea de eliminare a deșeurilor.</p> <p>În perioada de construcție va fi implementat un plan de gestionare a deșeurilor. Contractul de construcție va prevedea norme stricte pentru deșeurile din construcții care urmează să fie reutilizate sau reciclate. Documentația de funcționare a instalațiilor va include specificații tehnice pentru echipamentele de producție instalate, cu privire la durabilitatea, reparabilitatea și reciclabilitatea acestora</p> <p>Acțiunea nu presupune utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase, respectiv substanțe restricționate (Anexa II a Directivei 2011/65/UE).</p> <p>Potențialele deșeuri rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor, în conformitate cu legislația în vigoare. Totodată, la sfârșitul duratei de viață a echipamentelor se va avea în vedere respectarea prevederilor Anexei VII la Directiva 2012/19/UE.</p> <p>Pentru etapa de operare, se estimează că activitățile nu vor conduce la o creștere semnificativă în ceea ce privește generarea, incinerarea sau eliminarea deșeurilor, precum și nici în ceea ce privește utilizarea durabilă a resurselor naturale și economia circulară.</p> <p>În cazul achiziționării de echipamente, acestea vor respecta prevederile legale în vigoare, inclusiv standardele europene cu privire la producerea acestora (cele legate de mediu) și cerințele de eficiență a materialelor stabilite în conformitate cu Directiva 2009/125/CE.</p>
---	--

O.S. (iii) dezvoltarea unor sisteme energetice, rețele și sisteme de stocare inteligente în afara rețelei energetice transeuropene (TEN-E)

Acțiunea 4.5 - Sisteme și rețele inteligente de energieC

Descrierea măsurii: Având în vedere obligațiile ce decurg din directivele europene, precum și obiectivele asumate prin PNRR, este necesară accelerarea procesului de extindere a sistemului național de contorizare inteligentă, ale cărui beneficii se subsumează obiectivelor europene și naționale privind decarbonarea și digitalizarea sistemului energetic. Așadar surse suplimentare de finanțare pentru

susținerea acestui tip de investiții, fundamentale pentru transformarea rețelelor convenționale în rețele inteligente de electricitate.

Investițiile în rețeaua de joasă tensiune, implicit achiziția și montarea contoarelor inteligente, nu sunt vizate prin PNRR și nici prin Programului Connecting Europe Facility, drept pentru care susținerea din resursele Politicii de Coeziune va aduce un impact semnificativ pentru accelerarea extinderii sistemului de contorizare inteligentă din România.

Dezvoltarea unei rețele inteligente de electricitate presupune investiții în primul rând în modernizarea, digitalizarea și automatizarea rețelelor existente, având ca scop îmbunătățirea calității serviciilor oferite clienților deserviți, respectarea standardelor de performanță și calitate a energiei distribuite, prin utilizarea echipamentelor din categoria Best Available Technology și respectarea principiului DNSH.

Având în vedere cele menționate mai sus, precum și prevederile prezentate în documentele europene, direcțiile de dezvoltare ale SEN/RED (Rețea electrică de Distribuție)/RET (Rețea Electrică de Transport) descrise în PNAEE precum și țintele asumate de Romania la nivelul PNIESC, au fost identificate următoarele **posibile intervenții/măsuri**:

1. Promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
2. Modernizarea și digitalizarea infrastructurii de distribuție a energiei electrice și implementarea de soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare în SCADA (Supervisory Control And Data Acquisition)
3. Creșterea capacității de transport/distribuție a energiei electrice în vederea preluării energiei electrice produsă din surse regenerabile de energie, incluzând, după caz, măsuri de creștere a adecvanței SEN

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	x		
Adaptarea la schimbările climatice	x		

Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		x	<p>Acțiunea indicativă nu are niciun impact previzibil sau are un impact previzibil nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de efectele directe și indirecte primare ale măsurii pe parcursul întregului său ciclu de viață (în conformitate cu criteriile stabilite în apendicele B la Anexa 1 din Propunerea de Regulament Delegat al Comisiei (UE) de completare a Regulamentului (UE) 2020/852), având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.</p> <p>Alimentarea cu apă potabilă se va asigura din rețeaua publică de alimentare cu apă, iar apa uzată menajeră este colectată în rețeaua publică de canalizare.</p> <p>Acțiunea indicativă nu presupune riscuri de degradare a calității resurselor de apă și nu contribuie la creșterea stresului hidric în regiune, în conformitate cu cerințele Directivei-cadru privind apa (Directiva 2000/60/CE) transpusă în legislația națională prin Legea 310/ 2004 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996. Conform aceleiași Directive, nu afectează habitatele și speciile protejate care depind în mod direct de apă.</p>
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	x		
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol		x	<p>Acțiunea indicativă nu are niciun impact previzibil sau are un impact previzibil nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de efectele directe și indirecte primare ale măsurii pe parcursul întregului său ciclu de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.</p> <p>Nu se preconizează că măsura va conduce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facilitățile vor fi dezvoltate pe baza celor mai bune tehnici disponibile, iar acest lucru va fi asigurat prin proiectarea instalațiilor. - Instalațiile vor obține autorizația de mediu relevantă și aceasta include atenuarea și monitorizarea impactului asupra mediului, pe baza măsurilor luate pentru reducerea și controlul nivelului de zgomot, praf și alte emisii poluante în timpul lucrărilor de construcție, întreținere și exploatare.

			Funcționarea instalațiilor va respecta reglementările în vigoare privind limitarea nivelului de emisii și cele privind monitorizarea emisiilor.
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		x	<p>Acțiunea indicativă nu are niciun impact previzibil sau are un impact previzibil nesemnificativ asupra obiectivului de mediu legat de efectele directe și indirecte primare ale măsurii pe parcursul întregului său ciclu de viață, având în vedere natura sa și, ca atare, este considerată conformă cu principiul DNSH pentru obiectivul relevant.</p> <p>Investițiile efectuate nu prezintă potențial impact negativ asupra speciilor și habitatelor prezente în siturile Natura 2000, Patrimoniul UNESCO sau alte zone protejate, în conformitate cu O.U.G nr. 57/2007 (modificată și completată de Legea nr. 158/2018 și Legea nr. 74/2020), care compatibilizează legislația națională cu cea a Uniunii Europene în domeniul protecției naturii ținând cont de prevederile Directivei 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice și ale Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice.</p>

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Atenuarea schimbărilor climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?</p>	x	<p>În ceea ce privește efectele directe, în cadrul procesului de construcție se va avea în vedere utilizarea de tehnologii și materiale de construcții eco-eficiente în condițiile optimizării costului pe ciclu de viață, care să nu conducă la o creștere semnificativă de poluanți în aer, conform principiilor dezvoltării durabile.</p> <p>Echipamentele tehnice specifice utilizate vor îndeplini cerințele legate de energie stabilite în conformitate cu Directiva 2009/125/CE pentru produsele cu impact energetic, inclusiv servere și stocare de date sau computere și servere de calculatoare sau afișaje electronice.</p>
<p><i>Adaptarea la schimbările climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau</p>	x	<p>Acțiunea nu va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor preconizat asupra măsurii în sine sau asupra p310/2004 persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor.</p> <p>De asemenea, se va urmări ca soluțiile de adaptare să nu afecteze în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și să fie în concordanță cu eforturile de adaptare la nivel local.</p>

<p>asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor?</p>		<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Conform Raportului de Mediu pentru PDD, se preconizează că acțiunea privind sistemele și rețelele inteligente de energie poate genera potențialele efecte pozitive nesemnificative asupra obiectivului de mediu legat de populația și sănătatea umană deoarece populația este principalul beneficiar al implementării acțiunii.</p>
<p><i>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea generării de deșuri și reciclarea acestora:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura:</p> <p>(i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau</p> <p>(ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricărui resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau</p>	<p>x</p>	<p>Acțiunea propusă nu duce la creșterea semnificativă a generării, incinerării sau eliminării deșeurilor.</p> <p>Constructorii se vor asigura că o parte din deșeurile nepericuloase generate pe șantier din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș, altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, transpusă în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) va fi pregătită pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșuri pentru a înlocui alte materiale.</p> <p>Gestionarea deșeurilor rezultate în etapa dezvoltării infrastructurii proprii va respecta obiectivele de reducere a cantităților de deșuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, în linie cu obiectivele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor aprobat prin HG nr. 942/20.12.2017 și cu articolul 28 din Directiva 2008/98/CE, modificată prin Directiva (UE) 2018/851.</p> <p>Acțiunea nu presupune utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase, respectiv substanțe restricționate (Anexa II a Directivei 2011/65/UE).</p> <p>Potențialele deșuri rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor, în conformitate cu legislația în vigoare. Totodată, la sfârșitul duratei de viață a echipamentelor se va avea în vedere respectarea prevederilor Anexei VII la Directiva 2012/19/UE.</p> <p>Pentru etapa de operare, se estimează că activitățile nu vor conduce la o creștere semnificativă în ceea ce privește generarea, incinerarea sau eliminarea deșeurilor, precum și nici în ceea ce privește utilizarea durabilă a resurselor naturale și economia circulară.</p>

(iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?	În cazul achiziționării de echipamente, acestea vor respecta prevederile legale în vigoare, inclusiv standardele europene cu privire la producerea acestora (cele legate de mediu) și cerințele de eficiență a materialelor.
--	--

Acțiunea 4.6 – Conversia, modernizarea și extinderea rețelelor de transport și distribuție a gazelor pentru adăugarea în sistem a gazelor din surse regenerabile și a gazelor cu emisii reduse de carbon

Descrierea măsurii: Pentru asigurarea transferului de hidrogen cu conținut scăzut de emisii de carbon, de la punctele principale de producție de energie regenerabilă, actualmente concentrate în zona Dobrogei, la punctele relevante de consum, care au o repartitie uniformă la nivel național, calea cea mai eficientă este reprezentată de transportul prin conducte.

Din acest punct de vedere, chiar Strategia UE privind hidrogenul recunoaște necesitatea de a transporta volume mari de hidrogen, nu doar la nivel național ci și transfrontalier, sens în care este prioritizată acțiunea de adaptare (și, după caz, extindere a infrastructurii de gaze naturale), pregătită pentru a integra acest combustibil sau alți combustibili verzi.

România dispune deja de un sistem relativ extins de transport și distribuție a gazelor naturale, care poate fi adaptat la vehicularea gazelor verzi, cu costuri semnificativ mai reduse în raport cu opțiunea de dezvoltare a unei rețele noi dedicate pentru vehicularea acestora și/sau cu opțiunea transportului prin alte mijloace sau metode (lichiefiere, transport rutier sau maritim, etc.).

Astfel, România poate adresa cu real succes nevoia **transportului de gaze verzi de la puncte** relevante de producție (precum cel de hidrogen previzionat din zona Dobrogei, arealul offshore din Marea Neagră, respectiv regiunea Moldovei, a doua zonă geografică ca potențial eolian indetificată la nivel național) la consumatorii finali atât prin rețeaua națională de transport cât și prin rețelele de distribuție.

Mai mult, în viziunea politicilor europene, hidrogenul reprezintă un substitut pentru gazele naturale care sunt admise exclusiv în procesul de tranziție de la combustibili fosili la surse curate de energie, în timp ce o rețea operaționalizată după standardul “hydrogen-ready” este compatibilă cu viziunea statului român de a utiliza resursele proprii de gaze naturale pentru a realiza tranziția energetică.

Astfel, până la momentul în care România va dispune de o producție suficientă de hidrogen sau alte gaze verzi la nivel național, gazele naturale, dar și alte categorii de gaze verzi, pot fi vehiculate cu succes și chiar cu avantaje de ordin climatic printr-o rețea de conducte care reflectă standardul „hydrogen-ready”, contribuind la atingerea obiectivelor impuse prin Strategia UE de reducere a emisiilor de metan.

Suplimentar, standardul dual Smart Grid - Hydrogen-ready vizează dezvoltarea unor rețele inteligente de gaze naturale, de natură a crește nivelul de flexibilitate, siguranță și eficiență în operare.

Având în vedere că o rețea digitalizată și adaptată la hidrogen va conduce la reducerea volumului de metan disipat în atmosferă (segmentul de distribuție al gazelor naturale este responsabil de aproximativ 60% din totalul emisiilor de metan pe lanțul de aprovizionare al consumatorului final), dar și că integrarea

hidrogenului în mix-ul energetic ar putea compensa declinul natural înregistrat de producția de gaze naturale (potrivit Comisiei Naționale pentru Prognoză și Strategie satisfacerea necesarului de consum exclusiv cu gaze naturale din producția internă nu va fi posibil după anul 2040), a fost identificată ca intervenție/măsură conversia și modernizarea rețelelor noi de transport și distribuție a gazelor naturale pregătite pentru vehicularea de hidrogen sau alte gaze verzi.

Având în vedere noile tendințe europene în materie de hidrogen sau alte gaze verzi, considerat indispensabil pentru atingerea neutralității climatice, au fost identificate **posibilele intervenții/ măsuri**:

1. Conversia și modernizarea rețelelor existente de transport și distribuție gaze naturale la standardul dual Smart Grid și hydrogen-ready (inclusiv prin înlocuirea conductelor incompatibile cu vehicularea hidrogenului sau a altor gaze verzi), respectiv a altor elemente componente în vederea pregătirii acestora pentru vehicularea de hidrogen sau a altor gaze verzi și asigurarea securității și continuității în alimentare (în diferite concentrații, alături de gaze naturale și alte categorii de gaze verzi);
2. Extinderea rețelelor de transport și distribuție existente, inclusiv înființarea unor sisteme de distribuție noi, la standarde Smart Grid și în vederea asigurării mijloacelor tehnice de vehiculare a hidrogenului sau a altor gaze verzi.

De asemenea în cadrul acestei acțiuni se finanțează și proiectele etapizate din cadrul POIM privind rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale.

Partea 1- Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond DNSH a măsurii	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului „Nu”
Atenuarea schimbărilor climatice	x		
Adaptarea la schimbările climatice	x		
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine	x		
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	x		

Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol	x		
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor	x		

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p><i>Atenuarea schimbărilor climatice:</i></p> <p>- Se așteaptă ca măsura să conducă la emisii semnificative de GES?</p>	x	<p>Mai mult de jumătate din populația țării nu este deservită de gaz natural, folosind surse de energie poluante, cu emisii ridicate, costisitoare și dăunătoare pentru sănătate. Prin prezenta acțiune se propune modernizarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale în vederea pregătirii acestora pentru vehicularea de hidrogen sau a altor gaze verzi. Astfel, rețelele de gaze propuse prin prezenta – acțiune vor cuprinde echipamente sau instalații menite să permită și să faciliteze integrarea în rețea a hidrogenului verde, sistemul astfel creat fiind unul mult mai complex, bazat pe tehnologii digitale inovatoare, destinate creșterii nivelului de „inteligentă”, folosirii unei ponderi mari a gazelor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de carbon și decarbonizării rețelei de gaze. Acțiunea vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conversia și modernizarea rețelelor existente de transport și distribuție gaze naturale la standardul dual Smart Grid și hydrogen-ready (inclusiv prin înlocuirea conductelor incompatibile cu vehicularea hidrogenului sau a altor gaze verzi), respectiv a altor elemente componente în vederea pregătirii acestora pentru vehicularea de hidrogen sau a altor gaze verzi și asigurarea securității și continuității în alimentare (în diferite concentrații, alături de gaze naturale și alte categorii de gaze verzi); • Extinderea rețelelor de transport și distribuție existente, inclusiv înființarea unor sisteme de distribuție noi, la standarde Smart Grid și în vederea asigurării mijloacelor tehnice de vehiculare a hidrogenului sau a altor gaze verzi. <p>Implementarea va fi abordată astfel încât prioritizarea investițiilor să reflecte nevoia de a reduce emisiile de carbon și pierderile de energie, precum și de a spori securitatea și siguranța aprovizionării cu gaz la nivelul cererii consumatorilor finali și de a integra sistemele pe piața regională.</p> <p>De asemenea, nu se așteaptă că acțiunea să contribuie la o creștere semnificativă a emisiilor de GES, întrucât în prezent populația căreia i se adresează acțiunea, utilizează fie combustibili solizi pentru încălzirea locuințelor, apă caldă menajeră și gătit, mult mai poluanți decât gazul natural și, în mod evident, cu mult mai poluanți față de gazul natural în amestec cu hidrogenul verde, fie este alimentată în regim centralizat cu energie termică</p>

produsă din cărbune. În plus, având în vedere că rețelele propuse sunt capabile să preia hidrogen verde și alte gaze decarbonate, reiese în mod evident că **investițiile acțiunii vor conduce la o scădere a emisiilor de GES pe durata de viață economică a acestora.**

În ceea ce privește adaptarea aparatelor/echipamentelor **utilizatorilor finali** la rețeaua de distribuție de gaz în amestec cu hidrogenul verde, *Strategia Națională a Hidrogenului* va reprezenta o bază pentru stabilirea modalității de adaptare a prevederilor legislației naționale. Mai mult, până la începutul anului 2026 se va avea în vedere dezvoltarea unor scheme de finanțare de către *Administrația Fondului pentru Mediu*, în vederea stimulării achiziției de centrale/cazane/boilere, aparate de încălzit, aragazuri etc. pentru **utilizatorii finali** din regiunile în care sunt implementate astfel de rețele de gaz *hydrogen ready*.

Modificările aduse cadrului legislativ și de reglementare, pe baza *Strategiei Naționale a Hidrogenului* și a *Planului de acțiune* relevant, vor elimina orice obstacole legislative și administrative din calea dezvoltării tehnologiei hidrogenului ecologic/verde și vor pune în aplicare măsurile necesare pentru dezvoltarea întregului lanț valoric al hidrogenului verde (producția, stocarea, transportul și utilizarea hidrogenului regenerabil), inclusiv instalarea obligatorie a noilor aparate și echipamente pregătite pentru hidrogen de către utilizatorii finali până în 2026 (Reforma 4 din componenta *Energie*).

La fel de importantă este și **Strategia Națională pentru Hidrogen** (Reforma 4) din PNRR prin care se va stabili contribuția energiei verzi (în special cea generată de parcurile eoliene și fotovoltaice din țară) la producerea hidrogenului verde necesar alimentării inclusiv a rețelelor inteligente de transport și distribuție de gaze.

Această acțiune va sprijini trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic, fiind în conformitate cu obiectivele UE în ceea ce privește decarbonizarea pentru anii 2030 și 2050.

Se estimează că investiția sprijinită prin această măsură **nu va avea un impact semnificativ previzibil asupra obiectivului de mediu privind atenuarea schimbărilor climatice**, luând în considerare atât efectele directe, cât și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării, întrucât modernizarea/conversia/extinderea rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale în vederea pregătirii acestora pentru vehicularea de hidrogen sau a altor gaze verzi vor conduce la o scădere a emisiilor de GES pe durata de viață economică a acestora.

În plus, prin investițiile privind conversia/modernizarea rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale în vederea pregătirii acestora pentru vehicularea de hidrogen sau a altor gaze verzi se va asigura tranziția de la surse de energie cu emisii ridicate de dioxid de carbon la măsuri care conduc la o scădere rapidă și extinsă a emisiilor de GES.

Pentru investițiile în infrastructură se vor utiliza, pe cât posibil, materiale de construcții și tehnologii eficiente din punct de vedere energetic și se va asigura implementarea principiilor

		<p>de dezvoltare durabilă cu privire la reducerea poluării aerului și reducerea emisiilor suplimentare de GES.</p> <p>În ceea ce privește proiectele etapizate din cadrul POIM privind rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale, în mod cert gazul natural este un combustibil fosil, iar arderea sa produce emisii de CO₂. Însă, pentru scopul de încălzire individuală (cu instalații de talie redusă), celelalte surse de energie produc emisii și costuri globale mai mari, în special din cauza particulelor fine.</p>
<p><i>Adaptarea la schimbările climatice:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului viitor</p> <p>preconizat asupra măsurii în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii</p>	<p>x</p>	<p>Pentru investițiile prevăzute de această măsură, respectiv cele ce vizează pregătirea rețelelor de gaze naturale pentru vehicularea de hidrogen, a fost parcurs procedura de evaluare de mediu (SEA) în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe (MO nr. 707/5.08.2004), care transpune în legislația românească Directiva SEA - Directiva Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului.</p> <p>Astfel, conform Raportului de Mediu PDD, potențiale efecte pozitive nesemnificative sunt generate asupra obiectivului relevant de mediu privind populația și sănătatea umană, deoarece populația este principalul beneficiar al implementării acțiunii, precum și asupra obiectivului relevant de mediu cu privire la Aer prin utilizarea gazelor mai puțin poluante, obiectivului relevant de mediu (Factori climatici) (atenuare) datorită utilizării gazelor cu emisii reduse de carbon.</p> <p>Schimbările climatice pot genera o serie de schimbări ale condițiilor meteorologice care ar putea afecta atât activitățile de proiectare și de construcție a rețelei inteligente de gaze, inclusiv a echipamentelor/instalațiilor/construcțiilor conexe, iar neadaptarea la schimbările climatice ar determina reducerea siguranței în exploatare, creșterea costurilor cu mentenanța rețelei în ansamblu. Astfel, efectele schimbărilor climatice viitoare reprezintă o provocare semnificativă pentru proiectanții și administratorii infrastructurii, care se pot confrunța în viitor cu situații dificile din cauza precipitațiilor extreme, a creșterii vitezei vântului, a inundațiilor, a creșterii numărului de zile cu temperaturi extreme etc.</p> <p>Întrucât acțiunea se referă la conversia, și modernizarea și extinderea rețelelor de transport și distribuție a gazelor pentru adăugarea în sistem a gazelor din surse regenerabile și a gazelor cu emisii reduse de carbon, în cadrul studiilor de fezabilitate, se va realiza o evaluare a riscurilor climatice și altor vulnerabilități identificate, utilizându-se proiecții climatice în cadrul unei serii de scenarii viitoare, ținând seama de durata de viață preconizată a construcțiilor, instalațiilor și echipamentelor. Aceste riscuri climatice și vulnerabilități identificate vor fi evaluate și structurate în funcție de probabilitatea și intensitatea impactului asupra oricărei componente a proiectelor de investiții aferente măsurii.</p> <p>În mod concret, în cadrul documentațiilor tehnico-economice, pe baza evaluărilor privind influența lucrărilor subterane/supraterane, dar și a instalațiilor/echipamentelor/construcțiilor conexe, asupra fenomenului schimbărilor climatice și, mai ales, a influenței efectelor schimbărilor climatice asupra proiectelor de investiții, se vor avea în vedere măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale proiectelor de investiții aferente măsurii la schimbările climatice și la alte</p>

sau asupra activelor?	<p>vulnerabilități. Aceste măsuri de adaptare vor contribui la sporirea rezistenței la schimbările climatice, la condițiile meteorologice extreme și la alte dezastre naturale.</p> <p>Proiectele de investiții aferente măsurii nu au un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind adaptarea la schimbările climatice, luând în considerare atât efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării. Totodată, se va urmări ca soluțiile de adaptare să nu afecteze în mod negativ eforturile de adaptare sau nivelul de reziliență la riscurile fizice legate de climă a altor persoane, a naturii, a activelor și a altor activități economice și să fie în concordanță cu eforturile de adaptare de la nivel local/regional.</p> <p>În ceea ce privește proiectele etapizate din cadrul POIM privind rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale, plecând de la analiza a patru tipuri de combustibili folosiți pentru încălzire individuală (cărbone și lignit, combustibil gazos, alte combustibile lichide, și biomasă solidă) se poate constata că gazul natural prezintă costul total cel mai redus al emisiilor poluante în aer.</p>
<p><i>Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine:</i></p> <p>- Se preconizează că măsura va fi nocivă pentru:</p> <p>(xi) s</p> <p>tare a bună sau pentru potențialul</p>	<p>x</p> <p>Având în vedere faptul că este posibil ca infrastructura propusă să interacționeze cu apele, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. 3 din Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, autoritatea competentă pentru protecția mediului va stabili dacă este necesară derularea procedurii de emitere a avizului de gospodărire a apelor, care include evaluarea impactului asupra corpurilor de apă. De asemenea, procesul de electroliză din care rezulta hidrogenul verde, în cadrul modulelor de electroliză necesită resurse de apă semnificative (1 kg H₂ necesită aproximativ 10 l de apă), dar se va avea în vedere utilizarea unor surse sustenabile, care să nu afecteze negativ habitatele și așezările umane limitrofe.</p> <p>După caz, evaluarea impactului asupra resurselor de apă se va realiza în conformitate cu prevederile Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, cu modificările ulterioare și ale Directivei 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării, transpuse în legislația națională prin HG nr. 449/2013 privind modificarea și completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 53/2009 pentru aprobarea Planului național de protecție a apelor subterane împotriva poluării și deteriorării și Ordinul nr. 621 din 7 iulie 2014 privind aprobarea valorilor de prag pentru apele subterane din România.</p> <p>În etapa de execuție a lucrărilor, constructorilor le vor fi impuse condiții astfel încât să se excludă orice posibilitate de apariție a unor efecte negative asupra factorilor de mediu și, în special, asupra apei, solului și subsolului, aerului. O bună gestionare a lucrărilor, furnizarea unor măsuri clare de gestionare pentru toate materialele utilizate, depozitarea corectă, în conformitate cu normele specifice, formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului vor asigura eliminarea efectelor negative menționate.</p> <p>Totodată, în etapa execuție a lucrărilor, activitatea va fi coordonată și de un responsabil de mediu ce va pune în aplicare cerințele autorității competente pentru protecția mediului, și care va monitoriza interacțiunea procesului de realizare a construcțiilor cu factorii de mediu. Astfel, organizarea activității va fi controlată din punctul de vedere al protecției mediului.</p>

<p>ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane sau (xii) stare ecologică bună a apelor marine?</p>	<p>În cazul traversării cursurilor de apă de suprafață, de regulă infrastructurile privind rețelele de gaze nu vor fi amplasate în albiile minore și nu vor modifica regimul de scurgere a cursurilor de apă.</p> <p>Având în vedere că pentru 1 kg de hidrogen produs prin electroliză sunt necesari aproximativ 10 l de apă, se va analiza posibilitatea alimentării acestora din cursurile de apă sau din ape subterane, caz în care, autoritatea competentă pentru protecția mediului va stabili dacă este necesară derularea procedurii de emitere a avizului de gospodărire a apelor, care include evaluarea impactului asupra corpurilor de apă. În funcție de decizia autorității competente, Studiul privind impactul asupra corpurilor de apă se va realiza în conformitate cu prevederile Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, cu modificările ulterioare. După caz, se vor lua măsuri de atenuare a riscurilor de degradare a mediului legate de protejarea calității apei și evitarea stresului hidric, în scopul obținerii unei stări bune a apelor de suprafață și subterane, precum și un potențial ecologic bun al acestora, așa cum sunt definite în Articolul 2, punctele (22) și (23) din Regulamentul (UE) 2020/852 („Taxonomy Regulation”).</p> <p>Cu toate că montajul conductelor se face îngropat și parțial aparent, se apreciază că adâncimea de pozare a conductelor nu interferează cu nivelul piezometric al pânzelor subterane, aceste investiții neavând un efect semnificativ asupra dinamicii, cantității și calității apelor subterane.</p> <p>Se apreciază că implementarea și operarea măsurii nu implică riscuri de degradare a mediului legate de păstrarea calității apei sau de accentuarea deficitului de apă, în concordanță cu prevederile Directivei 2000/60/CE privind stabilirea unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, nefiind afectate starea bună a apelor de suprafață și subterane, precum și nici potențialul ecologic bun al acestora, așa cum sunt definite în Articolul 2, punctele (22) și (23) din Regulamentul (UE) 2020/852 („Taxonomy Regulation”).</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, se consideră că proiectele de investiții aferente măsurii nu au un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind utilizarea sustenabilă și protecția apelor și a resurselor marine, luând în considerare atât efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.</p> <p>Aceleași justificări pot fi luate în calcul pentru proiectele etapizate din cadrul POIM privind rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale.</p>
<p>Tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea</p>	<p>x Se estimează că deșeurile legate de lucrările de construcții și instalații vor proveni din următoarele etape :</p> <ul style="list-style-type: none"> • din timpul etapei de construcție; • din timpul etapei de operare; <p>În ceea ce privește materialele din care vor fi realizate conductele rețelelor de gaze în amestec, se estimează că se vor utiliza conducte metalice sau polimerice (de exemplu, oțel și polietilenă), în funcție de durata estimată de viață a conductelor, având în vedere ipoteze tehnice cheie, aspect ce va fi stabilit în cadrul documentațiilor tehnico-economice.</p>

<p><i>generării de deșeuri și reciclarea acestora:</i></p>	<p>Gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele se va realiza în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, respectiv în linie cu obiectivele din cadrul general de gestionare a deșeurilor la nivel național - Planul național de gestionare a deșeurilor (elaborat în baza art. 28 al Directivei 2008/98/EC privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, cu modificările ulterioare și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 942/2017).</p> <p>În toate etapele proiectelor de investiții se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, cu modificările și completările ulterioare și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>În conformitate cu prevederile Deciziei nr. 2000/532/CE a Comisiei, preluată în legislația națională prin HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, se consideră că lucrările de execuție și activitățile de întreținere a infrastructurii nu presupun utilizarea unor categorii de materiale care să poată fi încadrate în categoria substanțelor toxice și periculoase. De asemenea, în timpul perioadei de execuție nu vor fi utilizate substanțe toxice și periculoase care să necesite un tratament și un regim speciale. În plus, se estimează că deșeurile rezultate din lucrările proiectului nu necesită tratare.</p> <p>În ceea ce privește deșeurile recuperabile rezultate pe perioada executării lucrărilor, constructorul se va asigura că cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale definite în categoria 17 05 04 - pământ și pietriș altele decât cele vizate la rubrica 17 05 03 din lista europeană a deșeurilor stabilită prin Decizia 2000/532/CE a Comisiei, preluată în HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, în conformitate cu ierarhia deșeurilor și cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări.</p> <p>Astfel, în conformitate cu reglementările în vigoare, deșeurile rezultate vor fi colectate selectiv în funcție de caracteristicile lor, transportate în depozite autorizate sau predate unor operatori economici autorizați în scopul valorificării lor. Se vor încheia contracte cu societăți autorizate ce va asigura eliminarea/valorificarea tuturor tipurilor de deșeuri generate. Toate deșeurile generate în urma proiectului, în toate etapele acestuia, vor fi depozitate temporar doar pe suprafețe special amenajate în acest sens. În cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de gestionare a acestora (prin depozitarea separată doar pe suprafețe impermeabile), pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul.</p> <p>În toate etapele proiectului se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Legii privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, HG nr. 856/2002 și respectiv Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Sortarea deșeurilor se va realiza la locul de producere, prin grija constructorului. Acesta are obligația, conform HG nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare, să țină</p>
--	--

	<p>evidența lunară a colectării, stocării provizorii și eliminării deșeurilor către depozitele autorizate.</p> <p>Constructorul va limita generarea de deșeuri în procesele legate de construire și demolare, în conformitate cu Protocolul UE de gestionare a deșeurilor din construcții și demolări, va lua în considerare cele mai bune tehnici disponibile și va demola /sorta deșeurile în mod selectiv, pentru a permite îndepărtarea și manipularea în condiții de siguranță a substanțelor periculoase și pentru a facilita reutilizarea și reciclarea de înaltă calitate prin eliminarea selectivă a materialelor, utilizând sisteme de sortare disponibile pentru deșeurile rezultate din activități de construcție și, după caz, demolare.</p> <p>De asemenea, toți angajații de pe șantier vor fi instruiți cu privire la manipularea deșeurilor, precum și la modul de sortare a acestora pe categorii, în containerele special prevăzute pentru fiecare categorie de deșeu.</p> <p>Deșeurile de echipamente electrice și electronice vor fi gestionate în conformitate cu Directiva 2012/19/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE), transpusă în legislația națională prin OUG 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice.</p> <p>Se va avea în vedere ca echipamentele ce vor fi utilizate să îndeplinească cerințe privind eficiența utilizării materialelor și a altor resurse, în concordanță cu prevederile Directivei 2009/125/CE de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.</p> <p>Deșeurile rezultate din activitățile de întreținere vor fi cele legate în primul rând de reparațiile curente, care vor fi gestionate similar cu deșeurile generate în perioada de construcție.</p> <p>Raportarea la autoritățile de mediu se va face în conformitate cu prevederile legislației specifice.</p> <p>Pentru etapa de operare, nu se estimează că activitățile vor conduce la o creștere semnificativă în ceea ce privește generarea, incinerarea sau eliminarea deșeurilor, precum și nici în ceea ce privește eventuale efecte negative privind utilizarea durabilă a resurselor naturale și economia circulară.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, se <u>estimează că proiectele de investiții aferente măsurii nu vor afecta în mod semnificativ obiectivul de mediu privind tranziția către o economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea, întrucât deșeurile generate vor fi în mare măsură sortate, reciclate și reutilizate, iar resursele naturale vor fi utilizate în mod eficient</u>. De asemenea, natura materialelor în sine din care sunt produse conductele (spre exemplu, metal sau aliaj metalic) este una menită să asigure condiții favorabile unei economii circulare, întrucât echipamentele metalice pot fi reciclate și reutilizate ulterior depășirii duratei de folosire.</p>
<p><i>Prevenirea și controlul</i></p>	<p>În ceea ce privește potențialul impact asupra elementelor naturale, prezentăm mai jos estimarea impactului plecând de la caracteristicile tehnice ale investițiilor.</p> <p>Aer</p>

<p><i>poluării</i></p> <p>:</p> <p>- Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</p>	<p>Gazul natural în amestec cu hidrogenul reprezintă o soluție de tranziție în primul rând în raport cu utilizarea cărbunelui. În acest sens se subliniază faptul că rețeaua de gaze propusă este una extinsă (gaz natural în amestec cu hidrogen verde), având capacitatea de a deservi 78.540 de gospodării sau agenți economici (aproximativ 250.000 de persoane), care astfel nu vor mai utiliza surse de energie cu emisii ridicate de dioxid de carbon, fiind estimată o reducere de GES în scenariul „cu intervenție”.</p> <p><u>Prin urmare, nu se așteaptă ca măsura să contribuie la o creștere semnificativă a poluanților în aer, întrucât gazul natural dar, mai ales gazul natural în amestec cu hidrogenul verde</u> (ca măsură de tranziție) sunt mult mai puțin poluanți față de combustibilii solizi și biomasa, ce sunt utilizați în prezent pentru încălzirea locuințelor, a apei calde menajere și la gătit, după cum s-a justificat mai sus. Mai mult, având în vedere că rețelele propuse sunt capabile să preia hidrogen verde și alte gaze verzi, reiese în mod evident că investițiile măsurii vor conduce la o descreștere a emisiilor de GES pe durata de viață economică a acestora. De asemenea, combustibilii gazoși nu produc emisiile de substanțe poluante, precum dioxid de sulf (SO₂) și particule fine în suspensie (PM₁₀, PM_{2,5}), ca în cazul biomasei și combustibililor solizi.</p> <p>Sistemul de transport și distribuție de gaze, astfel creat este unul mult mai complex, bazat pe tehnologii digitale inovatoare, destinate creșterii nivelului de „inteligentă”, folosirii unei ponderi mai mari a gazelor din surse regenerabile, în cazul de față a hidrogenului verde produs de modulele de electroliză, și decarbonizării rețelei de gaze, cu efect asupra reducerii poluării aerului.</p> <p>Acest tip de investiții va sprijini trecerea la o economie neutră din punct de vedere climatic, fiind în conformitate cu obiectivele UE în ceea ce privește decarbonizarea pentru anii 2030 și 2050.</p> <p>În ceea ce privește proiectele etapizate din cadrul POIM privind rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale, plecând de la analiza a patru tipuri de combustibili folosiți pentru încălzire individuală (cărbune și lignit, combustibil gazos, alte combustibile lichide, și biomasă solidă) se poate constata că gazul natural prezintă costul total cel mai redus al emisiilor poluante în aer.</p> <p>În perioada de execuție, se estimează că emisiile de poluanți atmosferici vor fi generate urmare a realizării lucrărilor propriu-zise.</p> <p>Pe lângă emisiile din frontul de lucru, activitatea de realizare a lucrărilor de construcții include deopotrivă și surse mobile de emisii, reprezentate de utilajele necesare desfășurării lucrărilor, de vehiculele care vor asigura transportul materialelor de construcții, precum și de aprovizionare cu materiale necesare lucrărilor de construcție, dar și de vehiculele necesare evacuării deșeurilor de pe amplasament. Funcționarea acestora va fi intermitentă, în funcție de programul de lucru și de graficul lucrărilor. Cu toate acestea, se estimează că poluarea aerului în timpul perioadei de execuție a lucrărilor nu depășește limitele maxime permise, este temporară (în timpul executării lucrărilor), intermitentă (în funcție de</p>
---	---

programul de lucru și de graficul lucrărilor), nu este concentrată doar în frontul de lucru (unele surse sunt mobile), nefiind de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv de mediu.

De asemenea, în perioada de construcție și de asigurare a mentenanței, pentru reducerea/eliminarea poluării aerului se are în vedere întreținerea și repararea utilajelor și vehiculelor utilizate în scopul reducerii emisiilor de poluanți atmosferici.

În **etapele de întreținere și dezafectare a investițiilor**, sursele de impurificare a aerului vor fi similare cu cele din etapa de construcție, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje, iar impactul acestora va fi nesemnificativ.

Apă

Pe parcursul etapei de execuție, se vor lua măsurile necesare astfel încât deșeurile rezultate, precum și materialele necesare pentru construire, să fie corect depozitate pentru a se evita infiltrațiile în stratul acvifer sau în apele de suprafață, urmare a antrenării acestora de către apele pluviale sau de către vânt.

Se va asigura formarea periodică a tuturor lucrătorilor de la fața locului pentru a se asigura evitarea scurgerilor accidentale de substanțe chimice, carburanți și uleiuri provenite de la funcționarea utilajelor implicate în lucrările de construcție sau datorate manevrării defectuoase a autovehiculelor de transport.

Funcționarea unor utilaje ce utilizează motoare cu combustie internă în preajma corpurilor de apă conțin un factor de risc inerent în cazul unor accidente, ce pot astfel conduce la contaminarea punctiformă și temporară a corpurilor de apă de suprafață, însă acest risc poate fi adresat înainte de începerea etapei de execuție a proiectului.

În mod concret, măsurile ce vor fi avute în vedere pentru reducerea/eliminarea poluării apelor în perioada de construcție sunt:

- se vor lua următoarele măsuri: controlul calității țevilor; controlul îmbinărilor sudate și izolarea anticorozivă la exterior;
- utilajele să nu aibă pierderi (scurgeri) de carburanți sau lubrefianți;
- în cazul intervenției la utilaje pentru reparare, acestea vor fi retrase în zona organizării de șantier unde se vor lua toate măsurile de protecție a mediului în timpul reparațiilor;
- se interzice depozitarea la întâmplare a deșeurilor rezultate din activitate și a celor menajere. Acestea vor fi colectate și transportate la organizarea de șantier a constructorului, unde vor fi depozitate în locurile special amenajate și preluate de către societăți autorizate.

În etapa de întreținere și de dezafectare a investițiilor, potențialele surse de poluare a apei vor fi similare cu cele din etapa de construcție, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.

Se estimează că măsura nu va conduce la o creștere semnificativă a poluanților în apele de suprafață și nici în cele subterane.

Protecția solului și a subsolului

După finalizarea lucrărilor la obiectivul de investiție, constructorul va avea obligația de a reconstrui din punct de vedere ecologic terenurile ocupate sau afectate temporar.

În perioada de construire, condițiile de contractare a lucrărilor vor include măsuri specifice pentru gestionarea deșeurilor generate la fața locului, pentru a evita poluarea solului.

Materiile prime vor fi depozitate pe amplasamentul organizărilor de șantier în cantități reduse, prin gestiunea clară a necesităților pentru fiecare etapă și front de lucru. Acestea vor fi transportate etapizat și puse imediat în operă, reducând la minimum efectele negative cauzate de transportul materialelor.

În mod concret, în etapa de construcție se vor lua următoarele măsuri:

- Stratul de sol vegetal va fi îndepărtat și depozitat în grămezi pentru a fi refolosit la reumplerea șanțurilor unde va fi poziționată conducta;
- Se va evita/interzice poluarea solului cu carburanți, uleiuri uzate de la utilajele și mijloacele de transport utilizate pentru executarea lucrărilor;
- Pe durata lucrărilor nu se vor arunca, incinera, depozita pe sol și nici nu se vor îngropa deșeuri menajere. Deșeurile se vor depozita separate pe categorii (hârtie, ambalaje din polietilenă, metale etc.) în recipiente sau containere destinate colectării acestora;
- În cazul unei poluări accidentale (eventuale scurgeri de carburanți, lubrifianți) în vederea limitării și înlăturării pagubelor, se vor lua măsuri imediate prin utilizarea de materiale absorbante, strângerea în saci, transportul și depozitarea temporară în organizarea de șantier, după care se vor preda unităților specializate pentru eliminare;

În etapa de întreținere și de dezafectare a investițiilor, potențialele surse de poluare a solului/subsolului vor fi similare cu cele din etapa de construcție, lucrările fiind realizate cu aceleași tipuri de utilaje.

Se estimează că măsura nu va conduce la o creștere semnificativă a poluanților în sol/subsol.

Zgomot și vibrații

În perioada de operare, nu se estimează efecte semnificative în ceea ce privește afectarea acestui factor de mediu.

În perioada de execuție a lucrărilor proiectate, sursele de zgomot vor avea caracter și durată temporare, se vor manifesta local și intermitent și vor fi reprezentate în principal de:

- traficul auto din zona organizărilor de șantier și de pe drumurile de acces către fronturile de lucru;
- activitățile din fronturile de lucru, de excavare, de manevrare a materialelor, respectiv de încărcare și descărcare a acestora;
- funcționarea utilajelor antrenate în procesul de construcție a rețelelor și echipamentelor/instalațiilor/construcțiilor conexe.

	<p>Având în vedere specificul lucrărilor, nu sunt așteptate efecte semnificative asupra receptorilor sensibili, în plus, în etapa de execuție toate lucrările se realizează exclusiv pe timp de zi când limitele maxim admisibile sunt mai permissive față de cele pe timp de noapte. Prin urmare, nu sunt prevăzute amenajări sau dotări speciale pentru protecția împotriva zgomotului sau a vibrațiilor, deoarece nivelul produs de acestea este ne semnificativ.</p> <p>În etapa de întreținere și de dezafectare a investițiilor, potențialele surse de poluare de zgomot și vibrații vor fi similare cu cele din etapa de construcție.</p> <p>Se estimează că măsura nu va conduce la o creștere semnificativă a nivelului poluării fonice.</p>
<p><i>Protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor</i></p>	<p>Titularul lucrărilor va respecta în totalitate eventualele condițiile impuse în avizele administratorilor, respectiv ale custozilor ariilor naturale protejate. În conformitate cu prevederile legale, organizările de șantier și bazele de producție vor fi amplasate în afara ariei protejate Natura 2000. Nu se vor exploata resurse naturale din ariile protejate Natura 2000 și nici nu se vor amplasa depozite de materiale pe aceste suprafețe.</p> <p>De asemenea, ca urmare a realizării Studiilor de fezabilitate și a documentațiilor aferente parcurgerii etapelor procesului de evaluare a impactului asupra mediului se va analiza dacă investițiile se suprapun pe teritoriul ariilor protejate de interes comunitar și, după caz, care este impactul lucrărilor asupra ariilor naturale protejate în funcție de obiectivele specifice de conservare comunicate de Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate și necesarul de măsuri de protejare a biodiversității și a ecosistemelor, în conformitate cu prevederile Directivei 92/43/CEE a Consiliului privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.</p> <p>Cu toate acestea, investițiile se vor realiza în principal pe traseele existente de infrastructură de utilități (în cazul rețelelor), în zone locuite, fără a avea impact semnificativ previzibil asupra biodiversității și a ecosistemelor naturale.</p> <p>Realizarea lucrărilor de construire aferente prezentei măsuri nu va afecta: terenuri arabile și terenuri cultivate cu un nivel moderat până la ridicat al fertilității solului și al biodiversității sub pământ, terenuri care să fie recunoscute că au o valoare ridicată a biodiversității și terenuri care servesc drept habitat al speciilor pe cale de dispariție (floră și faună) și nici terenuri forestiere (acoperite sau nu de arbori), alte terenuri împădurite sau terenuri care sunt acoperite parțial sau integral sau destinate să fie acoperite de arbori. De regulă, în timpul execuției, solul fertil de pe frontul de lucru va fi depozitat separat de restul pământului rezultat din săpătură. Stratul vegetal va fi decopertat și depozitat corespunzător, iar la încheierea lucrărilor se va recoperta pe traseu în scopul readucerii terenului la starea inițială. Constructorul are obligația de a reface terenul afectat la starea pe care acesta a avut-o anterior execuției lucrărilor.</p> <p>Mai mult, se are în vedere ca acele capacități de producție hidrogen verde prevăzute să fie amplasate inclusiv pe amplasamentul unor foste halde de depozitare a cenușei rezultate în urmă arderii cărbunelui, în deplină conformitate cu planurile de decarbonare existente, fără a avea astfel un impact asupra terenurilor cu destinație agricolă sau a siturilor naturale.</p>

	<p>Având în vedere cele de mai sus, investițiilor propuse prin prezenta măsură nu au un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind protecția și refacerea biodiversității și ecosistemelor, luând în considerare atât efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.</p>
--	---